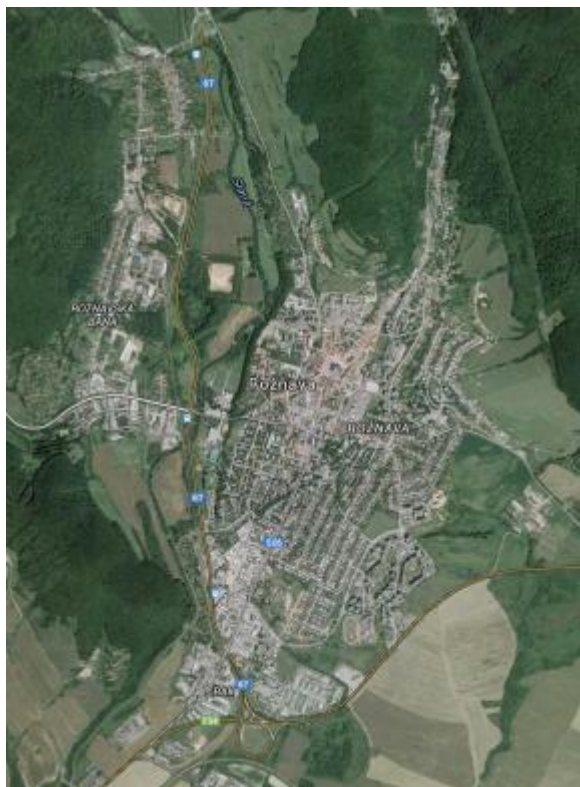

Program rozvoja mesta Rožňava 2015 – 2020 (2022)

PROFIL mesta Rožňava 2013/2014

Analytická časť (Príloha č.1)

Obsah

1	Poloha a história mesta	5
1.1	Poloha a dostupnosť mesta	5
1.2	Prierez históriou mesta	6
2	Demografia	7
2.1	Vývoj počtu obyvateľov mesta	7
3	Hospodársky a ekonomický rozvoj	12
3.1	Trh práce	12
3.2	Podnikateľské prostredie a odvetvia hospodárstva v meste	19
3.3	SWOT analýza – Podnikanie a podpora zamestnanosti	21
4	Školstvo a vzdelávanie	22
4.1	Zariadenia predškolskej výchovy	22
4.2	Základné školstvo	26
4.3	Mimoškolská záujmová činnosť	32
4.4	Stredné školstvo	33
4.5	Vysoké školstvo	35
4.6	SWOT analýza – školstvo a vzdelávanie	36
5	Sociálna starostlivosť	37
5.1	Sociálne služby	37
5.2	Sociálne služby pre seniorov	37
5.3	Inštitúcie poskytujúce služby pre osoby odkázané na pomoc inej FO	38
5.4	Sociálnoprávna ochrana detí a mládeže a sociálna kuratela	40
5.5	Sociálne služby pre osoby sociálne neprispôsobivé a pre občanov v ťažkých životných situáciách	41
5.6	SWOT analýza – Sociálne služby	46
6	Bývanie	47
6.1	Stav bývania a návrhy rozvoja bývania podľa Územného plánu mesta Rožňava	47
6.2	Existujúci bytový fond vo vlastníctve mesta Rožňava	49
6.3	SWOT analýza – Bývanie	53
7	Zdravie a zdravotná starostlivosť	54
7.1	Zdravotný stav obyvateľov mesta	54

7.2	Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory	55
7.3	Súkromné zdravotnícke zariadenie.....	58
7.4	SWOT Analýza – Zdravie a zdravotná starostlivosť	59
8	Šport a športová infraštruktúra	60
8.1	Profesionálny a rekreačný šport v Rožňave.....	60
8.2	Vrcholový a výkonnostný šport.....	60
8.3	Podmienky pre športovanie verejnosti.....	62
8.4	SWOT Analýza – Šport a športová infraštruktúra	65
9	Kultúra	66
9.1	Kultúrne zariadenia, podujatia a inštitúcie	66
9.2	Verejné kultúrne inštitúcie	66
9.3	Amatérske umelecké súbory	69
9.4	Neziskové organizácie pôsobiace v oblasti kultúry a kultúrneho vyžitia.....	69
9.5	SWOT analýza – Kultúra	71
10	Cestovný ruch.....	72
10.1	Cestovný ruch v regióne	72
10.2	Kultúrny a poznávací turizmus.....	73
10.3	Športový turizmus	75
10.4	Služby	78
10.5	Propagácia a informovanosť	79
10.6	Organizácie a aktivity podporujúce rozvoj cestovného ruchu	81
10.7	SWOT analýza – Cestovný ruch.....	84
11	Životné prostredie	85
11.1	Krajina a prírodné podmienky	85
11.2	Zložky životného prostredia v meste Rožňava a okolí	89
11.3	SWOT analýza – Životné prostredie.....	96
12	Doprava, dopravná a technická infraštruktúra	97
12.1	Dopravná dostupnosť mesta	97
12.2	Dopravná infraštruktúra	98
12.3	Technická infraštruktúra	99
12.4	SWOT analýza – Doprava, dopravná a technická infraštruktúra	103
13	Bezpečnosť občanov a návštevníkov mesta	104

13.1 Štátna polícia a jej činnosť	104
13.2 Mestská polícia a jej činnosť	107
13.3 Požiarna ochrana a jej činnosť	110
13.4 Mimoriadne udalosti v meste a ich dopady na obyvateľstvo.....	113
13.5 SWOT analýza – Bezpečnosť	114
14 Príloha - Historické pamiatky mesta Rožňava	115
15 Zoznam tabuliek	122
16 Zoznam grafov	124
17 Zoznam obrázkov	124

1 Poloha a história mesta

1.1 Poloha a dostupnosť mesta

Rožňava leží na juhovýchode Slovenskej republiky v údolí rieky Slanej medzi horským pásmom Spiško-gemerského Rudohoria a planinami Slovenského krasu v nadmorskej výške 313 m n. m. Mesto obklopuje veniec hôr. Zo severnej strany je to masív Volovca (1293 m n. m.) v Slovenskom Rudohorí, z východnej a južnej strany krasové planiny Silická a Plešivecká. Na východe susedí s okresom Košice – okolie, na juhozápade a západe s okresom Revúca a na severe s okresmi Poprad, Spišská Nová Ves a Gelnica. Okresné mesto Rožňava je súčasťou Košického samosprávneho kraja. Súčasťou mesta sú aj mestské časti Nadabula a Rožňava Baňa. Rozloha mesta je 45,6 km².

Obr. 1: Námestie Baníkov v Rožňave

Zdroj: Mesto Rožňava, 2014

Tab. 1: Základná charakteristika

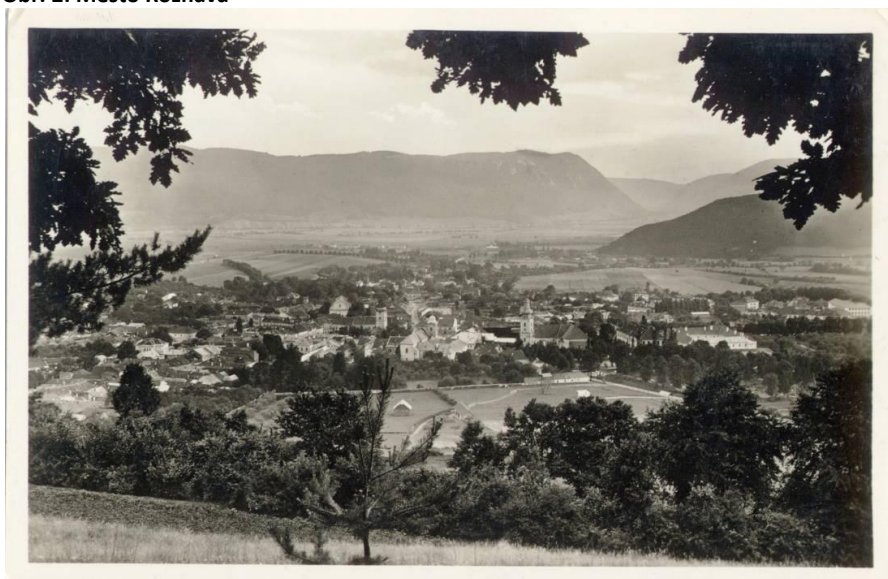
Základná charakteristika	
Názov okresu	Rožňava
Názov kraja	Košický
Štatút obce	Mesto
PSČ	048 01
Telefónne smerové číslo	058
Prvá písomná zmienka o obci	1291
Nadmorská výška stredu obce v m	313
Celková výmera územia obce v km ²	45,6
Hustota obyvateľstva na km ²	410,09

1.2 Prierez históriou mesta

Rožňava sa môže pýšiť neobyčajne bohatou históriou. Prvý písomný záznam o Rožňave pochádza z roku 1291, kedy uhorský kráľ Ondrej III. daroval územie mesta ostrihomskému arcibiskupovi. Mesto bolo pomenované podľa názvu mimoriadne výnosnej bane: Rosnou bana. Prvé mestské výsady udelil mestu podľa tradície kráľ Ľudovít Veľký v roku 1382. V stredoveku sa tu ťažilo najmä zlato a striebro, neskôr železná ruda. Významný bol v histórii mesta rok 1776, kedy cisárovná Mária Terézia rozdelením územia ostrihomského arcibiskupstva založila rožňavské biskupstvo. Po revolučných rokoch 1848/49 sa Rožňava z niekdajšieho centra baníctva menila na mesto škôl a remesiel. Slávne rožňavské školy navštevovalo veľa významných osobností slovenskej i maďarskej vedy, literatúry, umenia. Do rozvoja mesta výrazným dielom prispeli rožňavskí biskupi a rodina Andrásyovcov. Po prvej svetovej vojne okolie mesta bolo začlenené do územia Československej republiky. V roku 1938 spolu z južnou časťou dnešného Slovenska územia vrátili Maďarsku. Po druhej svetovej vojne sa toto územie opäť stalo súčasťou Československa. Podrobnejší popis histórie mesta Rožňava sa nachádza v prílohe tohto dokumentu.

Mesto Rožňava je v súčasnosti sídlom obvodného úradu, matričného úradu, sídlo pracoviska daňového úradu, územnej vojenskej správy, pracoviska policajného zboru SR, okresného súdu, úradu práce sociálnych vecí a rodiny, hasičskej stanice, hasičského a záchranného zboru.

Obr. 2: Mesto Rožňava

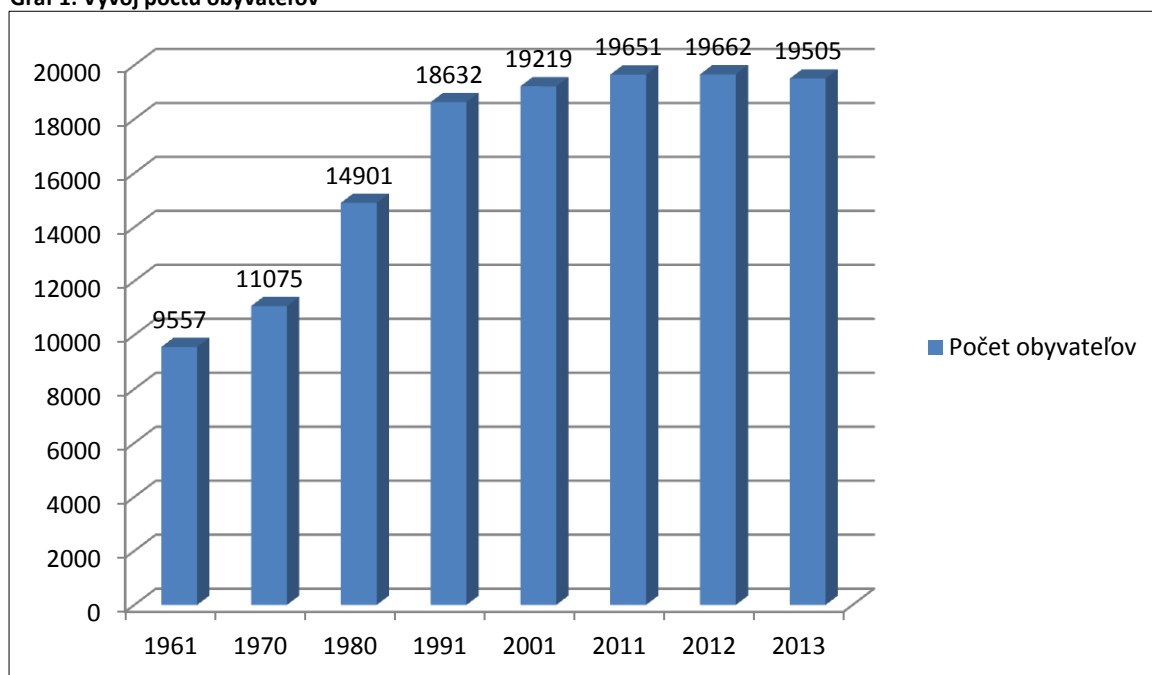
Zdroj: TIC Rožňava

2 Demografia

2.1 Vývoj počtu obyvateľov mesta

Mesto Rožňava má k decembru 2013 evidovaných 19 505 obyvateľov. V posledných dvoch desaťročiach počet obyvateľov stúpa, avšak tento nárast nie je výrazný. Z pohľadu kraja patrí okres Rožňava medzi tri okresy s najredším osídlením obyvateľstvom. Trend posledných rokov určuje pokles počtu obyvateľov najmä z dôvodu migrácie obyvateľstva.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov

Zdroj: ŠÚSR, 2014

2.1.1 Vekové zloženie obyvateľstva mesta

Vekovú štruktúru obyvateľstva v roku 2013 charakterizuje nasledujúca Tab. 2. V meste Rožňava je 73,50 % obyvateľov v produktívnom veku, 14,72 % obyvateľov je predproduktívneho veku a v poproduktívnom veku je 11,77 % obyvateľov. Z uvedeného vyplýva, že veková štruktúra v meste Rožňava je relatívne priaznivá.

Tab. 2: Veková štruktúra obyvateľov

Vek	Absolútne	%
Predproduktívny vek (0-14)	2 872	14,72
Produktívny vek (15-64)	14 337	73,50
Poproduktívny vek (65+)	2 296	11,77

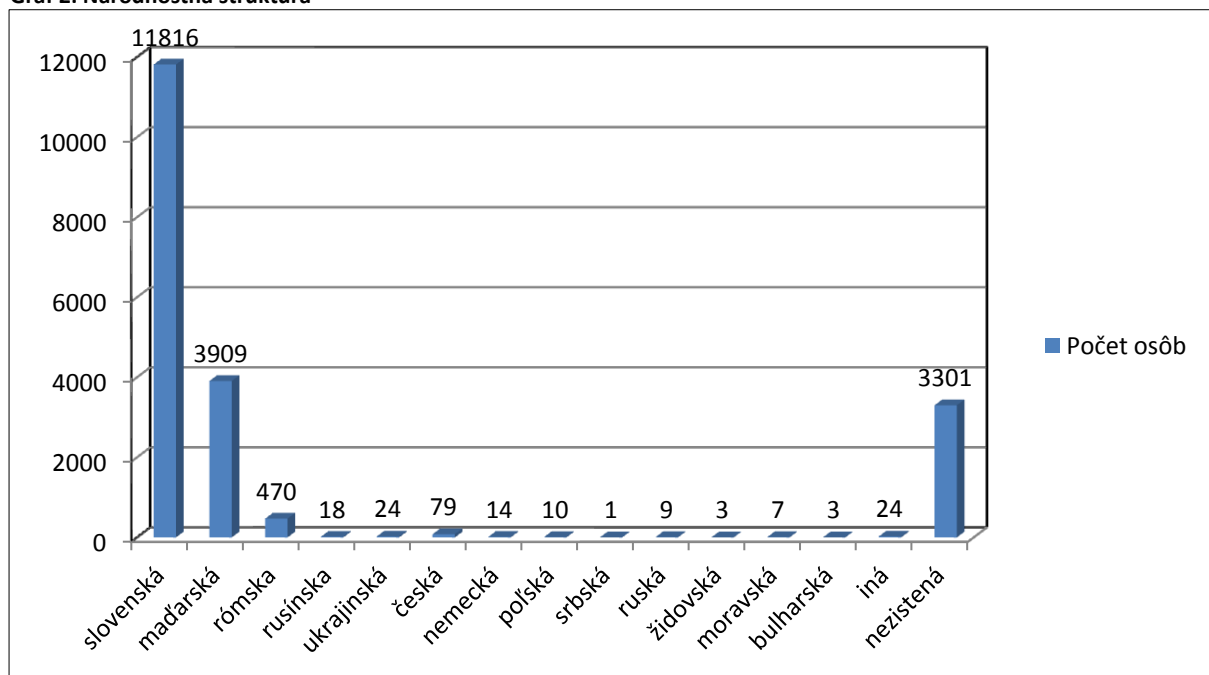
Zdroj: ŠÚSR, 2014

2.1.2 Ostatné demografické charakteristiky

Národnostná štruktúra

V meste Rožňava má najvyššie zastúpenie slovenská národnosť, ktorá sa na počte obyvateľov mesta podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 podieľa 59,96 %. Z národnostných menšín je na prvom mieste maďarská národnosť s podielom 19,84 % na celkovom počte obyvateľov.

Graf 2: Národnostná štruktúra

Zdroj: ŠÚSR, 2014

Náboženská štruktúra

Najviac obyvateľov Rožňavy (6 511 osôb) sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi (33 %). Nasleduje skupina veriacich Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (1 790 osôb) a Reformovanej kresťanskej cirkvi (1 190 osôb). Veľkú skupinu tvoria aj obyvatelia bez vyznania s počtom 5 266 osôb.

Tab. 3: Náboženská štruktúra

Náboženské vyznanie	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	6 511
Gréckokatolícka cirkev	201
Pravoslávna cirkev	38
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1 790
Reformovaná kresťanská cirkev	1 190
Evanjelická cirkev metodistická	197
Apoštolská cirkev	66
Starokatolícka cirkev	20
Bratská jednota baptistov	4
Cirkev československá husitská	17
Cirkev adventistov siedmeho dňa	24
Cirkev bratská	1
Kresťanské zbory	35
Židovské náboženské obce	4
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	152
Ostatné	79
Bez vyznania	5 266
Nezistené	4 111
Spolu	19 706

Zdroj: ŠÚSR, 2014

Vzdelanostná štruktúra

Z údajov zo zdrojov ŠÚ SR v nižšie uvedenej tabuľke vyplýva, že 12,66 % obyvateľov mesta Rožňava má ukončené základné vzdelanie, 32,23 % obyvateľov má ukončené úplné stredné vzdelanie, 15,79 % obyvateľov je vysokoškolsky vzdelaných. Z celkového počtu obyvateľov je 15,10 % osôb bez vzdelania.

Tab. 4: Vzdelanostná štruktúra

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Počet osôb
Základné	2 495
Učňovské (bez maturity)	2 399
Stredné odborné (bez maturity)	1 515
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	577
Úplné stredné odborné (s maturitou)	3 950
Úplné stredné všeobecné	886
Vyššie	532
Vysokoškolské bakalárske	502
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	2 488
Vysokoškolské doktorandské	121
Bez vzdelania	2 997
Nezistené	1 244
Spolu	19 706

Zdroj: ŠÚSR, 2014

Narodenia, úmrtia, sobáše, rozvody

Tab. 5: Narodenia, úmrtia, sobáše, rozvody

Rok	Sobáše	Rozvody	Narodenia	Úmrtia
2008	74	49	164	204
2009	68	54	204	206
2010	55	55	196	200
2011	56	55	185	195
2012	50	23	180	203
2013	71	25	156	195

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 6: Počet obyvateľov okresu Rožňava - stredný stav obyvateľstva podľa pohlavia a veku

Počet obyvateľov - stredný stav obyvateľstva (k 1. 7.), 5-ročná veková kategória			
Okres Rožňava	2013		
	Spolu	Muži	Ženy
Spolu	63 130,50	30 831,00	32 299,50
0	648	336,50	311,50
1-4	2 910,00	1 472,50	1 437,50
5-9	3 486,50	1 800,00	1 686,50
10-14	3 750,00	1 912,50	1 837,50
15-19	3 856,00	1 993,00	1 863,00
20-24	4 490,00	2 303,50	2 186,50
25-29	4 908,50	2 503,00	2 405,50
30-34	5 028,00	2 623,00	2 405,00
35-39	5 086,00	2 621,00	2 465,00
40-44	4 215,50	2 132,50	2 083,00
45-49	4 178,50	2 154,50	2 024,00

50-54	4 389,50	2 141,50	2 248,00
55-59	4 620,50	2 255,50	2 365,00
60-64	3 867,00	1 853,00	2 014,00
65-69	2 418,00	1 017,50	1 400,50
70-74	2 021,50	740	1 281,50
75-79	1 444,00	479,5	964,5
80-84	1 093,50	311	782,5
85-89	521	133	388
90-94	165	38,5	126,5
95-99	29,5	9,5	20
100+	4	0	4

Údaje roku 2011 zohľadňujú výsledky SODB 2011. Stredný stav obyvateľstva sa počíta ako aritmetický priemer počiatočného a koncového stavu obyvateľstva v referenčnom roku. Do roku 2010 sa spracovával bilančnou metódou k 1. 7. referenčného roka.

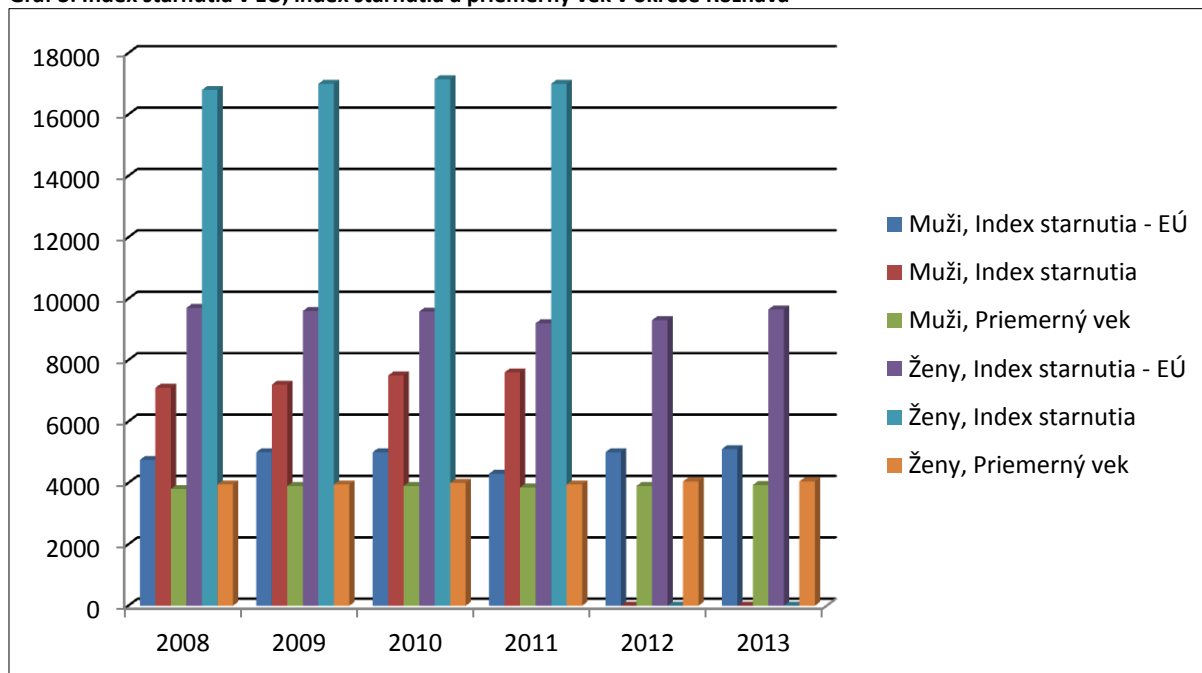
Zdroj: ŠÚSR, 2013

Tab. 7: Stredná dĺžka života obyvateľov okresu Rožňava

Stredná dĺžka života pri narodení podľa územia (údaje v rokoch)											
Muži						Ženy					
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
67,75	67,99	68,4	69,03	69,69	69,89	77,03	77,3	76,93	76,87	76,96	77

Zdroj: ŠÚSR, 2013

Graf 3: Index starnutia v EÚ, index starnutia a priemerný vek v okrese Rožňava

Zdroj: ŠÚSR, 2013

Index starnutia vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúcich na 100 osôb v predproduktívnom veku. Do poproduktívneho veku sa zarátavajú muži vo veku 60 a viac a ženy 55 a viac, podľa metodiky EÚ sú to všetky osoby vo veku 65 a viac.

3 Hospodársky a ekonomický rozvoj

3.1 Trh práce

Rožňava a jej širšie okolie je územie dlhodobo zaraďované k menej rozvinutejším oblastiam Slovenska s nedostatkom financií investičného charakteru. Hlavné faktory zaostávania okresu Rožňava a vysokej úrovne nezamestnanosti sú (podľa ÚPSVaR v Rožňave):

- nepriaznivý demografický vývoj,
- národnostne zmiešané územie s osobitným problémom rómskeho etnika, ktoré má prevažne nízke vzdelanie,
- dopravná, informačná izolovanosť okresu,
- štrukturálna nerovnováha na trhu práce - nerentabilné odvetvia s problémom nadbytočnosti bývalých zamestnancov,
- nevyužívané miestne prírodné podmienky pre rozvoj nadväzujúcich odvetví chýbajúce konkurenčné prostredia, slabá investičná aktivita.

Obzvlášť v súčasnom období sa prejavuje nedostatočná schopnosť regionálnej ekonomiky vytvárať ekonomické podmienky pre dlhodobé zvyšovanie počtu nových produktívnych pracovných miest, prevyšujúcich počet zaniknutých priamo nadväzuje na nízku ekonomickú efektívnosť a zaostalosť štruktúry ekonomiky regiónu a vyúsťuje do problémov na trhu práce, ktoré možno zhrnúť do nasledovných bodov:

- pokles zamestnanosti,
- stagnácia na trhu práce,
- vyšší priemerný evidenčný aj disponibilný počet UoZ,
- pokles počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva,
- nárast priemernej ročnej evidovanej miery nezamestnanosti (MN),
- nárast percentuálneho zastúpenia žien v evidencii, vyrovnanie úrovne MN mužov a žien,
- medziročný nárast prítoku UoZ do evidencie, nárast počtu aj podielu zaradených po ukončení pracovného procesu,
- medziročný nárast počtu vyradených, nárast počtu umiestnených UoZ aj počtu umiestnených prostredníctvom úradu práce,

- nárast počtu a podielu dlhodobu evidovaných UoZ,
- nárast podielu UoZ s vyšším vzdelaním v evidencii, pokles podielu vyučených UoZ,
- negatívny vývoj u evidovaných absolventov, pri medziročnom poklese počtu novo evidovaných absolventov ich stav v evidencii stagnoval resp. rástol,
- nárast počtu a podielu nižších vekových kategórií a na druhej strane pokles podielu vekovej kategórie nad 50 rokov,
- pokles absorpčnej kapacity trhu práce, čo sa prejavuje prepadom pracovných ponúk a poklesom ponuky pracovných miest dlhodobého charakteru,
- nesúlad v ponuke voľných pracovných miest (VPM) a kvalifikačnej štruktúre UoZ.

Hospodárska kríza ukončila obdobie rastu zamestnanosti a nárastu počtu pracovných príležitostí a premietla sa do rastu nezamestnanosti. Na trh práce regiónu prišlo veľké množstvo nových UoZ z viacerých zdrojov - hromadné a individuálne prepúšťania, absolventi, návrat zo zahraničia. Avšak trh práce im poskytuje len obmedzené možnosti nájdenia si novej práce, keďže ešte stále je nábor nových zamestnancov vo väčšine spoločností zastavený resp. opatrný v súvislosti s vývojom krízy v eurozóne a neistoty zamestnávateľov pri očakávaní zhoršenia ekonomiky.

Nezamestnanosť v okrese a meste Rožňava

Okres Rožňava patrí medzi okresy s najvyššou nezamestnanosťou na Slovensku a s nedostatkom impulzov pre ekonomický a sociálny rozvoj. Je postihnutý konverziou baníctva a nadväzujúcich produkčných aktivít a to nielen stratou economickej bázy, nárastom nezamestnanosti, ale aj rozsiahlymi územiami devastovanými banskou a priemyselnou činnosťou predstavujúcimi environmentálnu záťaž. Región v okolí Rožňavy disponuje významným potenciálom najmä nerudných surovín. Napriek tejto danosti dosahuje nižší stupeň ekonomického rozvoja oproti iným regiónom Slovenska. Dôvody sú nedostatočné využívanie prírodného potenciálu, demografických a ekonomických zdrojov a možností ich ďalšieho rastu, vysoká energetická náročnosť výroby, ktorá vyplýva z profilácie zameranej na banský, ťažobný, spracovateľský, strojársky priemysel, priemysel papiera a celulózy, ďalej textilný a potravinársky priemysel.

V priemyselnej štruktúre okresu Rožňava do obdobia 90. rokov 20. storočia prevládala ťažba a úprava železných rúd zastúpená Železorudnými baňami. Tento podnik sa len veľmi

ťažko prispôobil novým trhovým podmienkam a po ukončení dotovania baníctva železa a medi zanikol. Na tradíciu banskej činnosti nadviazali spoločnosti Siderit, s. r. o. a Carmeuse Slovakia, s. r. o., ktorý v čase svojho najväčšieho rozmachu zamestnával približne 800 pracovníkov a zameriaval sa na hlbinnú ťažbu železnej rudy. Napriek tomu sa nevyhol problémom a v roku 2008 sa dostal do konkurzu. Relatívne stabilnú pozíciu si v okrese udržiava výroba potravín, textílií, kovových výrobkov a predovšetkým výroba papiera a papierových výrobkov zastúpená firmami SHP Slavošovce, a. s. a NOTES, a. s. Postupné zatváranie banských závodov, najmä Železorudných baní Rožňava a na ne naviazaný kovospracujúci a strojársky priemysel, spôsobilo zvýšenie nezamestnanosti a pomalú reštrukturalizáciu vo všetkých oblastiach. Likvidáciou ťažobného priemyslu a vstupom zahraničných investícií sa posilnila pozícia odvetví ľahkého priemyslu (celulóznopapierenský a textilný priemysel).

Tab. 8: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo okresu Rožňava

Rok	Počet osôb
2008	29 127
2009	29 490
2010	31 437
2011	31 181
2012	31 263
2013	30 643

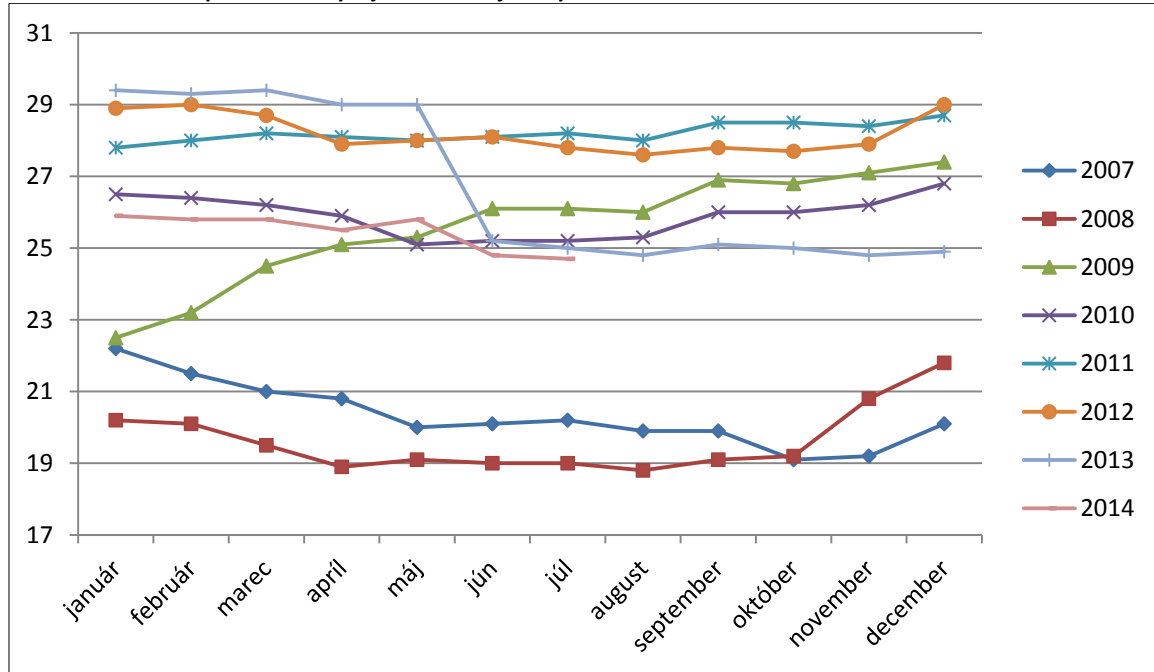
Zdroj: ÚPSVaR RV, 2014

Tab. 9: Uchádzači o zamestnanie v meste Rožňava

UoZ v meste Rožňava	
Rok	Počet
2008	1 430
2009	1 962
2010	2 081
2011	2 098
2012	2 120
2013	1 964
09/2014	1 872

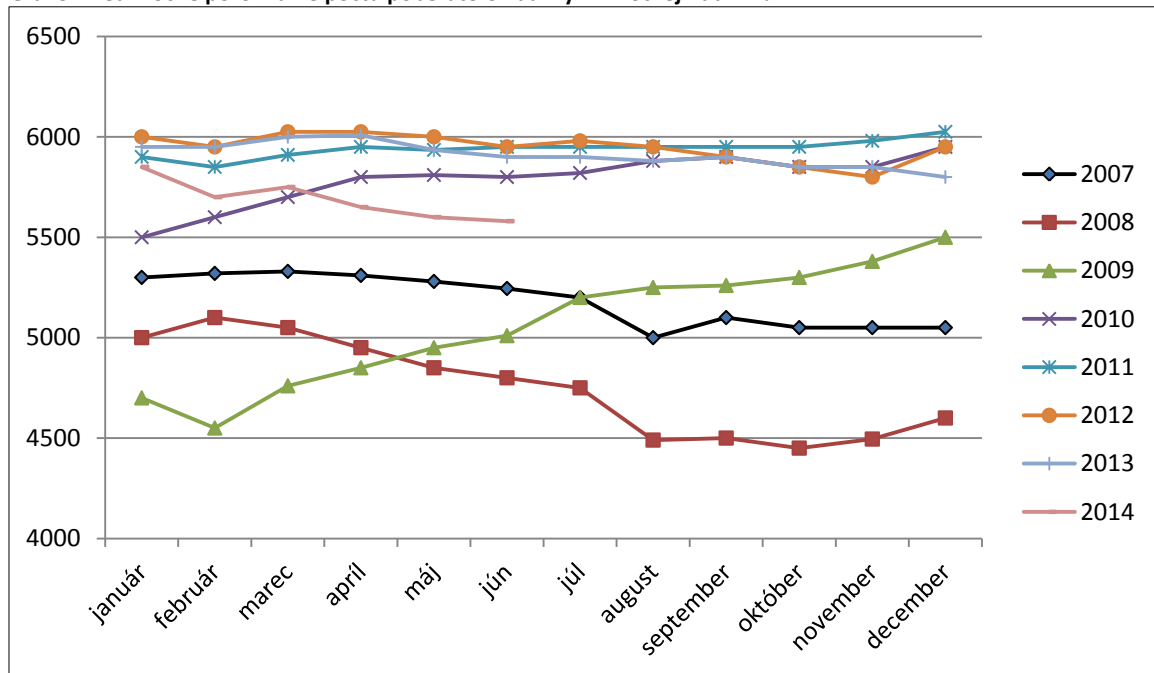
Zdroj: ÚPSVaR RV, 2014

Graf 4: Medziročné porovnanie vývoja evidovanej miery nezamestnanosti v %

Zdroj: ÚPSVaR RV, 2014

Graf 5: Medziročné porovnanie počtu poberateľov dávky v hmotnej núdzi v %

Zdroj: ÚPSVaR RV, 2014

3.1.1 Analýza trhu práce

Tab. 10: Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie k 31. 12. 2013

	muži	ženy	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Počet EAO (ŠÚ)	17 037	13 606	30 643	31 263
Stav UoZ	4 843	4 116	8 959	9 524
Miera nezamestnanosti	28,43 %	30,25 %	29,24 %	30,46 %
Disponibilní UoZ	4 026	3 583	7 609	9 078
Miera nezamestnanosti (Disponibilní)	23,63 %	26,33 %	24,83 %	29,04 %

Zdroj: ŠÚSR, UPSVaR RV

Tab. 11: Tabuľka: Základné ukazovatele o evidovaných UoZ k 31. 12. 2013

Rok	UoZ spolu	z toho						absolventi	
		ženy	občania so ZP	prepustení v rámci HP	mladiství	spolu	v tom		
							VŠ	SŠ	
2013	8 959	4 116	112	11	33	431	88	343	
2012	9 524	4 331	137	23	68	470	45	425	

Zdroj: ŠÚSR, UPSVaR RV

Tab. 12: Štruktúra znevýhodnených UoZ k 31. 12. 2013

Stav znevýhodnených UoZ spolu	z toho znevýhodnení podľa § 8 Zák. č. 5/2004 Zb.							
	písm. a)	písm. b)	písm. c)	písm. d)	písm. e)	písm. f)	písm. g)	písm. h)
8 334	431	2 220	6 114	3 728	6 171	0	67	112

Zdroj: UPSVaR RV

Tab. 13: Iná štruktúra znevýhodnených UoZ k 31. 12. 2013

Stav znevýhod. UoZ spolu	z toho znevýhodnení podľa § 8 zák.č. 5/2004 Zb., písmeno														
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)	n)	o)
7 586	470	2 195	6 694	252	191	8	0	110	22	0	182	66	3	1	23

Zdroj: UPSVaR RV

Tab. 14: Štruktúra UoZ (stav ku 31. 12. 2012) podľa doby trvania nezamestnanosti

Rok	UoZ spolu	v tom (v mesiacoch)													
		menej ako 7				7- 12				viac ako 12					
		spolu	v tom		spolu	v tom		spolu	v tom						
			do 3	4-6		7-9	10-12		13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	43-48	nad 48
2013	8959	1591	731	860	1254	699	555	6114	777	587	532	448	471	296	3003
2012	9524	1997	1041	956	1187	659	528	6340	908	707	689	385	438	514	2699

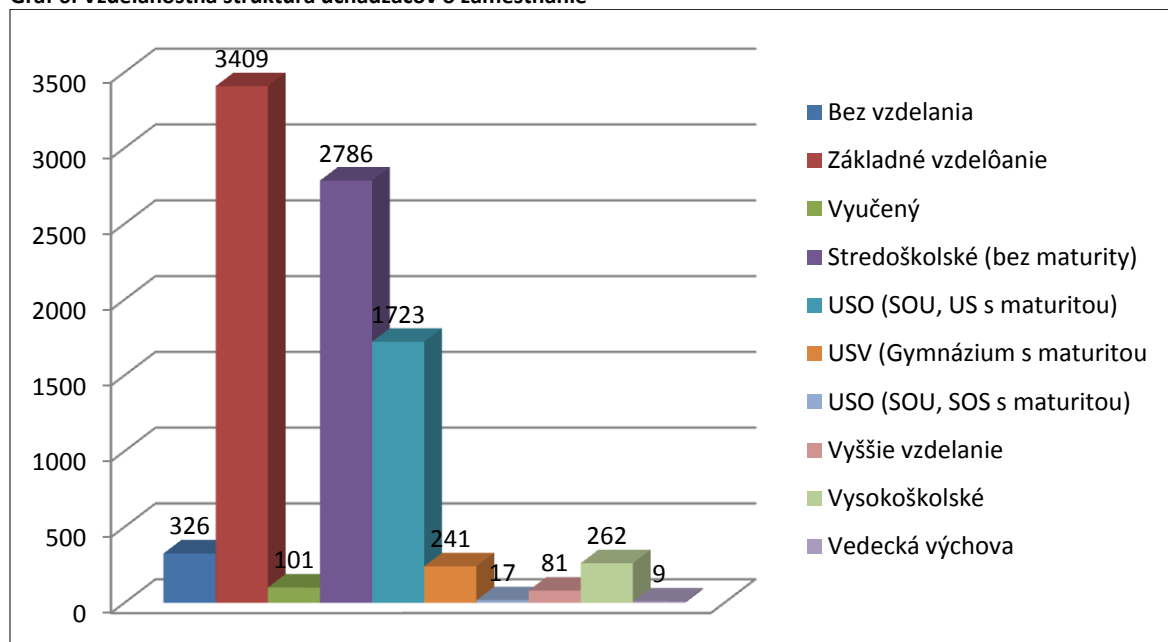
Zdroj: UPSVaR RV

Situácia na regionálnom trhu práce je charakterizovaná vysokou mierou nezamestnanosti. Štruktúra osobitných skupín UoZ a znevýhodnených UoZ poukazuje na **vysoký podiel znevýhodnených UoZ** na celkovom počte uchádzačov, zmenou v posudzovaní znevýhodnených UoZ, ktorá vyplynula z novely zákona, **vzrástol podiel znevýhodnených UoZ na 93 %** zo 79,65 % v roku 2012.

Najväčšiu časť znevýhodnených UoZ tvoria občania, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie nemali pravidelne platené zamestnanie a dlhodobo evidovaní uchádzači. Alarmujúci je aj fakt, že z počtu 6 114 dlhodobo evidovaných UoZ je až 4 750 v evidencii dlhšie ako 24 mesiacov.

K ohrozeniu sociálneho vylúčenia a odkázanosti na sociálne dávky prispieva strata pracovných návykov počas dlhodobej evidencie, ale aj nízka vzdelanostná úroveň uchádzačov o zamestnanie.

Graf 6: Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: UPSVaR RV, 2014

Podiel UoZ s nízkym vzdelaním je priamo úmerný dĺžke evidencie. Na základe tohto vývoja je možné označiť za rizikovú skupinu najťažšie umiestniteľnú na trhu práce dlhodobo evidovaných UoZ s nízkym stupňom vzdelania. V rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

Výrazný podiel na celkovej miere nezamestnanosti v rámci mesta majú obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít, na ktorej sa podieľajú takmer 100% mierou. Daný stav

je podmienený ich vzdelanostnou úrovňou – stupeň dosiahnutého vzdelania vymedzuje ich výkon práce na nízko kvalifikované, pomocné činnosti.

Voľné pracovné miesta

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava aktívne spolupracuje so zamestnávateľmi a vyhľadáva voľné pracovné miesta, ktoré ponúka uchádzačom o zamestnanie.

V roku 2013 bolo zamestnávateľmi nahlásených 560 voľných pracovných miest (313 v roku 2012). Je to spôsobené aj veľkým počtom podporovaných pracovných miest v rámci Národných projektov - NP XX, NP XXI, NP XXI/A. Napriek tomu je počet nahlasovaných VPM veľmi nízky v pomere k počtu UoZ v evidencii.

V záujme nárastu počtu nahlasovaných voľných pracovných miest bol v minulom roku spustený systém ISTP (Internetový sprievodca trhom práce), ktorý výrazne uľahčuje postup nahlasovania, zrýchľuje komunikáciu zamestnávateľa s úradom i samotnými UoZ. Zamestnávatelia využili možnosť vyberať si zamestnanca formou výberového konania na úrade celkom 45 krát s ponukou 147 VPM, čo tiež znamená nárast oproti roku 2012.

Veľkým problémom je nesúlad vzdelanostnej štruktúry uchádzačov o zamestnanie a vzdelanostných požiadaviek zamestnávateľov na nahlasované voľné pracovné miesta a tiež fakt, že až 63 % uchádzačov o zamestnanie bezprostredne pred zaradením do evidencie nepracovalo, teda nemožno prihliadať na ich odbornosť a pracovné skúsenosti v odbore žiadanom zamestnávateľom. Možno skonštatovať, že počet voľných pracovných miest na úrade je veľmi nízky a nároky zamestnávateľov na kvalifikáciu zamestnancov spĺňa len časť uchádzačov o zamestnanie, bez možnosti zamestnať sa zostáva veľká skupina UoZ s nízkou kvalifikáciou, žiadnou praxou alebo s dlhodobou evidenciou, počas ktorej strácajú pracovné návyky, vedomosti a zručnosti.

Základné charakteristiky trhu práce v regióne úradu práce Rožňava možno zhrnúť nasledovne:

- vysoká miera nezamestnanosti,
- vysoký podiel dlhodobo evidovaných UoZ,
- nízka kvalifikačná úroveň UoZ,
- nedostatok voľných pracovných miest v regióne,
- vysoká odkázanosť uchádzačov o zamestnanie na sociálne dávky.

3.2 Podnikateľské prostredie a odvetvia hospodárstva v meste

3.2.1 Najvýznamnejší zamestnávateľia v meste

Gemtex a. s.

Spoločnosť patrí medzi najvýznamnejších zamestnávateľov v meste Rožňava a je súčasťou nadnárodného holdingu Schiesser A. G. so sídlom v Nemecku, ktorý zaberá popredné miesto v produkcii bielizne a voľnočasového oblečenia na európskom trhu. Po transformácii je Gemtex a. s. dynamicky sa rozvíjajúca spoločnosť s 25 ročnou tradíciou a skúsenosťami. V súčasnom období je produkcia zameraná na spracovanie výrobkov z bavlny, resp. zo zmesových materiálov. Vďaka najmodernejšiemu strojovému parku, a samozrejme zručnosti šičiek, je možné denne vyprodukovať cca 15 000 kusov výrobkov. Výrobky spĺňajú svojim spracovaním najvyššie estetické, módne aj funkčné kritériá, vďaka čomu majú stále miesto na európskom trhu. Gemtex, a. s. zamestnáva 301 zamestnancov, z toho 290 žien. 205 zamestnancov pracuje vo výrobe v šijacom procese.

CELLTEX s. r. o.

Predmetom činnosti spoločnosti od roku 1992 je výroba a predaj hygienických výrobkov z vaty, papiera a celulózy. V súčasnosti spoločnosť CELLTEX prevádza výrobu na niekoľkých výrobných linkách, zabezpečuje produkciu všetkých druhov výrobkov dámskej hygieny. Spoločnosť je držiteľom certifikátu riadenia manažmentu kvality ISO 9001:2008 a v súčasnosti zamestnáva 100 zamestnancov.

AGROTRADE GROUP spol. s r. o. Rožňava

Firma vznikla v roku 1993 so zámerom na technické zabezpečenie poľnohospodárstva predajom a servisom špičkovej poľnohospodárskej techniky. Postupným rozvojom spoločnosti došlo k rozšíreniu predmetu výroby aj o vlastnú poľnohospodársku výrobu, vrátane úpravy a skladovania osív a o stavebnú činnosť. Zamestnáva nad 200 zamestnancov.

PLY SPO

Firma stavia a inštaluje plynové, vodovodné, parné a kanalizačné potrubia, vykurovacie systémy a zariadenia, prevádza demolačné a zemné práce, výrobu nádrží, zásobníkov a

kontajnerov z kovu. V súčasnosti zamestnáva 12 zamestnancov. Od roku 1999 vlastní certifikát riadenia systému kvality podľa normy ISO 9002 a od roku 2005 podľa normy ISO 9001. Od roku 2012 má aj certifikáty podľa noriem ISO 14001 a OHSAS 18001.

Počas roku 2013 v okrese Rožňava realizovalo svoju činnosť spolu 91 zamestnávateľov s počtom zamestnancov 20 a viac.

Tab. 15: Prehľad najväčších zamestnávateľov v okrese Rožňava

P. č.	Názov zamestnávateľa	Adresa	Priemerný evidovaný počet zamestnancov za rok 2013
1.	SCA Hygiene Products Slovakia	Gemerská Hôrka	675
2.	Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory	Rožňava	432
3.	Gemtex, a. s.	Rožňava	297
4.	Carmeuse Slovakia, s. r. o.	Slavec	267
5.	Mesto Rožňava	Rožňava	240
6.	SHP Slavošovce, a. s.	Slavošovce	229
7.	Agrotrade Group spol. s. r. o.	Rožňava	218
8.	Ply Spo	Rožňava	12
9.	Celltex, s. r. o.	Rožňava, Priemyselná zóna	100

Zdroj: ÚPSVaR RV, 2014

3.2.2 Podpora rozvoja zamestnanosti a podnikania v meste

V meste Rožňava pôsobia dve organizácie, ktorých spoluzakladateľom bolo Mesto Rožňava, ktoré svojimi činnosťami pomáhajú rozvoju mesta a regiónu. Sú to Regionálne poradenské a informačné centrum Rožňava (RPIC) a Regionálna rozvojová agentúra.

Regionálne poradenské a informačné centrum Rožňava (RPIC)

Ako združenie právnických osôb a zároveň nezávislá a nezisková organizácia vytvára podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania, ako významného faktora regionálneho rozvoja. Svoje služby a pomoc poskytuje klientom za účelom sociálno-ekonomického rozvoja v okrese Rožňava, demokratizácie spoločnosti v regióne a integrácie do európskych hospodárskych štruktúr. RPIC Rožňava bolo založené v roku 2001 s podporou Mesta Rožňava a Cassovia BIC s. r. o. Košice s cieľom prispievať k rozvoju podnikateľských aktivít v meste Rožňava a v jeho okrese. Vlastná činnosť RPIC Rožňava bola zahájená realizáciou projektu „Výstavba Podnikateľského inkubátora v Rožňave“ v januári 2003, ale svoju praktickú činnosť v oblasti poskytovania poradenstva a služieb pre malých a stredných podnikateľov (MSP) zahájilo až v septembri 2003.

Regionálna rozvojová agentúra v Rožňave a jej činnosti sú podrobnejšie popísané v kapitole

Cestovný ruch.

3.3 SWOT analýza – Podnikanie a podpora zamestnanosti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - pripravená priemyselná zóna pre investorov - existencia a činnosť etablovaných podnikateľských subjektov v meste - existencia podnikateľského inkubátora - činnosti RPIC a výborná spolupráca s ÚPSVaR pri vyhľadávaní zamestnania - diverzifikovaný mechanizmus nástrojov aktívnej politiky trhu práce vrátane nástrojov na podporu pracovného uplatnenia znevýhodnených skupín 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok pracovných príležitostí a obmedzená ponuka voľných pracovných miest v regióne - nekvalifikovaná pracovná sila - vysoký podiel dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie - nedostatočná previazanosť medzi vzdelávacou sústavou a trhom práce - nízky počet pozemkov pre podporu podnikania a investície - málo zahraničného kapitálu a slabší domáci kapitál - nedostatok základného kapitálu na rozvoj podnikania - nedostatočná komunikácia mesta s podnikateľmi - nedostatočná komunikácia podnikateľov navzájom - nízka úroveň využívania zahraničných fondov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb a malého a stredného podnikania - rozvoj cezhraničnej spolupráce - blízkosť hraníc s maďarskou republikou - financovanie aktivít z fondov EÚ a vlády SR - znižovanie daňového zaťaženia podnikateľov mestom na území mesta - spolupráca s podnikateľskými subjektmi a sprostredkovanie partnerstiev i v partnerských mestách mesta Rožňava v zahraničí - vybudovanie platformy spolupráce podnikateľského a výrobného sektora 	<ul style="list-style-type: none"> - vysoká miera nezamestnanosti - odliv kvalifikovanej pracovnej sily - slabá kúpyschopnosť obyvateľstva - nedostatočná schopnosť podnikateľských subjektov/podnikov vytvárať pracovné miesta - chýba diaľnica/pripojenie na diaľnicu - prehlbovanie štrukturálneho nesúladu dopytu a ponuky práce - nedostatočná motivácia zamestnávateľov na ďalšom vzdelávaní zamestnancov - nelegálna práca

4 Školstvo a vzdelávanie

Na území mesta Rožňava je v školskom roku 2014/2015 šesť základných škôl s právnou subjektivitou a osem materských škôl. Zriaďovateľom štyroch základných a siedmich materských škôl je Mesto Rožňava. Dve základné školy a jedna materská škola sú cirkevné. V školskom roku 2014/2015 je v materských školách umiestnených 547 detí, o ktoré sa spolu stará 61 pedagogických zamestnancov. Chod materských škôl zabezpečuje 17 nepedagogických zamestnancov a v školských jedálňach pracuje 20 zamestnancov. V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je Základná umelecká škola a Centrum voľného času. Na území mesta je 6 stredných škôl. Od roku 2002 do roku 2010 sídlilo v meste detašované pracovisko Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Od roku 2010 sídli v meste Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety.

4.1 Zariadenia predškolskej výchovy

Súkromné detské jasle Drobček

Jasle s kapacitou pre 23 detí vznikli v roku 2009 a poskytujú celodennú starostlivosť pre deti vo veku od 10 mesiacov do 3 rokov. Zárukou kvality je primerane skúsený a kvalifikovaný personál v renovovaných priestoroch. Starostlivosť je orientovaná na oblasť tvorby a dodržiavania hygienických návykov a hravý režim dňa.

Materské školy

V meste Rožňava je spolu 7 materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a v školskom roku 2014/2015 navštevuje tieto materské školy 547 detí. Svoju činnosť v meste realizuje aj Evanjelická cirkevná materská škola.

Tab. 16: Prehľad MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Rožňava

P. č.	Názov materskej školy	Počet detí v školskom roku 2014/2015
1.	Materská škola, Ernesta Rótha 518/4	108
2.	Materská škola, Ul. krátka 1825/28	42
3.	Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským, Ul. Ernesta Rótha č. 4	19
4.	Materská škola, Vajanského 370/6	68
5.	Materská škola, Štítnická 337/9/A	138
6.	Materská škola, Ul. pionierov 639/18	41
7.	Materská škola, Kyjevská 2020/14	131
Spolu detí		547

Zdroj: MÚ Rožňava, 2014

Materská škola, Ernesta Rótha 518/4, Rožňava

Škola kladie dôraz na všestranný rozvoj dieťaťa, cieľavedomú a systematickú edukáciu a vytvára podmienky na komplexný a harmonický rozvoj detí s ohľadom na vekové a individuálne osobitosti, so zameraním na zdravý životný štýl s akcentom na šport, otužovanie, zdravé stravovanie, pozitívne sociálne vzťahy a kreativitu a podporuje deti s nadaním prostredníctvom krúžkovej činnosti. Škola zamestnáva certifikovaných pedagogických zamestnancov - inštruktor plávania – k predplaveckej príprave detí a tréner fonematického uvedomovania podľa D. B. Efkonina.

Potreby MŠ: Zateplenie budovy, výmena okien, vymaľovanie priestorov; rekonštrukcia sociálnych zariadení; vybudovanie sedlovej strechy; revitalizácia školského dvora inštalovaním nových hracích prvkov; vybudovanie spevnenej plochy na loptové hry, bicyklovanie a dopravnú výchovu, oprava plotu a vstupnej brány do areálu MŠ.

Materská škola, Ul. krátka 1825/28, Rožňava

Materská škola je klasická dvojtriedna, v školskom roku 2014/2015 je realizovaná výchovno-vzdelávacia činnosť podľa Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0 pre 42 detí. Logo škôlky „žabky“ symbolicky odzrkadľuje environmentálnu výchovu, ktorá je integrovaná do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Potreby MŠ: Rekonštrukcia sociálnych zariadení; výmena okien a doplnenie žalúzií; oprava/výmena vonkajších a vnútorných dverí; oprava plotu a vstupnej brány na školskom dvore; rekonštrukcia vonkajšej fasády budovy.

Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským, Ul. Ernesta Rótha č. 4, Rožňava

Cieľom školy je rozvíjať samostatnosť dieťaťa v základných ľudských činnostiach, postupným zvládnutím vlastného tela, schopnosť zapájať sa do spoločnosti, vytvárať kladný vzťah k sebe a vybudovať vlastnú identitu prostredníctvom poznávania seba a hodnotenia svojich vlastností a možností, vytvárať priateľské a sociálne vzťahy, vyjadrovať bez zábran svoje pocity a postoje, zdokonaľovať svoje komunikačné kompetencie, poznávať a objavovať okolie ako aj sa zoznamovať s najdôležitejšími javmi.

Potreby MŠ: Výmena okien, osvetlenia; rekonštrukcia sociálnych zariadení ; obnova náterov dverí; doplnenie prachovej bariéry (výsadba stromčekov); oprava bezbariérového vchodu, oprava povrchu terasy.

Materská škola, Vajanského 370/6, Rožňava

Cieľom výchovy a vzdelávania materskej školy je harmonický rozvoj osobnosti každého dieťaťa. Sústreďuje sa na celú osobnosť dieťaťa, jeho perceptuálno-motorický, sociálno-emocionálny a kognitívny rozvoj. Materská škola je zaradená do Programu krok za krokom, ktorý sa overoval už v rokoch 1994 -1996. Na základe dosiahnutých výsledkov, pričinením sa k tvorbe a formovaniu tohto programu sa škola stala modelovou a integrovanou materskou školou zameranou na pedagogický prístup orientovaný na dieťa, čo znamená dôsledné rešpektovanie zásady individuálneho prístupu vo výchove a vzdelávaní dieťaťa.

Potreby MŠ: Kompletná rekonštrukcia budovy a zateplenie; zriadenie vlastnej kotolne; výmena okien a dverí; vybudovanie detského ihriska; revitalizácia školského dvora, oprava oplotenia.

Materská škola, Štítnická 337/9/A, Rožňava

Zameriava sa na dosiahnutie optimálnej perceptuálno-motorickej, kognitívnej a sociálno-emocionálnej úrovne ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti. Východiskom je jedinečnosť dieťaťa, aktívne učenie a začleňovanie do kolektívu prostredníctvom školského vzdelávacieho programu „Ovocníčkovia poznávajú svet“. Výchova a vzdelávanie smeruje k environmentálnemu povedomiu projektom Zelená škola a k oboznamovaniu detí s anglickým jazykom. Materská škola je zapojená do projektu Erasmus +, v rámci ktorého nadviazala medzinárodnú spoluprácu s inými materskými školami.

Potreby MŠ: Kompletná rekonštrukcia budovy; výmena strechy za sedlovú; výmena okien, vchodových dverí; rekonštrukcia elektroinštalácie a výmena svietidiel; výmena radiátorov, podlahových krytín, nábytku; dobudovanie detského ihriska.

Materská škola, Ul. pionierov 639/18, Rožňava

Materská škola rodinného typu, nachádza sa v centre Rožňavy v tzv. Póshovej záhrade. Je najstaršou materskou školou v meste. Škola je trojtriedna s kapacitou 39 detí. Školský vzdelávací program materskej školy s názvom „Úsmev“ je vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0. Materská škola obohacuje výchovu a vzdelávanie o rozvoj prosociálnej výchovy.

Potreby MŠ: Výmena podláh; oprava bleskozvodu; výmena okien; odstránenie kovových

konštrukcií za drevené certifikované, zmenšenie pieskovísk; oprava zábradlia, schodísk.

Materská škola, Kyjevská 2020/14, Rožňava

Materskú školu charakterizuje osobnostne orientovaný model ako hlavný nástroj premeny materskej školy v duchu humanizmu a demokracie, kde vládne kamarátska atmosféra, vzájomná úcta a tolerancia odlišnosti. Cieľom je udržiavať a rozvíjať optimálnu úroveň kvalitnej materskej školy, ktorá plne rešpektuje detstvo ako hodnotu v živote človeka, je podnetným prostredím, v ktorom dieťa plnohodnotne prežije detstvo. MŠ je zapojená do realizácie projektu Škola podporujúca zdravie. Pravidelne pre svoje deti zabezpečuje Školu v prírode, obohacuje výchovu a vzdelávanie o regionálne prvky, spolupracuje s Materským centrom Meduška, poskytuje deťom záujmovú činnosť formou dramatického a telovýchovného krúžku, má vlastný súbor ľudových tancov. Pracuje podľa školského vzdelávacieho programu Slniečko.

Potreby MŠ: Výmena okien, dokončenie výmeny strechy za sedlovú, montáž termoregulačných ventilov; odstránenie balkónových dverí; oprava terás, oprava fasády budovy, dokončenie prístupovej cesty .

Evanjelická cirkevná materská škola

„Cesta za poznaním“ je názov školského vzdelávacieho programu, pretože plne vystihuje poslanie Evanjelickej cirkevnej materskej školy v Rožňave (ďalej ECMŠ). Zameriava sa na celostné rozvíjanie osobnosti detí a ich duchovný rast. Základným poslaním ECMŠ je popri poskytovaní služieb predškolského zariadenia budovanie jednoduchých foriem evanjelicko-kresťanskej zbožnosti vedením k úcte ku kresťanským hodnotám v cirkvi aj v spoločnosti.

Školský vzdelávací program „Cesta za poznaním“ obsahuje štyri tematické okruhy: Ja som, Ľudia, Príroda a Kultúra, zameraných na rozvíjanie osobnostných kompetencií a sebazpoznanie, na rozvíjanie sociálnych skúseností a vzťahu ku spoločenstvu ľudí, na rozvíjanie poznania elementárnych zákonitostí života na Zemi a na rozvíjanie kontaktov dieťaťa so svetom duševných činností ľudí, rozvoja vnímania a uplatňovania hudobnej, literárnej a výtvarnej kultúry.

4.2 Základné školstvo

4.2.1 Charakteristika základných škôl zriadených mestom Rožňava

Základná škola akad. J. Hronca

Základná škola začala svoje pôsobenie v školskom roku 1990/1991 s počtom 684 žiakov. V roku 2000 získala čestný názov ZŠ akademika Jura Hronca v Rožňave. Škola prešla rekonštrukciou a jej výhodou je bezbariérový prístup pre žiakov so zdravotným znevýhodnením – vozičkári.

Zameranie školy: Škola je známa výbornými výsledkami žiakov školy vo vedomostných i športových olympiádach a súťažiach, napr. projekte TIMSS, ktorý overoval vedomosti žiakov z matematiky a prírodovedných predmetov v rámci Slovenska obsadili 3. miesto. Zavádzanie prvkov humanizácie do výchovno-vyučovacieho procesu zabezpečuje i tým, že na 1. stupni úspešne aplikujú alternatívny model vzdelávania tzv. ITV systém Susan Kovalikovej. Dobre pracuje na škole i skupina peer aktivistov, žiacky parlament, škola je tiež členom národnej siete škôl podporujúcich zdravie v SR.

Škola je zameraná na výučbu anglického jazyka a informatiku. Anglický jazyk majú žiaci od 1. ročníka ako povinný predmet. Veľkú pozornosť tiež venujú IKT. S úspechom sa zapájajú do projektu Infovek. Sú školiacim centrom Infoveku – ŠCI, v rámci ktorého preškolili viac ako 150 pedagógov ZŠ a SŠ okresu Rožňava. Vyučovanie informatiky v rámci predmetu práca s počítačom je v súčasnosti zabezpečené v 2 učebniach výpočtovej techniky. Sú zriadené dve odborné učebne cudzích jazykov, učebňa prírodopisu, fyziky, chémie, dve telocvične a tiež športový areál. Úspešne sú zapojení aj do projektu Socrates - Comenius 1.1.školské partnerstvá. Škola bola vybraná aj do projektu Školy budúcnosti, realizovala tiež projekt Digitálni štúrovci a je tiež Microsoft IT Academiou.

Realizácia projektov: Rozvoj porozumenia textu a vzdelávanie v anglickom jazyku smerom k otvorenej Európe (361 519 € z ESF) OP Vzdelávanie; Širšie zavádzanie IKT do vyučovacieho procesu (121 394 € z ESF) OP Vzdelávanie Comenius 1.1 (18 000 € z ESF); Modernizácia a rekonštrukcia budovy školy (1,1 mil. €); Microsoft School 3; Zdravá škola; Školy budúcnosti; MSITA Academy; Školiace centrum Infoveku; Infovek; Digitálni štúrovci.

Potreby školy: Výmena rozvodov vody; zateplenie, vymaľovanie a výmena okien v telocvični a osadenie nových podláh; dokončenie opráv sociálnych zariadení; rekonštrukcia odbornej učebne chémie; osvetlenie školského areálu, jeho oplotenie a vybudovanie tribún do svahu;

nákup stolov a stoličiek do školskej jedálne, nákup šatňových skríň.

Tab. 17: Počet žiakov a zamestnancov školy, Základná škola akad. J. Hronca

Školský rok	2014/2015
Počet žiakov	443
Počet tried	23
Počet pedagogických zamestnancov na plný úväzok	28
Počet pedagogických zamestnancov na kratší prac. čas	8
Vychovávateľa	7
Školský špeciálny pedagóg	1
Asistent učiteľa	4
Iní odborní zamestnanci	0
THP (technicko-hospodárski pracovníci)	9
THP- dohoda	1
Školská jedáleň	7

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Základná škola, Zlatá 2

Plne organizovaná základná škola bola otvorená v roku 1961. Školu v súčasnosti navštevuje okolo 600 žiakov. Areál školy je umiestnený na najstaršom sídlisku v Rožňave, Vargovo pole. Je rozsiahly a pozostáva z dvoch hlavných školských budov, budovy školskej jedálne, budovy telocvične, futbalového mini ihriska s umelým povrchom, sadu, ihriska a množstva zelených plôch. V budove školskej jedálne je kuchyňa, jedáleň, učebňa špecifickej prípravy, etickej výchovy, školské dielne a archív školy.

Celodenný výchovný systém – zabezpečuje výchovu aj v popoludňajších hodinách pre všetkých žiakov školy, mimo ŠKD a záujmových krúžkov. Škola má vlastného školského špeciálneho pedagóga, ktorý vysoko kvalifikovane pomáha pri edukácii detí s rôznymi nedostatkami. Športové triedy od piateho ročníka zamerané na basketbal chlapcov a volejbal dievčat zabezpečujú prostredníctvom svojich trénerov kvalitnú športovú prípravu. Anglický jazyk sa vyučuje od prvého ročníka a od šiesteho ročníka majú žiaci možnosť voľby aj nemeckého, francúzskeho príp. ruského jazyka. Súčasťou je aj praktická realizácia environmentálnej výchovy v rámci projektu Zelená škola.

Realizácia projektov: Zelená škola – medzinárodná sieť certifikovaných škôl Green schools; Národný projekt Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunití; Projekt Comenius školské partnerstvá (partnermi sú školy z Nemecka, Španielska, Poľska, Česka, Turecka, Fínska); Škola podporujúca zdravie; Infovek.

Potreby školy: Výmena okien a všetkých vstupných dverí na všetkých budovách školy; rekonštrukcia striech na všetkých budovách okrem školskej jedálne; plynofikácia budov

telocvične a školskej jedálne a následné osadenie a sprevádzkovanie kondenzačných kotlov; kompletná výmena vodovodného potrubia a kanalizácie; komplexná rekonštrukcia elektroinštalácie, vrátane všetkých rozvádzačov; výmena strojového vybavenia kuchyne; rekonštrukcia podlahovej krytiny v telocvični; výmena oplotenia celého areálu celej školy; úprava asfaltovej plochy na školskom dvore.

Tab. 18: Počet žiakov a zamestnancov školy, Základná škola, ul. Zlatá

Školský rok	2014/2015
Počet žiakov	614
Počet tried	25
Počet pedagogických zamestnancov na plný úväzok	34
Počet pedagogických zamestnancov na kratší prac. čas	5
Vychovávateľa	10
Školský špeciálny pedagóg	1
Asistent učiteľa	11
Iní odborní zamestnanci	0
THP (technicko-hospodárski pracovníci)	9
THP- dohoda	0
Školská jedáleň	7

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Základná škola, Ul. pionierov 1

Škola prešla kompletnou rekonštrukciou vďaka schváleniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR vo výške 1 452 130,73 €. Realizáciou projektu sa riešila rekonštrukcia a modernizácia priestorov budovy, rekonštrukcia telocvične a spojovacej chodby. Súčasťou projektu bolo aj obstaranie nového IKT vybavenia. Škola dôstojne reprezentuje mesto v rozličných aktivitách, jej žiaci dosahujú výborné vedomostné, umelecké a športové výkony v rámci Slovenska. Profiluje sa v týchto oblastiach: IKT - zvyšovanie počítačovej gramotnosti a ponuky vzdelávacích programov, CJ - rozširovaním ponuky krúžkovej činnosti a nepovinných predmetov, environmentálnej výchovy - rozvíjanie ekologických poznatkov a environmentálneho cítenia žiakov, práce školského špeciálneho pedagóga - zabezpečením potrieb žiakov s IVVP prácou vlastného školského pedagóga, ktorý v spolupráci s pedagogickými asistentmi a pedagogickými zamestnancami zabezpečuje odbornú starostlivosť pre začlenených žiakov, zriadením učebne a ďalšími vzdelávacími aktivitami.

Realizácia projektov: Rekonštrukcia a modernizácia objektu školy; Inovatívne kroky základnej školy na podporu kvality a modernizácie vzdelávania; prostredníctvom Višegrádskeho fondu sa zúčastňujú žiaci a pedagógovia vzájomných

výmenných pobytov; Projekt Comenius – školské partnerstvá (2013-2015); Infovek; Škola priateľská deťom; Škola podporujúca zdravie; Otvorená škola; Učebňa kontinuálneho vzdelávania.

Potreby školy: Celková rekonštrukcia a modernizácia vnútorných rozvodov ústredného kúrenia školy; oprava palubovky v obidvoch telocvičniach; oprava a doplnenie areálu detského dvora.

Tab. 19: Počty žiakov a zamestnancov školy, Základná škola, ul. Pionierov

Školský rok	2014/2015
Počet žiakov	624
Počet tried	27
Počet pedagogických zamestnancov na plný úväzok	35
Počet pedagogických zamestnancov na kratší prac. čas	4
Vychovávateľa	9
Školský špeciálny pedagóg	1
Asistent učiteľa	2
Iní odborní zamestnanci	0
THP (technicko-hospodárski pracovníci)	11
THP- dohoda	0
Školská jedáleň	7

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Spojená škola J. A. Komenského – ZŠ a SOŠ s vyučovacím jazykom maďarským

Škola zabezpečuje vzdelávanie žiakov od základov až po maturitu. Po skončení základnej školy žiaci majú možnosť sa vzdelávať na strednej odbornej škole v odboroch hostinský a kaderník. Po získaní výučného listu študenti majú možnosť prihlásiť sa na dvojročný študijný odbor podnikanie v remeslách a službách, a po jeho úspešnom ukončení získajú maturitné vysvedčenie. Zo školy bez tašky - vytvorením podmienok na celodenný výchovný systém dávame všetkým žiakom základnej školy možnosť tráviť v škole čas aj v popoludňajších hodinách mimo vyučovania. Anglický jazyk a IKT sa vyučuje od prvého ročníka a od šiesteho ročníka žiaci majú možnosť voľby aj nemeckého alebo ruského jazyka. Škola vytvára podmienky aj hendikepovaným žiakom vybudovaním bezbariérového vstupu. Od roku 2008 škola spolupracuje s Národným parkom Aggtelek, zámerom je zvyšovať environmentálne povedomie žiakov prostredníctvom rôznych aktivít.

Na škole pracuje školský špeciálny pedagóg, ktorý so žiakmi so zdravotným znevýhodnením pracuje podľa osobného rozvrhu školského špeciálneho pedagóga v učebni pre individuálne aj skupinové vyučovanie, ktorá je vybavená modernými pomôckami, učebnicami, učebnými a kompenzačnými pomôckami na zdokonaľovanie koordinačných a kognitívnych schopností

žiacov, relaxačným kútikom. Škola spolupracuje s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP), Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) a Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva (SCŠPP).

Realizácia projektov: Škola podporujúca zdravie; Infovek; Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít; Modernizácia vzdelávania na základných školách.

Potreby školy: zateplenie budovy školy; výmena ešte zostávajúcich starých okien a dverí; výmena podlahy v triedach, na chodbách; rekonštrukcia osvetlenia; oprava a izolácia strechy - pavilón E, G, zamurovanie sklobetónových výplní na pavilóne G – telocvičňa; rekonštrukcia elektroinštalácie, vodoinštalácie a kanalizácie, vyregulovanie vykurovacieho systému, obnova športového ihriska, bežeckej dráhy; obnova sociálnych zariadení.

Tab. 20: Počty žiakov a zamestnancov školy, Spojená škola J. A. Komenského – ZŠ a SOŠ s vyučovacím jazykom maďarským

Školský rok	2014/2015
Počet žiakov	ZŠ: 271, SOŠ: 57
Počet tried	ZŠ: 15, SOŠ: 4
Počet pedagogických zamestnancov na plný úväzok	ZŠ 23;, SOŠ: 1
Počet pedagogických zamestnancov na kratší prac. čas	ZŠ: 0, SOŠ: 1
Vychovávateľa	ZŠ: 4, SOŠ: 0
Školský špeciálny pedagóg	ZŠ: 0, SOŠ: 0
Asistent učiteľa	ZŠ: 3, SOŠ: 0
Iní odborní zamestnanci	ZŠ: 0, SOŠ: 3
THP (technicko -hospodárski pracovníci)	ZŠ: 8, SOŠ: 0
THP- dohoda	ZŠ: 0, SOŠ: 0
Školská jedáleň	ZŠ: 5, SOŠ: 0

Zdroj: MsÚ RV, 2014

4.2.2 Charakteristika základných škôl zriadených inými zriaďovateľmi

Katolícka Základná škola sv. Jána Nepomuckého

Škola je zameraná na výchovu v kresťanskom duchu, rozšírené vyučovanie cudzích jazykov, už od prvého ročníka, moderné vyučovanie s orientáciou na individuálne potreby žiakov, rovnaký prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov bez ohľadu na vierovyznanie, rasovú a národnostnú príslušnosť, rozvoj umeleckých schopností žiakov.

Tab. 21: Počty žiakov a zamestnancov školy, Katolícka Základná škola sv. Jána Nepomuckého

Školský rok	2014/2015
Počet žiakov	119
Počet tried	9
Počet pedagogických zamestnancov	16
Počet nepedagogických zamestnancov	3

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Základná škola Reformovanej kresťanskej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským

Poslanie školy je založené na dvoch pilieroch: 1. sprostredkovanie základných poznatkov v oblasti humánnych a reálnych predmetov, ako aj rozvíjanie osobných zdatností a talentov žiakov; 2. celá výchovno-vzdelávacia činnosť sa koná pod clonou kresťanských a národných hodnôt. Vyučovanie anglického jazyka je zabezpečené vo zvýšenom počte hodín, aj pod vedením zahraničného lektora. Vyučovanie štátneho jazyka pre deti cudzincov sa realizujú v rámci jazykových kurzov. Dôraz sa kladie na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti (práca s textom), kreativity (výtvarné spracovanie materiálu) a posilnenie lokalpatriotizmu (regionálna výchova). Rodičom škola polročne poskytuje spätnú väzbu o vývoji najmenších žiakov pomocou programu DIFER.

Realizácia projektov: Medzinárodné vzťahy sú sústredené najmä na dve základné školy: Reformovanej cirkvi – Miskolc - Diósgyőr (MR), Zegveld (Holandsko), s ktorými sa realizujú výmenné pobyty žiakov. V rámci projektu Visegrad Fund škola spolupracovala so školami z ČR a Poľska. Na odbornej úrovni sú škole nápomocní i kolegovia z Ózdu (základná škola Sasvár úti Általános Iskola), škola funguje ako Centrum talentovaných žiakov resp. školská báza so špecializáciou na talentovaných žiakov. V školskom roku 2007/2008 sa zaviedlo v 1. ročníku projekt „V škole ako doma“ (Iskolaotthon).

Tab. 22: Počty žiakov a zamestnancov školy, ZŠ Reformovanej kresťanskej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským

Školský rok	2014/2015
Počet žiakov	161
Počet tried	10
Počet pedagogických zamestnancov	18
Počet nepedagogických zamestnancov	8

Zdroj: MsÚ RV 2014

Spojená škola internátna

Spojená škola internátna v Rožňave v októbri 2010 oslávila svoje 50. výročie založenia. Začínala s jednou triedou, no v súčasnosti má škola tieto organizačné zložky: Špeciálna základná škola internátna s vyučovacím jazykom slovenským; Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským; Odborné učilište; Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva.

4.3 Mimoškolská záujmová činnosť

Centrum voľného času (CVČ)

Činnosť centra voľného času v meste Rožňava je zameraná na výchovno-vzdelávacie aktivity a aktívny oddych detí a mládeže od predškolského veku, na činnosť pre rodičov s deťmi, činnosť s dospelými, na spoluprácu pri organizovaní podujatí a súťaží v spolupráci s občianskymi združeniami. CVČ organizuje svoju činnosť pre už viac rokov stabilizovaný počet 300 organizovaných osôb (detí, mládeže) vo voľnom čase, v priebehu školských prázdnin i v rámci vyučovania. CVČ poskytuje záujmovú činnosť v týchto tematických oblastiach: vzdelávacia, spoločensko-vedná, prírodno-environmentálna, esteticko-kultúrna, pracovno-technická a telesná, turistická a športová. Úlohou vedúcich záujmových útvarov, klubov, krúžkov, kurzov je neformálnym a zaujímavým spôsobom rozvíjať sociálne vzťahy, ktoré sú z hľadiska formovania osobnosti dieťaťa dominujúce. Kládie dôraz na zabezpečovanie podmienok pre záujmovú, rekreačnú činnosť, medzinárodnú spoluprácu, na organizovanie poznávacích a pobytových táborov, prácu žiackeho a študentského parlamentu, prípravu a realizáciu projektov, organizovanie rôznych odborných vzdelávacích prednášok pre deti, mládež a pedagogických zamestnancov, participuje na predchádzaní riešenia sociálno-patologických javov a kriminality, zapája sa do projektov Európsky týždeň boja proti drogám, spolupracuje s Ligou proti rakovine, IUVENTOU a pod. zabezpečuje predmetové olympiády a okresné kolá vedomostných a športových súťaží.

Základná umelecká škola (ZUŠ) a jej postavenie v sústave základných škôl

ZUŠ poskytuje vzdelanie, ktoré nie je možné získať v rámci vzdelávania v základnej škole. Umelecké školstvo predstavuje ucelenú sústavu výchovy a vzdelania, ktorá poskytuje mladej generácii možnosť rozvíjať svoje nadanie v niektorej z tvorivých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania. Hlavným cieľom je výchova umením (formovanie osobnosti), k umeniu (rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie) a pre umenie (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť). ZUŠ poskytuje základné umelecké vzdelanie, pripravuje na štúdium odborov umeleckého vzdelávania v stredných školách a konzervatóriách, pripravuje aj na štúdium na vysokých školách s pedagogickým zameraním alebo umeleckým zameraním.

ZUŠ poskytuje primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie.

Základná umelecká škola v Rožňave má v súčasnosti 4 odbory:

Hudobný odbor s najvyšším počtom žiakov, kde sa vyučuje hra na klavíri, akordeóne, husliach, zobcovej flaute, trúbke, keyboarde, bicích nástrojoch, spev. Žiaci navštevujú individuálne jednotlivé nástroje ako hlavné predmety, ku ktorým sa pričleňuje hudobná náuka a ďalšie povinné i nepovinné predmety podľa platných učebných plánov.

Výtvarný odbor školy je orientovaný od materiálno-technického experimentovania v nižších ročníkoch, cez štúdie (vecné, aspektové, analyticko – syntetické) k samotnej operatívnej tvorby.

Literárno – dramatický odbor sa zameriava na dramatické, pohybové, rečové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej činnosti. Súčasťou štúdia odboru je teória, história divadla, literatúry a filmu.

Tanečný odbor poskytuje žiakom základnú tanečnú výchovu, pripravuje ich na záujmovú umeleckú tvorivosť v súboroch moderného scénického alebo ľudového scénického tanca.

Tab. 23: Počty žiakov a zamestnancov ZUŠ

Školský rok	2014/2015
Počet zapísaných detí	583
Počet odborov	4
Počet pedagogických zamestnancov	26
Počet nepedagogických zamestnancov	6

Zdroj: MsÚ RV, 2014

4.4 Stredné školstvo

Na území mesta Rožňava sa nachádza 6 stredných škôl a to Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika, Obchodná akadémia, Stredná zdravotnícka škola, Stredná odborná škola technická a Stredná odborná škola obchodu a služieb. Zriaďovateľom piatich je Krajský samosprávny kraj a jedna patrí do zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Rožňava. **Päť z nich, z celkovým počtom 1899 žiakov v školskom roku 2014/2015** - je popísaných v tejto kapitole, Spojená škola J. A. Komenského – ZŠ a SOŠ s vyučovacím jazykom maďarským je uvedená vyššie.

Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika

Na jezuitskej škole v Rožňave v roku 1688 otvorili 1. až 3. triedu latinskej školy a nazvali ju „Gymnasium Archiepiscopale“ (Arcibiskupské gymnázium). Od školského roka 1968/69 pokračovala škola ako štvorročné gymnázium. V školskom roku 1997/1998 pribudli aj triedy osemročného gymnázia. Na gymnáziu pôsobili viaceré osobnosti ako P. J. Šafárik, S. Chalupka, S. Tomášik, J. Botto, K. Kuzmányi, J. Kráľ, C. Zoch, J. Hronec a mnoho iných. **V súčasnosti na gymnáziu študuje 329 žiakov.**

Obchodná akadémia

Stredná ekonomická škola bola zriadená 1. septembra 1967 na báze bývalej pedagogickej školy. Zriaďovacou listinou číslo Škol. 1595/1990 - EO zo dňa 22. 11. 1990 je zriadená pri Strednej ekonomickej škole v Rožňave Obchodná akadémia, ktorá sa stáva nástupníckou organizáciou SEŠ. V súčasnosti je Obchodná akadémia vzdelávacia inštitúcia, ktorá poskytuje pre žiakov komplexné služby - vzdelávanie v škole, ubytovanie v školskom internáte a stravovanie v školskej jedálni. Škola má v súčasnosti 12 tried **s 300 žiakmi**, ktorí sa pripravujú v troch študijných odboroch: obchodná akadémia, manažment regionálneho cestovného ruchu, obchodná akadémia – bilingválne štúdium.

Stredná zdravotnícka škola

Stredná zdravotnícka škola vznikla 1. septembra 1951. Od roku 1995 až po súčasnosť aktivuje škola dennú aj diaľkovú formu vyššieho odborného štúdia v odbore diplomovaná všeobecná sestra. V školskom roku 1997/98 končili aj prvé absolventky odboru diplomovaná pôrodná asistentka. Od roku 1996 je realizované aj diaľkové jednoročné štúdium v odbore sanitár. Od školského roku 2009/2010 aktivuje škola dennú formu študijného odboru masér. V školskom roku 2002/03 sa Stredná zdravotnícka škola v Rožňave stala súčasťou medzinárodnej vzdelávacej inštitúcie IES získaním kreditu pre odbory zdravotnícky asistent, diplomovaná všeobecná sestra, čo znamená, že absolventi menovaných odborov majú možnosť získať medzinárodný certifikát. **V súčasnosti na škole študuje 438 žiakov.**

Stredná odborná škola technická

Škola vznikla v roku 1948 ako Ústav baníckeho dorastu. V roku 1951/52 bol postavený

komplex súčasného SOŠ v Rožňave. V roku 2011 došlo k zlúčeniu viacerých škôl zriaďovateľa Košického samosprávneho kraja a to Strednej priemyselnej školy stavebnej, Hviezdoslavova 5, Rožňava a Strednej odbornej školy v Štítniku, ktorých právnym nástupcom je Stredná odborná škola, Hviezdoslavova 5, Rožňava. V roku 2012 škola otvorila nový maturitný odbor grafik digitálnych médií. **V súčasnosti študuje na škole 397 žiakov.**

Stredná odborná škola obchodu a služieb

SOŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja patrí medzi najväčšie stredné školy v okrese Rožňava a pripravuje kvalifikovaných odborníkov s maturitou v odboroch: hotelová akadémia; kozmetička a vizážistka; čašník, servírka; kuchár, kuchárka. Trojročné učebné odbory sú: predavač, cukrár, kaderník, hostinský, murár a maliar a dvojročný učebný odbor výroba konfekcie. Po úspešnom absolvovaní záverečných skúšok a získaní výučného listu majú žiaci možnosť pokračovať v dvojročnom dennom nadstavbovom štúdiu a získať úplné stredné vzdelanie v odboroch: vlasová kozmetika, spoločné stravovanie, prevádzka obchodu, odevníctvo. K prednostiam školy patrí možnosť využívať odborné učebne fyziky, chémie, výpočtovej techniky, cudzích jazykov, krajčírskej, predavačskej, kaderníckej a cukrárskej dielne, cvičnú kuchynku a cvičný bar. Školu navštevuje v školskom roku 2014/2015 **435 žiakov.**

4.5 Vysoké školstvo

V meste Rožňava sa nachádza detašované pracovisko Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, Kósu Schoppera 22, Rožňava (www.vssvalzbety-roznava.sk). Škola ponúka študijné programy: sociálna práca (denná a externá forma štúdia) a ošetrovateľstvo (externá a kombinovaná forma štúdia). V akademickom roku 2014/2015 otvorila štvorsestrálne doplňujúce pedagogické štúdium. Akademický senát vysokej školy v roku 2011 schválil pracovisku v Rožňave patrónku, ktorou sa stala blahoslavená Sára Salkaházi.

4.6 SWOT analýza – školstvo a vzdelávanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - originálne kompetencie mesta a priame rozhodovanie mesta v oblasti primárneho a predprimárneho vzdelávania, - dostatočná kapacita škôl a školská infraštruktúra, - kvalifikovanosť a odbornosť pedagógov ZŠ a MŠ s možnosťami kontinuálneho vzdelávania, - plnenie legislatívne určených ukazovateľov (počty tried, pedagógov na počet detí a žiakov), - široká ponuka pre výber ZŠ i SŠ (cirkevné, štátne, súkromné, špeciálne), - zapájanie sa škôl do realizácie projektov na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, - racionalizácia siete škôl a školských zariadení, - tradícia činností Základnej umeleckej školy, - tradícia činností Centra voľného času. 	<ul style="list-style-type: none"> - stúpajúci trend záškoláctva a sociálno-patologických javov u detí a mládeže, - nedostatok špeciálnych profesií v základom školstve (psychológ, sociológ, asistenti pedagógov, špeciálny pedagóg,...) vzhľadom na nárast počtu detí so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami, - vysoké percento rómskych detí nie je zaškolených (predprimárne vzdelávanie), - pokles záujmu skupiny rodičov o vzdelanie detí a nedostatočná spolupráca rodičov so školou, - priestory škôl a školských areálov sú v nevyhovujúcom technickom stave s nedostatočnou modernizáciou vybavenosti škôl, - energetická náročnosť objektov, - neprispôsobenie stredného a odborného vzdelávania potrebám trhu práce, - nedostatok podnikov, firiem a zariadení v meste a okrese s možnosťou realizácie praktickej výučby žiakov (duálny systém vzdelávania), - nedostatočné podmienky celoživotného vzdelávania obyvateľov (väzba na kvalifikovanosť pracovnej sily).
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie IT a jazykovej gramotnosti žiakov - aktívne komunitné činnosti zamerané na podporu výchovy a vzdelávania detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, - činnosť žiackeho a študentského parlamentu, - využívanie prostriedkov pre rozvoj školstva z fondov EÚ, dotácií, štátnych programov a grantov. 	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovanie počtu detí so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami, - nárast počtu detí a žiakov z marginalizovaných skupín, - vplyv sociálno-patologických javov na deti a mládež, narastajúce problémy v správaní žiakov (agresivita, záškoláctvo), - neadekvátne ohodnotenie učiteľov, nízky status učiteľa v spoločnosti

5 Sociálna starostlivosť

5.1 Sociálne služby

Mesto Rožňava sa pri poskytovaní a zabezpečovaní sociálnych služieb riadi zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení (ďalej len Zákon). Sociálne služby sú integrálnou súčasťou verejných služieb a z hľadiska eliminácie sociálnej exklúzie zohrávajú dominantnú úlohu. Ich postavenie ako elementárneho nástroja v štruktúre sociálnej pomoci je potrebné vnímať v širšom kontexte, pretože sú ťažiskom sociálnej politiky mesta. Sociálne služby majú vychádzať z potrieb a možností mesta a jeho obyvateľov, ktoré sú špecifické a rôznorodé vo svojich formách i obsahu.

Na území mesta, a pre širšie okolie až región košického kraja, sú sociálne služby poskytované aj inými verejnými poskytovateľmi, ktorých zriaďovateľom je Košický samosprávny kraj (**Subsidium** – Špecializované zariadenie, Zariadenie pre seniorov a DSS, Betliarska 18, Rožňava a **Jasanima** – Domov sociálnych služieb, Špitálska 7, Rožňava a **Amalia** – Domov sociálnych služieb, Košická 29, Rožňava, ako organizačná súčasť Jasanima) a mnohými neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb, ktorí poskytujú sociálne služby v Rožňave (sú uvedené v nasledujúcich kapitolách).

5.2 Sociálne služby pre seniorov

Seniori predstavujú časť populácie s diferencovanými potrebami a záujmami. Sú to jednak potreby a záujmy v sociálno-ekonomickej sfére, akými sú zamestnanosť, bývanie, sociálne poistenie a zabezpečenie, dôchodkové zabezpečenie, služby a dávky sociálnej starostlivosti, zdravotníctvo, kultúra, voľný čas. Starší človek má právo na život v bezpečí a vo vážnosti, má právo na rozvoj svojej osobnosti, poskytnutie pomoci vychádzajúcej z jeho potrieb a zdravotného stavu, pričom však veľká skupina seniorov je vytláčaná na okraj spoločenského diania.

Mesto Rožňava poskytuje sociálne služby a prináleží mu, v zmysle kompetencií v oblasti sociálnej pomoci a sociálnych služieb, inštitút osobitného príjemcu na dávky v hmotnej núdzi, rozhodovanie o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, spolupráca s inými organizáciami pri integrácii ťažko zdravotne postihnutých občanov, teda aj dôchodcov/seniorov, do spoločnosti a pod.

Mesto prevádzkuje a z vlastných zdrojov financuje jedno **denné centrum pre seniorov**, v ktorom sa organizujú voľnočasové aktivity a zabezpečuje sa záujmová činnosť pre seniorov. **Centrum v Rožňave** je otvorené 4 hodiny denne v pracovných dňoch (Prevádzka sa zabezpečuje prostredníctvom zamestnankyne mesta na štvorhodinový úväzok, V priestoroch je pre členov k dispozícii knižnica, V spoločenskej sále sa organizujú rôzne kultúrne aktivity.

5.3 Inštitúcie poskytujúce služby pre osoby odkázané na pomoc inej FO

Arcidiecézna charita Košice – Špecializovaná sociálna poradňa. Cieľom vykonávania špecializovaného sociálneho poradenstva je poskytnúť konkrétnu odbornú pomoc metódami sociálnej práce. Sprevádzať fyzické osoby, rodiny, komunity v nepriaznivej sociálnej situácii pri riešení, zmierňovaní a odstraňovaní ich problémov, aby dokázali aj vlastnými silami, možnosťami a schopnosťami tieto problémy riešiť, predchádzať im a skvalitňovať tak svoj život.

Barborka n. o. Zariadenie poskytuje nasledovné služby: nácvik sociálnych zručností, besedy, svojpomocné skupiny, kultúrne a spoločenské aktivity, nácvik zručností pre praktický život, pomoc pri získavaní schopností stratených či oslabených ochorením, obnova sociálnych a pracovných zručností, sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, bývanie, skupinová sociálna práca.

Diecézna charita Rožňava prevádzkuje domácu opatrovateľskú službu a 2 zariadenia:

- **Domáca opatrovateľská služba** - poskytuje opatrovateľskú starostlivosť v domácnosti a sociálne poradenstvo pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby na základe posúdenia odkázanosti na opatrovateľskú službu. Poskytuje sa pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, pri starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách s dohľadom podľa potreby fyzickej osoby odkázanej na sociálnu službu.
- **Útulok** poskytuje sociálne poradenstvo, pracovnú terapiu a poskytovanie jednej teplej stravy denne.
- **Nízkoprahové denné centrum.** Zariadenie poskytuje nasledovné služby: sociálne poradenstvo, krízová intervencia, záujmová činnosť, pracovná terapia, poskytovanie jednej teplej stravy, poskytovanie šatstva pre občanov v hmotnej núdzi, špecializované sociálne poradenstvo

Domáca opatrovateľská služba (Mesto Rožňava). Zariadenie poskytuje pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivít s dohľadom podľa potreby fyzickej osoby odkázanej na sociálnu službu.

DOMINIKA, n. o. poskytuje komplexné sociálne služby pre deti umiestnené v krízovom stredisku, duchovné, spoločenské, kultúrne a športové aktivity.

JASANIMA – Domov sociálnych služieb (Amalia DSS – organizačná súčasť) poskytuje sociálne služby poskytované týždennou alebo ambulantnou formou pre dospelú osobu i dieťa, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, alebo osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca.

JASANIMA – Domov sociálnych služieb poskytuje sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, pomoc pri odkázanosti, ochranu práv a právom chránených záujmov, ubytovanie, stravovanie, upratovanie izieb, údržbu bielizne, pracovnú terapiu, záujmovú činnosť, vzdelávanie, úschovu cenných vecí.

Slovenský Červený kríž – Agentúra domácej opatrovateľskej starostlivosti poskytuje pomoc pri sebaobslužných úkonoch, osobnej hygiene, stravovaní, úkony starostlivosti o domácnosť, pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri základných sociálnych aktivitách, dohľad.

Slovenský Červený kríž – Dom humanity Geralda Bergera poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, stravovanie, pracovnú terapiu, záujmovú činnosť, rehabilitáciu, canisterapiu.

Slovenský Červený kríž – Zariadenie opatrovateľskej služby poskytuje dovoz a odvoz klienta, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, stravovanie, opatrovateľskú starostlivosť, kultúrno-spoločenské činnosti, celodennú stravu.

SUBSIDIUM – špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb poskytuje sociálne poradenstvo, poradenstvo pre ľudí, ktorí sa starajú o osoby trpiace Alzheimerovou chorobou v domácom prostredí, rehabilitačnú činnosť, sociálnu rehabilitáciu, stravovanie, kultúrne a záujmové činnosti, ergoterapiu, canisterapiu, tréning pamäti pre aktívnych seniorov, pre seniorov trpiacich poruchami pamäti, rezonančnú muzikoterapiu.

Zariadenie pre seniorov FOR REGION, n. o. a Zariadenie pre seniorov Juraja Schoppera n. o. sú pobytové zariadenia, ktoré poskytujú sociálne služby v súlade so zákonom o sociálnych službách, ktorými sú sociálne poradenstvo pre klientov a ich rodinných príslušníkov, sociálnu

rehabilitáciu, záujmové činnosti, služby sociálneho pracovníka, poskytovanie základnej zdravotníckej a ošetrovateľskej starostlivosti, dohľad nad užívaním liekov, hygienický dohľad, pomoc alebo úplné nahrádzanie nevyhnutných životných úkonov. Zariadenie pre seniorov Juraja Schoppera n. o. – **denný stacionár** poskytuje sociálne poradenstvo pre klientov a ich rodinných príslušníkov, záujmové činnosti, sociálnu rehabilitáciu a rôzne typy terapií, dohľad nad užívaním liekov a dohľad nad vykonávaním základnej osobnej hygieny.

5.4 Sociálnoprávna ochrana detí a mládeže a sociálna kuratela

Rodina je najdôležitejšou sociálnou skupinou, je ekonomickou a sociálnou bunkou spoločnosti. Formuje charakter človeka, umožňuje osvojovanie si hodnôt ako najcennejšieho potenciálu človeka. Funkčná rodina dokáže svojim členom zabezpečiť základné potreby a všestranný vývin. Základné atribúty zdravej rodiny sú: vysoký stupeň súdržnosti a spolupráce v rodine, pozitívne emočné vzťahy, otvorená komunikácia, vzájomný rešpekt všetkých členov, premenlivá deľba rol, dynamika vzťahov, schopnosť rodiny prekonávať záťažové a konfliktné situácie, opora rodiny v širšom sociálnom zázemí. Ak rodina nie je schopná riešiť svoje problémy sama, vlastnými silami, je potrebná pomoc iných. Je preto veľmi dôležité, aby v prípade potreby, keď sa rodina ocitne v problémovej situácii, existoval mechanizmus s dostatočným množstvom efektívnych, účinných prostriedkov pomoci. Práve tu sa začína priestor pre komunitné a sociálne služby. Cieľová skupina Rodina, deti a mládež zahŕňa: rodinu s deťmi, neúplnú rodinu, rozvrátenú rodinu, rodinu postihnutú sociálno-patologickými javmi, náhradnú rodinu, rodinu s nízkou sociálnou, kultúrnou úrovňou, deti a mládež.

Sanácia rodinného prostredia sa vykonáva v spolupráci s ÚPSVaR v rámci sociálno-právnej ochrany detí a mládeže a sociálnej kurately. V rámci sanácie sa poskytuje rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, príspevok na dopravu do detského domova, príspevok na tvorbu úspor pre dieťa umiestnené v detskom domove a úpravu a obnovu rodinných pomerov vrátane bytových a sociálnych pomerov (Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele). Mesto je povinné poskytnúť príspevok na úpravu a obnovu rodinných pomerov do jedného roka od umiestnenia dieťaťa v detskom domove a po roku sa už tvoria úspory pre maloleté dieťa.

5.5 Sociálne služby pre osoby sociálne neprispôsobivé a pre občanov v ťažkých životných situáciách

Sociálne vylúčenie môžeme definovať ako proces, ktorým sú jednotlivci i celé skupiny osôb zbavované prístupu k zdrojom nevyhnutným pre zapojenie sa do sociálnych, ekonomických a politických aktivít spoločnosti ako celku. Proces sociálneho vylúčenia je primárne dôsledkom chudoby a nízkych príjmov, prispievajú k nemu však aj ďalšie faktory ako je diskriminácia, nízke vzdelanie či zlé životné podmienky. Sociálne vylúčení sú odrezaní od inštitúcií a služieb, sociálnych sietí a vzdelávacích príležitostí. Prejavom sociálneho vylúčenia je teda napríklad dlhodobá nezamestnanosť, závislosť na sociálnych dávkach, život v priestorovo vylúčených častiach obcí (getách), nízka kvalifikácia, zlý zdravotný stav, rozpad rodín či strata sebaúcty. Ako adaptácia na podmienky sociálneho vylúčenia sa často vytvárajú špecifické hodnoty a normy, medzi ktoré patrí napríklad dôraz na prítomnosť, neschopnosť plánovať do budúcnosti, pocity beznádeje a bezmocnosti či presvedčenia, že človek nemôže ovplyvniť vlastnú sociálnu situáciu.

Cieľová skupina „občania sociálne vylúčení“ zahŕňa: nezamestnaných (najmä dlhodobo nezamestnaných), poberateľov sociálnych dávok (dávok v hmotnej núdzi), nízkopríjmové osoby a rodiny, osoby bez vzdelania alebo len s dosiahnutým základným vzdelaním, osamelo žijúcich seniorov, zdravotne ťažko postihnutých ľudí s nízkym dôchodkom, osamelé, slobodné matky s dieťaťom/deťmi, osamelo žijúci, slobodní muži neschopní sa o seba postarať, jedno-hodnotovo orientované osoby, osoby so závislosťou/chronickou závislosťou (gamblerstvo, alkoholizmus, drogová závislosť), bezdomovci a bezdomovectvom ohrození ľudia.

Rôznorodé služby pre občanov zdravotne ťažko postihnutých so špecifickým alebo všeobecným charakterom poskytujú aj neverejní poskytovatelia, ktorí majú charakter občianskych združení a neziskových organizácií, organizácií poskytujúcich verejnoprospešné služby, nadácií a pod.

- **Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, o. z.**, Štítnicka 5, Rožňava,
- **Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, o. z.**, Štítnicka 5, Rožňava,
- **Slovenský zväz telesne postihnutých, o. z.**, Špitálska 3, Rožňava.

5.5.1 Terénna sociálna práca

Terénna sociálna práca v meste Rožňava sa realizuje od roku 2005 s pomocou finančných zdrojov z Európskej únie. Prvým projektom, ktorým sa v meste začala terénna sociálna práca, bol projekt pod názvom „Stredisko osobnej hygieny a práčovne a mzdy pre dvoch terénnych sociálnych pracovníkov“. Na tento projekt priamo nadviazal projekt s názvom „Realizácia programu podpory komunitnej sociálnej práce v regióne Rožňava“. V rokoch 2008-2010 sa realizoval projekt „Terénna sociálna práca v meste Rožňava“. V rokoch 2010-2012 na tento projekt priamo nadviazal projekt „Terénna sociálna práca“. Ďalším projektom bol projekt „Sociálna práca v komunitách v meste Rožňava“, ktorý sa realizoval v období november 2010 až apríl 2012. Po jeho ukončení sa mesto zapojilo do Národného projektu terénnej sociálnej práce prostredníctvom Fondu sociálneho rozvoja, vďaka ktorému sa pokračuje v práci s cieľovými skupinami projektu (do roku 2015). Zámerom týchto projektov je realizácia programu podpory rozvoja ľudských zdrojov, zvyšovanie zamestnanosti, zvyšovanie sociálnej inklúzie a budovanie kapacít prostredníctvom terénnej sociálnej práce.

Sféra terénnej sociálnej práce zahŕňa činnosti a aktivity, ktoré sú realizované s cieľom zlepšiť životnú situáciu a integrovať do spoločnosti osoby ohrozené sociálnym vylúčením s dôrazom na marginalizované rómske komunity, **prostredníctvom 4 terénnych sociálnych pracovníkov a ich 3 asistentov**, ktorí sú zamestnancami Mesta Rožňava. Medzi najčastejšie vykonávané aktivity terénnych sociálnych pracovníkov patrí pomoc klientom pri komunikácii so štátnymi inštitúciami, sprevádzanie klientov, vyjednávanie v záujme klienta, pomoc pri písaní životopisov, žiadostí, splátkových kalendárov a pod.

Terénni sociálni pracovníci (TSP) vyhľadávajú klientov v ich prirodzenom prostredí a vykonávajú monitoring na území mesta z dôvodu predchádzania vzniku sociálno-patologických javov ako sú, trestná činnosť, užívanie alkoholu, drog, monitorovanie osôb bez prístrešia a pod. Poskytujú pomoc najmä pri riešení rôznych krízových situácií v rodinách, pomáhajú pri kontaktovaní zamestnávateľov, pri mailovej a telefonickej komunikácii, pri jednaní ohľadom zaradenia do aktivačných prác, poskytujú pomoc pri vytváraní projektov pre klientov živnostníkov a následne pri podávaní daňového priznania.

TSP sa veľmi intenzívne zaoberajú problematikou záškoláctva u detí, ktoré si plnia povinnú školskú dochádzku. S touto oblasťou sa terénni sociálni pracovníci zaoberajú už od roku

2008, kedy počet rodín zaradených do Inštitútu osobitného príjemcu z dôvodu záškoláctva predstavovalo 43 rodín. Touto činnosťou sa podarilo znížiť počet rodín vedených v Inštitúte osobitného príjemcu na 15. TSP poskytujú tiež pomoc aj pre detských lekárov v prípade zanedbávania povinných očkovaní u detí.

Značná časť obyvateľov rómskeho pôvodu je v súčasnosti integrovaná v majoritnej časti spoločnosti, nezanedbateľná časť tohto obyvateľstva žije na okraji spoločnosti, v lokalitách, ktoré sú charakteristické sociálnou nedostatočnosťou.

Na základe štatistík TSP je odhadovaný počet marginalizovaných obyvateľov mesta cca 2500. Tento údaj je uvádzaný aj v Atlase rómskych komunít. Koncentrácia rómskeho obyvateľstva na území mesta je v troch najväčších lokalitách:

- **Rožňava – Oblasť Sever** – cca 1600 obyvateľov
- **Rožňava – Oblasť Vargovo pole** – cca 400 obyvateľov
- **Mestská časť Rožňavská Baňa** – cca 500 obyvateľov.

Oblasť Sever

Jedná sa o lokalitu, kde prevažná väčšina rómskeho obyvateľstva býva v domoch. V tejto lokalite sa nachádzajú aj dve bytovky s celkovým počtom 32 bytov, ktoré si rómski občania odkúpili za symbolickú sumu do osobného vlastníctva. Celá oblasť je pokrytá inžinierskymi sieťami, elektrickou energiou, kanalizáciou, verejným vodovodom a čiastočne aj plynom. Vzhľadom na vysokú mieru nezamestnanosti a nízke príjmy má väčšina rómskych občanov v tejto oblasti problém s platením za spotrebované energie a vodu. Najčastejšie dochádza k odpojeniu od pitnej vody alebo elektrickej energie kvôli vysokým nedoplatkom najmä pri ročných vyúčtovaniach. Z tohto dôvodu mesto pristúpilo k zriadeniu Strediska osobnej hygieny a práčovne v tejto oblasti. Toto stredisko je určené pre obyvateľov bez prístupu k vode. V stredisku môžu vykonať osobnú hygienu a opratie šatstva. V domácnostiach sa prevažne vykuruje tuhým palivom. Mesto v tejto lokalite vlastní 21 sociálnych bytov nižšieho štandardu a jeden rodinný dom. V tejto lokalite sa nachádza materská škôlka, ktorú navštevujú prevažne rómske deti. Najbližšia základná škola je v centre mesta, vzdialená približne 800 metrov. V zimných mesiacoch mesto prevádzkuje aj núdzové ubytovanie pre bezdomovcov na ul. Krátka 30 v Rožňave.

Oblasť Vargovo pole

Jedná sa o najstaršie sídlisko v meste Rožňava. Odhadovaný počet rómskeho obyvateľstva na tomto sídlisku je približne 400 obyvateľov. Najväčšie zoskupenie bolo v bytovom dome na ul. Zlatá 10, ktorého vlastníkom bolo mesto. Nachádzalo sa v ňom 23 obytných jednotiek nižšieho štandardu. Obytné jednotky boli napojené na pitnú vodu a elektrickú energiu. Kúrenie si obyvatelia zabezpečovali tuhým palivom. V súčasnosti došlo k odpredaju tejto bytovky a k presídleniu približne 100 obyvateľov prevažne do oblasti Rožňavská Baňa. Ostatní obyvatelia bývajú v bytových domoch a sú začlenení do väčšinového obyvateľstva. Na sídlisku sa nachádza základná škola a materská škôlka ktoré navštevujú aj deti z mestskej časti Rožňavská Baňa.

Oblasť Rožňavská Baňa

Táto mestská časť je vzdialená od mesta približne 2 km. Odhadovaný počet rómskeho obyvateľstva v tejto lokalite je cca 500 ľudí. Tento počet je len orientačný, vzhľadom na momentálne presídľovanie obyvateľov z obytného domu na Zlatej 10. Rožňavskú Baňu tvorí zástavba rodinných domov a mesto v tejto lokalite má vo vlastníctve 26 sociálnych bytov nižšieho štandardu. Sociálne byty sú napojené na verejnú kanalizáciu, pitnú vodu a elektrickú energiu. Kúrenie sa zabezpečuje tuhým palivom. V priestoroch sociálnych bytov je zriadené Stredisko osobnej hygieny, nakoľko nie všetky byty majú kúpeľňu. Mesto prevádzkuje stredisko osobnej hygieny v priestoroch sociálnych bytov. Služby strediska využíva denne okolo 50 klientov. V práčovni je pre občanov zabezpečené pranie.

V budove vo vlastníctve mesta, kde sa nachádza aj kancelária terénnych sociálnych pracovníkov, na Krátkej ul. č. 30, sa nachádza aj **Stredisko osobnej hygieny a práčovne** - určené hlavne pre občanov v krízovej situácii (v hmotnej núdzi, s nízkym príjmom, bez prístrešia), **Krízové ubytovanie pre bezdomovcov** (v prípade mrazov), **spoločenská sála**, miestnosť, v ktorej sú k dispozícii počítače pre deti aj dospelých, miestnosť, kde prebiehajú aktivity s deťmi najmä počas letných mesiacov. V hornej časti budovy sa nachádza **päť bytov s nižším štandardom** pre sociálne slabších obyvateľov mesta. Vyčlenená kapacita však nepostačuje a v danom bytovom dome ju z technických príčin nemožno rozširovať.

Na území mesta aktívne pôsobí tiež niekoľko rómskych mimovládnych združení:

- **Univerzus, o. z.**, Krátka 30, Rožňava,
- **Roma Lavuta, o. z.**, Čučmianska 30, Rožňava,
- **Občianske združenie Rozkvet pre ľudí**, Sama Czabana č. 4, Rožňava ,
- **Kamas Pes, o. z.**, Rožňava.

5.6 SWOT analýza – Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalita a profesionálny prístup odborníkov v existujúcich inštitúciách na území mesta - široká škála činností občianskych, záujmových združení a ostatných subjektov v sociálnej oblasti a ich záujem participovať na rozvoji služieb pre občanov - primeraná ponuka organizovaných voľnočasových aktivít pre prijímateľov so. Služieb: deti, mládež a seniorov/dôchodcov - vysoký záujem o sociálne služby - mesto má vytvorený Komunitný plán sociálnych služieb a Lokálnu stratégiu rozvoja marginalizovaných skupín do roku 2016 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok bytov s nižším štandardom (rodiny v kríze, mladé rodiny) - nedostupnosť odborného poradenstva (právne, ekonomické, sociálne) - nedostatok psychoterapeutov poskytujúcich služby bezplatne - nezáujem a nespolupráca rodičov detí s rizikovým správaním so školou (záškoláctvo, fetovanie, alkohol, mladé matky) s príslušnými inštitúciami (školy, ÚPSVaR, MsÚ, CPPP a P) - chýbajúce komunitné aktivity a komunitné centrá - nedostatočný počet terénnych sociálnych pracovníkov, streetworkerov - zdĺhavý a náročný postup pri uchádzaní sa o sociálnu službu - nedostatočná informovanosť a propagácia poskytovateľov sociálnych služieb a ich činnosti na území mesta - nedostatočná odbornosť opatrovateľských služieb poskytovaných rodinnými príslušníkmi (v rámci podpory opatrovnictva štátom, cez ÚPSVaR ako náhradné riešenia nezamestnanosti rodinných príslušníkov)
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vysoký záujem o sociálne služby - sieťovanie a koordinácia spolupráce medzi samosprávou a subjektami poskytovateľmi služieb - dobudovanie siete sociálnych služieb, skvalitnenie a rozšírenie ponuky pre občanov mesta podľa záujmu - zvyšovanie odbornosti pracovníkov v sociálnych a komunitných službách - podpora a rozvoj dobrovoľníctva a svojpomocného riešenia problémov - efektívnejšie využívanie pracovníkov formou aktivačných prác - využívanie externých finančných zdrojov - štrukturálne fondy EÚ, štátne a súkromné granty 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozenie obyvateľstva chudobou ako následok vysokej nezamestnanosti - zvyšovanie ceny za sociálnu službu a neschopnosť veľkej časti potenciálnych klientov spolupodieľať sa na ich financovaní (napr. opatrovateľské služby) - nezáujem prijímateľov, ich rezignácia a ľahostajnosť riešiť vlastnú nepriaznivú sociálnu situáciu - nedostatok finančných prostriedkov na úrovni samosprávy a neverejných poskytovateľov na výkon sociálnych služieb a ich nestabilita - zneužívanie sociálnych výhod, malá adresnosť sociálnych služieb - starnutie populácie a nárast počtu osôb so zdravotným znevýhodnením - nárast sociálno-patologických javov v komunite, vysoký podiel obyvateľov so sociálnymi problémami a spolužitím v komunite (bezdomovci, nezamestnaní, chudobní) - demotivujúci sociálny systém

6 Bývanie

6.1 Stav bývania a návrhy rozvoja bývania podľa Územného plánu mesta Rožňava

Medzi hlavné ciele Územného plánu mesta Rožňava (ÚPN) patrí stanovenie optimálnej urbanistickej koncepcie využitia riešeného územia a odvodenie regulatív funkčného a priestorového usporiadania územia. ÚPN navrhuje rozvoj novej bytovej výstavby so sieťou centier vybavenosti, skordinovaním všetkých činností a zámerov v daných územiach. Navrhuje plnohodnotné mestské prostredie a atraktivnosť a identickosť centrálnej mestskej zóny aj prostredníctvom polyfunkčných zariadení, teda aj s funkciou bývania v centre mesta. V ÚPN mesta Rožňavy je navrhnutá bytová výstavba na nových plochách, ktorá okrem uspokojenia nárokov na bývanie, by mala vytvoriť počas výstavby bytov aj nové pracovné príležitosti a tým prispieť k zlepšeniu socioekonomickej situácie obyvateľov mesta.

Mesto Rožňava je členené na **dva obytné obvody** a to severný a južný, ktoré sú rozdelené Košickou a Štítnickou ulicou. Obvody sa ďalej členia na 5 okrskov:

- **Prvý okrsok** sa nachádza v centrálnej mestskej zóne, v rozsahu územia pamiatkovej zóny a územia ochranného pásma pamiatkovej zóny mesta,
- **Druhý okrsok** sa nachádza v severo-východnej časti mesta,
- **Tretí okrsok** sa nachádza v juho-východnej časti mesta,
- **Štvrtý okrsok** je lokalizovaný v juho-západnej časti mesta,
- **Piaty okrsok** sa nachádza v severo-západnej časti mesta.

Centrálna mestská zóna - CMZ (okrsok č. 1)

Územie centrálnej mestskej zóny (okrsku č. 1) je tvorené územím ohraničeným hranicou ochranného pásma pamiatkovej zóny Rožňavy. Oživenie CMZ sa má doceliť aj dostavbou malopodlažných bytových domov (mestských víl). V tomto priestore sa má preferovať rozmanitá výstavba atraktívnych bytových domov (polyfunkčné atikové a terasové domy). Má sa tým celkovo zatriktívniť CMZ pre bývajúcich, ako aj pre denne prítomných obyvateľov (návštevníkov) mesta.

Severo-východná časť mesta Rožňava (okrsok č. 2)

Okrsok č. 2 sa nachádza východne od Betliarskej ul. a severne od Košickej ul. až po severovýchodné hranice katastrálneho územia Rožňavy. V tomto území v dotyku s ochranným pásmom pamiatkovej zóny sa nachádzajú zariadenia občianskej vybavenosti. Ďalej od centrálnej mestskej zóny sa nachádza individuálna bytová výstavba na lokalite Podrákoš. V návrhu ÚPN mesta je navrhnutá celková obnova schátratej časti domov na ul.: Čučmianska, Čučmianska dlhá, Banická, Krátka, Klobušnícka, Kúpeľná, Hornocintorínska, Cintorínska, Podrákošská, Strmá, Splavná a Jasná. Ďalej je navrhnutý rozvoj individuálnej bytovej výstavby na lokalite Podrákoš.

Juho-východná časť mesta (okrsok č. 3)

Tento okrsok je charakteristický najväčším obytným súborom a to sídliskom Juh. Okrem tohto sídliska sa tu nachádza aj sídlisko Stred. Ďalej v tomto okrsku sa nachádza rozsiahlejšia časť individuálnej bytovej výstavby (ďalej len IBV) pod Košickou ul., pozdĺž Aleje svätého otca, Jovickej ul., Páterovej ul., Ernesta Rótha. Zmiešané územia s prevahou plôch pre obytné budovy sú navrhnuté medzi Košickou ul. a sídliskom Juh.

Juho-západná časť mesta (okrsok č. 4)

V juhozápadnej časti mesta Rožňava, v okrsku č. 4, prevládajú funkčné plochy pre bývanie. Medzi najväčšie sídlisko v tomto okrsku patrí Vargovo pole. Nachádza sa tu aj časť sídliska Stred pri Rožňavskom potoku (Drázus). Ďalej významnú časť územia 4. okrsku zaberajú plochy priemyslu a skladov.

Severo-západná časť mesta (okrsok č. 5)

V tomto okrsku prevládajú plochy výroby a skladov. V 5. okrsku sa nachádza aj mestská časť Nadabula, s prevládajúcou funkciou pre bývanie formou rodinných domov. V tejto mestskej časti je navrhnutá intenzifikácia existujúcej zástavby rodinných domov.

Plochy pre individuálnu bytovú výstavbu (IBV)

V rámci bývania tvorí 1/3 malopodlažná forma bývania z celkového počtu navrhovaných bytov. Hlavný rozvoj IBV v Rožňave je etablovaný na lokalite: Podrákoš – východ, pod Gombášom, nad Tehelňou, za ul. Z. Fábryho, na Kalvárii (pri dodržaní podmienok

chráneného ložiskového územia (banský zákon), na Útulnej ul., vrátane primeranej základnej občianskej vybavenosti.

Plochy pre hromadnú bytovú výstavbu (HBV)

V navrhovanom ÚPN mesta Rožňava je rozhodujúca časť hromadnej bytovej výstavby lokalizovaná do obytného súboru Družba. Tieto obytné súbory sú navrhnuté medzi Košickou ul. a sídliskom Juh.

V rámci mesta Rožňava je navrhnutá **výstavba sociálnych bytov** na prestavbovej lokalite Podrákoš – sever. Uvedená prestavba musí byť najprv dôsledne analyzovaná s vyhodnotením pozitívnych, ale aj negatívnych dopadov na územný rozvoj severnej časti mesta.

6.2 Existujúci bytový fond vo vlastníctve mesta Rožňava

Mesto od roku 2008 postupne zvýšilo svoj bytový fond výstavbou 216 bytov z verejných prostriedkov (ŠFRB). Vo vlastníctve mesta je v súčasnosti 350 bytov a domov, ktoré sú rozdelené do 5 kategórií:

- 1. Byty postavené s podporou štátu (byty Družba a Nadabula)** sú určené najmä pre obyvateľov mesta a pre tých, ktorí majú pracovný pomer v meste alebo podnikajú na území mesta a nemôžu si obstaráť bývanie vlastným pričinením.
- 2. Byty osobitného určenia (malometrážne byty)** sú určené pre obyvateľov mesta, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.
- 3. Byty a domy s nižším štandardom** sú určené najmä pre obyvateľov mesta zo sociálne slabších vrstiev, ktorí si nevedia zabezpečiť bývanie z dôvodu nízkeho príjmu alebo sociálneho vylúčenia.
- 4. Byty na Šafárikovej č. 101** sú určené najmä pre obyvateľov mesta, ktorí majú nezaopatrené deti.
- 5. Byty v odpredaných bytových domoch** - ide o byty, nájomníci ktorých zatiaľ nevyužili právo na kúpu bytu v zmysle zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov č. 182/1993 Z. z. Byty sa v prípade uvoľnenia predávajú podľa osobitných predpisov.

6.2.1 Správa bytového fondu

Správu bytov v rámci Mestského úradu Rožňava vykonáva Odbor právny a správy majetku. Odbor sociálnych vecí a bytovej politiky vykonáva:

- vedenie evidencie žiadateľov o pridelenie bytu,
- zostavenie poradovníka podľa počtu bodov a dátumu podania žiadosti a následne jeho zverejnenie,
- evidenciu výpovedi z nájmu a prideľovanie bytov podľa aktuálneho poradovníka,
- vedenie evidencie obsadenosti bytového fondu, ktorý je súčasťou majetku vo vlastníctve mesta.

Podmienky zaradenia žiadostí do poradovníka a prideľovania bytov je upravené vo Všeobecne záväznom nariadení mesta Rožňava o podmienkach prideľovania bytov a nakladaní s bytovým fondom mesta.

Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v § 21 vymedzuje pojem sociálne bývanie ako bývanie obstarané s použitím verejných prostriedkov určené na primerané a ľudsky dôstojné bývanie fyzických osôb, ktoré si nemôžu obstaráť bývanie vlastným pričinením a spĺňajú podmienky podľa tohto zákona. Sociálne bývanie je aj bývanie alebo ubytovanie financované s použitím verejných prostriedkov a poskytované v rámci starostlivosti podľa osobitných predpisov. Finančná a materiálna dostupnosť bývania vrátane štandardov spojených s bývaním je, obzvlášť pre obyvateľov nízkopríjmových skupín, z ktorých sú mnohí závislí na príjmoch zo sociálneho systému, značným problémom.

Tab. 24: Obecné byty a domy v meste Rožňava – stav k 31. 12. 2014

Byty postavené s podporou štátu – ROK odovzdania	3-izbové	2-izbové	1-izbové	bezbariérové 2-izbové	bezbariérové 1-izbové	SPOLU
Družba I.	2008	11	9	9	1	30
Družba II.	2008	11	9	9	1	30
Družba III.	2010	8	12	8	1	30
Družba IV.	2010	8	12	8	1	30
Družba V.	2011	8	12	8	1	30
Družba VI.	2011	8	12	8	1	30
Družba VII.	2011	8	12	8	1	30
Nadabula	2012		6			6
SPOLU		62	84	58	7	216

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 25: Malometrážne byty

Malometrážne byty	1-izbové	Garsónky	SPOLU
Jovická 52	8	4	12
Jovická 54	8	4	12
Jovická 56	8	4	12
Jovická 58	8	4	12
Jovická 60	8	4	12
Jovická 62	8	4	12
SPOLU			72

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 26: Byty s nižším štandardom

Byty s nižším štandardom	Garsónky	1-izbové	2-izbové	Spolu
Čučmianska 22	1	4		5
Čučmianska 44			5	5
Krátka 30		5		5
Rožňavská Baňa 173	14			14
Rožňavská Baňa 174	1	2		3
Rožňavská Baňa 175		7		7
Rožňavská Baňa 176		2		2
SPOLU	16	42	6	41

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 27: Domy s nižším štandardom

Domy s nižším štandardom	garsónky	1-izbové	1,5-izbové	2-izbové	SPOLU
Krátka 1		3			3
Čučmianska 24		1	1		2
Hornocintorínska 32			1		1
Čučmianska Dlhá 83				1	1
SPOLU	1	4	2	2	7

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 28: Nájomné byty

Nájomné byty	2-izbové	1-izbové	SPOLU
Šafárikova 101	9	3	12

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 29: Byty v odpredaných bytových domoch

Byty v odpredaných bytových domoch	Izbový
Čučmianska 26	2-izbový
Slnecná 4	1-izbový

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 30: Typy obývaných bytov

	Typ obydliia (spolu)	Obývané byty	Iné obytné jednotky	Kolektívne obydliia	Nezistené
Mesto Rožňava	6 807	6 750	5	16	36
Okres Rožňava	19 339	19 026	10	61	242
Košický kraj	234 113	229 230	603	1 076	3 204
Slovensko	1 775 218	1 734 685	1 922	10 040	28 571

Zdroj: ŠÚ SR, 2014

Tab. 31: Domácnosti podľa typu bytu

	Domácnosti (DOM) spolu	Nerodinné DOM	z toho DOM jednotlivcov	z toho DOM viacčlenné	DOM, ktoré tvorí jedna rodina	z toho DOM pozost. z manžel. párov	z toho DOM párov v konsenz. väzku	z toho DOM osamelých otcov	z toho DOM osamelých matiek	DOM z 2 a viac rodín
Mesto Rožňava	7 840	2 942	2 665	277	3 698	2 230	456	128	884	1 200
Okres Rožňava	21 823	7 320	6 373	947	9 570	6 300	1 182	326	1 762	4 933
Košický kraj	255 766	76 861	66 008	10 853	113 359	79 781	10 584	3 879	19 115	65 546
Slovensko	1 802 071	521 403	456 467	64 936	936 758	683 606	63 799	31 124	158 229	343 910

Zdroj: ŠÚ SR, 2014

Tab. 32: Súkromné domácnosti podľa typu a veľkosti v meste Rožňava

Počet osôb v domácnosti	Počet domácností
1 osoba	2 665
2 osoby	1 805
3 osoby	1 574
4 osoby	1 260
5 osôb	302
6-10 osôb	218
11 a viac osôb	16
SPOLU	7 840

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 33: Obývané byty podľa hustoty obývanosti v meste Rožňava

Typ obydla	Počet obyvateľov	Pohlavie	
		Muži	Ženy
Obyvatelia bytu	19 214	9 113	10 101
Obyvatelia kolektívneho obydla	273	109	164
Obyvatelia obytnej inej jednotky	22	8	14
Bezdomovci	102	65	37
SPOLU	19 611	9 295	10 316

Zdroj: MsÚ RV, 2014

Tab. 34: Obývané byty podľa hustoty obývanosti v meste Rožňava

Menej ako 0,5 obytnej miestnosti na obyvateľa	373
0,5 až menej ako 1,0 obytnej miestnosti na obyvateľa	1 426
1,0 až menej ako 1,25 obytnej miestnosti na obyvateľa	1 748
1,25 až menej ako 1,5 obytnej miestnosti na obyvateľa	382
1,5 až menej ako 2,0 obytnej miestnosti na obyvateľa	877
2,0 až menej ako 2,5 obytnej miestnosti na obyvateľa	798
2,5 až menej ako 3,0 obytnej miestnosti na obyvateľa	120
3,0 obytnej miestnosti na obyvateľa a viac	939
Nezistené	22
SPOLU	6 685

Zdroj: ŠÚ SR, 2014

6.3 SWOT analýza – Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dostatok bytových domov - snaha vlastníkov bytov o realizáciu opatrení na energetické úspory - dostatok miesta na realizáciu výstavby nových bytových domov - vyhovujúca technická infraštruktúra k existujúcemu bývaniu - skúsenosti s využívaním prostriedkov zo ŠFRB na výstavbu bytov - VZN o podmienkach prideľovania bytov a nakladanie s bytovým fondom mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok bytov s nízkym štandardom, nedostatok sociálnych bytov vzhľadom na vysoký počet ľudí s nízkymi príjmami - chýba program rozvoja sociálneho bývania - výška nájomného v bytových domoch spravovaných mestom je pre sociálne slabších užívateľov bytov neprimerane vysoká - existencia „čiernych“ stavieb na bývanie najmä v rómskych osídleniach
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovanie pracovných príležitostí - možnosť finančnej podpory bývania zo ŠFRB, - výstavba bytov nižšieho štandardu - využívanie alternatívnych zdrojov energie na prevádzku objektov bývania 	<ul style="list-style-type: none"> - starnutie obyvateľstva - odliv mladých ľudí a rodín z mesta - stúpajúca cena pozemkov a nehnuteľností

7 Zdravie a zdravotná starostlivosť

7.1 Zdravotný stav obyvateľov mesta

Zdravotný stav obyvateľstva mesta je výsledkom pôsobenia viacerých vplyvov. Väčší negatívny dopad na zdravie, ako úroveň zdravotnej starostlivosti, má fajčenie, nedostatok pohybu, nesprávna výživa, zlá socioekonomická situácia a chudoba v spojení so znečisteným životným prostredím. Môžeme predpokladať, keďže mesto Rožňava je starobyľým baníckym mestom, že stredná dĺžka života obyvateľstva je nižšia ako v ostatných mestách, nakoľko sa tu nachádzali železorzudné bane a banské činnosti mali výrazný vplyv na zdravie obyvateľov.

Tab. 35: Stredný stav a pohyb obyvateľstva

Územie	Počet obyvateľov k 1. 7.2012		Živo narodení	Zomretí			Celkový prírastok (úbytok)
	muži	ženy		spolu	toho		
					do 1 roka	do 28 dní	
Slovenská republika	2 633 865,5	2 773 713,5	55 535	52 437	321	185	6 514
Košický kraj	387 129	406 379	8 864	7 449	82	39	1 034
Rožňava	30 844,5	32 397	655	727	2	2	-125

Zdroj: www.nczisk.sk, ročenka za rok 2012

Tab. 36: Živonarodení, zomretí a úmrtnosť

Územie	Živonarodení	Zomretí	Prirodzený prírastok	Celkový prírastok	Úmrtnosť	
	na 1 000 obyvateľov				dojčenská	novorodenecká
Slovenská republika	10,27	9,70	0,57	1,21	5,78	3,33
Košický kraj	11,18	9,39	1,78	1,30	9,25	4,40
Rožňava	10,37	11,51	-1,14	-1,98	3,05	3,05

Zdroj: www.nczisk.sk, ročenka za rok 2012

Tab. 37: Počet a percento hospitalizácií podľa územia trvalého bydliska pacienta

Územie	Počet hospitalizácií	%	Na 1 000 obyvateľov	Počet zomretých
Slovenská republika	1 160 749	100,0	214,7	28 420
Rožňava	14 806	1,3	234,1	387

Zdroj: www.nczisk.sk, ročenka za rok 2012

Tab. 38: Všeobecná zdravotná starostlivosť

Územie	Všeobecné lekárstvo			Všeobecná starostlivosť o deti a dospelých			Lekárska služba prvej pomoci			Stomatológia		
	PA	PLM	LM na 10 000 obyv.	PA	PLM	LM na 10 000 obyv.	PA	PLM	LM na 10 000 obyv.	PA	PLM	LM na 10 000 obyv.
Slovenská republika	2 152	1 981,13	4,50	1 135	1 050,13	10,40	202	350,67	0,65	2 392	2 516,38	4,65
Košický kraj	331	293,56	4,68	173	162,23	9,70	33	40,31	0,51	396	398,15	5,01
Rožňava	29	21,00	4,20	15	13,00	9,88	2	-	-	24	19,30	3,05

Zdroj: www.nczisk.sk, ročenka z roku 2012

Vysvetlivky k vyššie uvedenej tabuľke:

PA – počet ambulancií

PLM – počet lekárskeho miest

LM na 10 000 obyv. – počet lekárskeho miest na 10 000 obyvateľov

Tab. 39: Zoznam lekární v Rožňave

Lekárneň	Adresa
Afrodita	Nám. 1. mája 11
Aza	Nám. baníkov 36
Dr. Max	Šafárikova 16
Dr. Max	NsP - Špitálska 1
Dr. Max	Šafáriková, Kaufland
Ekolekáreň	HM TESCO
Farmácia	Šafáriková 17
Helios	NsP - Špitálska 1
Kim	Ul. akad. Hronca 15
Lekárneň Rožňava	Štítnická 9
Poli-pharma	Špitálska 2

Zdroj: www.roznava.sk

7.2 Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory

Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory Rožňava, a. s. (NsP) je súčasťou siete nemocníc spoločnosti Svet zdravia, a. s., ktorá je prevádzkovateľom dvanástich nemocníc v rámci prešovského, košického, trenčianskeho a banskobystrického samosprávneho kraja. Predmetom činnosti NsP Rožňava (s počtom zamestnancov 420) je poskytovanie zdravotnej

starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti pre širokú verejnosť v spádovej oblasti regiónu Gemer. V rozsahu povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti NsP Rožňava prevádzkuje:

- zariadenia Ústavnej zdravotnej starostlivosti v špecializačných odboroch: vnútorné lekárstvo, neurológia, chirurgia, gynekológia a pôrodníctvo, pediatria a neonatológia, anesteziológia a intenzívna medicína, psychiatria, psychiatrická liečebňa, fyziatria a rehabilitácia, dlhodobó chorí,
- zariadenia Ambulantnej zdravotnej starostlivosti ambulancie v špecializačných odboroch: vnútorné lekárstvo, hematológia a transfuziológia, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia, gastroenterológia, gynekológia a pôrodníctvo, plánované rodičovstvo, riziková gravidita, chirurgia, úrazová chirurgia, dermatovenerológia, psychiatria, otorinolaryngológia, pneumológia a ftizeológia, pediatrika klinická imunológia a alergológia, neurológia, klinická onkológia, anesteziológia a intenzívna medicína, infektológia,
- zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti v špecializačných odboroch: úrazová chirurgia,
- zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v špecializačných odboroch: rádiológia, počítačová tomografia, klinická biochémia, klinická hematológia a transfuziológia, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia, ultrazvuk v gynekológii a pôrodníctve,
- dopravná zdravotná služba.

Ambulantná a ústavná zdravotná starostlivosť je poskytovaná pre klientov všetkých zdravotných poisťovní v Slovenskej republike, klientom poisteným v poisťovniach pôsobiacich v rámci Európskej únie a samoplacem.

Časť svojich zariadení v poliklinickej časti organizácia prenajíma neštátnym lekárom a lekárnikom na vykonávanie neštátnej zdravotníckej činnosti.

Počet lôžok NsP Rožňava: 382

Vnútorné lekárstvo (35 lôžok), JIS interná (5), Neurológia (28), JIS neurológia (5), Chirurgia (30), JIS chirurgia (5), Gynekológia a pôrodníctvo (25), Pediatria a neonatológia (36+10),

Anesteziológia a intenzívna medicína (6), Psychiatria (35), Psychiatrická liečebňa (102), FyziatRIA a rehabilitácia (20), Dlhodobo chorí (40).

Počet hospitalizácií v rokoch 2009 - 2013: 54 326

Vnútorne lekárstvo (7 290 hospitalizovaných osôb), JIS interná (1 835), Neurológia (5 155), JIS neurológia (1 157), Chirurgia (8 614), JIS chirurgia (1 922), Gynekológia a pôrodnictvo (7 656), Pediatria a neonatológia (6 328 + 2 972), Anesteziológia a intenzívna medicína (476), Psychiatria (5 227), Psychiatrická liečebňa (184 (08/2013)), FyziatRIA a rehabilitácia (2 393), Dlhodobo chorí (3 117).

Počet ambulantných vyšetrení v rokoch 2009 - 2013: 401 833

vnútorne lekárstvo (2 528 (2009-2010)), hematológia a transfuziológia (35 675), fyziatRIA, balneológia a liečebná rehabilitácia (33 725), gastroenterológia (16 455), gynekológia a pôrodnictvo (23 230), plánované rodičovstvo (5 105), riziková gravidita (2 545), chirurgia (48 840), úrazová chirurgia (21 995), dermatovenerológia (27 260), psychiatria (39 090), otorinolaryngológia (36 380), pneumológia a ftizeológia (37 840), pediatriká klinická imunológia a alergológia (5 430), neurológia (29 190), klinická onkológia (10 165), anesteziológia a intenzívna medicína (11 380), infektológia (15 000).

Stav budov a infraštruktúry NsP zodpovedá jej veku, kvalite stavebných prác v dobe výstavby a spôsobu a intenzite udržiavania počas dvadsiatich rokov prevádzky. Podľa závažnosti problémov prebehli rekonštrukcie jednak technických častí nemocnice – kotolňa, rozvody TÚV, MaR, vzduchotechnika, kogeneračná jednotka, výťahy, taktiež stavebnej infraštruktúry – výmeny podláh, rekonštrukcie sociálnych zariadení, vchodov do nemocnice, oprava striech, začali sa rekonštruovať fasády. Materiálno-technické vybavenie nemocnice vychádza zo štruktúry poskytovanej zdravotnej starostlivosti, platných normatífov a príslušných predpisov.

7.3 Súkromné zdravotnícke zariadenie

Súkromné zdravotnícke zariadenie patrí spoločnosti **TATRAN Prešov spol. s r. o.** Budovu na Námestí 1. mája 11 v Rožňave spoločnosť odkúpila od mesta Rožňava v polovici roku 2010. Zámerom spoločnosti bolo zvýšenie štandardu poskytovania zdravotnej starostlivosti v existujúcich súkromných odborných ambulanciách a rozšíriť rozsah poskytovania zdravotnej starostlivosti o ďalšie odborné ambulancie. V záujme komplexnosti poskytovanej starostlivosti sa predpokladalo jej rozšírenie o poskytovanie lekárenskej starostlivosti a otvorenie laboratória.

Na naplnenie tohto cieľa bolo nutné uskutočniť rozsiahle rekonštrukčné úpravy nebytových priestorov. V rokoch 2011 a 2012 spoločnosť investovala do budovy 377 tis. €. Plánovaný zámer bol naplnený tým, že počet ambulancií sa zvýšil z 12 na 19. Od roku 2011 je v budove verejná lekáreň a od roku 2012 aj laboratórium.

Tab. 40: Počet ambulancií v jednotlivých odboroch

Názov	Počet
všeobecný lekár pre dospelých	5
neuroológia	3
psychiatria	1
diabetológia	1
urológia	1
ortopédia	1
reumatológia	1
imunológia	1
alergiológia	1
gastroenterológia	1
gynekológia	1
pediatria	1
pediatrická kardiológia	1

Zdroj: Spoločnosti TATRAN Prešov spol. s.r.o.

7.4 SWOT Analýza – Zdravie a zdravotná starostlivosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - služby Nemocnice s poliklinikou s regionálnou pôsobnosťou - vybudovaná funkčná sieť zdravotníckych zariadení a lekární - služby neštátnych a štátnych ambulancií - ľudský potenciál - kvalita a profesionálny prístup odborníkov v existujúcich zdravotníckych inštitúciách na území mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná osвета v prevencii zdravia - nárast alkoholizmu - užívanie psychotropných a omamných látok - dlhé čakacie doby v niektorých odborných ambulanciách - zlý technický stav budovy nemocnice
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - využívanie rezervných fondov Ministerstva zdravotníctva na skvalitňovanie zdravotníckych služieb - rozširovanie kapacít neštátnych a štátnych ambulancií - mobilizácia zdrojov pre zvýšenie investícií do odborného personálu, prístrojového vybavenia a infraštruktúry zdravotníckych zariadení - Stredná zdravotná škola a VŠ sv. Alžbety v Rožňave - získavanie lekárov do voľných ambulancií a záujemcu na zriadenie RTG pracoviska 	<ul style="list-style-type: none"> - odliv kvalifikovanej pracovnej sily v zdravotníctve - vplyv životného prostredia na zdravie obyvateľstva - zlá životospráva obyvateľstva - reálna hrozba epidémii, hlavne v rómskych komunitách

8 Šport a športová infraštruktúra

8.1 Profesionálny a rekreačný šport v Rožňave

Na území mesta pôsobí spolu 27 športových klubov rozličného zamerania. Väčšie kluby zahŕňajú prípravku, mladších a starších žiakov, dorastencov a seniorov pod vedením kvalifikovaných trénerov.

Nosné športy v meste sú:

- futbal - SP MFK Rožňava,
- hokej – Hokejový klub mesta – 98 mládeže Rožňava,
- basketbal – MBK REGIÓN Rožňava (ženy) a BK Športom proti drogám Rožňava (muži),
- stolný tenis – TJ Geológ Rožňava a TAEKWONDO HAKIMI Rožňava.

Okrem uvedených klubov v meste pôsobia mnohé ďalšie:

TK Samed Rožňava – OZ, Športovo strelecký klub 0268 Rožňava, Odbor klubu slovenských turistov Volovec Rožňava, Slovenský rybársky zväz MO Rožňava, SPELEO Rožňava, KICKBOX KLUB K1 Team Rožňava, 1. Tenisový klub Rožňava, Atletický club Maraton Rožňava, Auto šport klub Rožňava, Klub silového trojboja JaP STAV HERKULES Rožňava, Junior auto klub Rožňava, Veterán klub Rožňava, BIG-BULL Rožňava – Tornaľa, BORIS MILKO BOXING CLUB Rožňava, Klub Gemerských Bedmintonistov KGB 2010 Rožňava, KORYO PANTHERS TAEKWONDO Rožňava. TJ ELÁN zastrešuje kluby: turistický, judo, volejbalový, lyžiarsky a kondičného behu.

Financovanie jednotlivých klubov je realizované z vlastných zdrojov z členských príspevkov, z národných zväzov, zo sponzorských príspevkov, príspevkov rodičov. Na financovaní väčšiny klubov sa podľa finančných možností podieľa aj mesto Rožňava. Dotácie spolu pre športové kluby, kultúrne, mládežnícke, ale aj spoločenské a sociálne organizácie predstavujú ročne viac ako 29000 EUR.

8.2 Vrcholový a výkonnostný šport

Medzi vrcholový a výkonnostný šport môžeme v meste Rožňava zaradiť sedem klubov:

TJ Geológ Rožňava, TAEKWONDO HAKIMI Rožňava, Big-Bull Rožňava-Tornaľa, Klub silového trojboja JP STAV HERKULES Rožňava, KORYO PANTHERS TAEKWONDO Rožňava, MBK REGIÓN Rožňava – basketbal ženy a BK ŠPD - basketbal muži.

TJ Geológ Rožňava

Organizácia vznikla v roku 1964, družstvo mužov v roku 1994 postúpilo do extraligy, kde pôsobí aj v súčasnosti celkovo už 13 sezón. Najväčší úspech v sezóne 1995/96 získali 3. miesto. Na prelome tisícročí Geológ tri sezóny účinkoval v európskej pohárovej súťaži Intercup, kde sa dostal až do osemfinále. Mládežnícke družstvá získali viaceré medaily na Majstrovstvách SR. Geológ Rožňava v minulosti usporiadal mnohé významné medzinárodné akcie, medzinárodné zápasy EL ČSSR-ZSSR, SR – Izrael, SR – Chorvátsko, M ČSSR dospelých, exhibičné zápasy Orłowski – Panský. Okrem dlhodobých súťaží sú naplánované pravidelné priateľské zápasy s družobným družstvom zo Szerencsu (MR), podľa finančných možností uvažujú v jesenných mesiacoch o Turnaji družobných miest mesta Rožňava v stolnom tenise mužov a mienia sa uchádzať o usporiadanie medzištátneho zápasu mužov.

TAEKWONDO HAKIMI Rožňava Taekwondo WTF

Klub kórejského „olympijského“ bojového umenia založil v Rožňave v roku 1993 MUDr. Eidi Hakimi. V tom istom roku sa klub stal členom Slovenskej Asociácie Taekwondo WTF, ktoré v tom čase združovalo len 2 kluby - Bratislavský a Rožňavský. Neskôr sa pridružili aj kluby z Liptovského Mikuláša a Košíc. V súčasnosti Asociáciu tvorí 14 klubov a asi 550 aktívnych športovcov. Občianske združenie „TAEKWONDO HAKIMI Rožňava“ vzniklo 10. 9. 2004. V rokoch 2005, 2007, 2008 a 2009 bol klub ocenený Slovenskou Asociáciou TAEKWONDO WTF ako 3. najúspešnejší klub na Slovensku, v roku 2011 získal 3. miesto na M SR za celkové umiestnenie v poomsae. Klub sa každoročne zúčastňuje troch kôl Slovenského Pohára a Majstrovstiev SR, medzinárodného turnaja olympijských nádejí CEFTA, ILYO CUP, okrem toho aj zahraničných turnajov v Nemecku, Chorvátsku, v Česku, v Maďarsku. Už niekoľko rokov je klub usporiadateľom jedného kola SP v roku. Zúčastňuje sa aj exhibičných vystúpení. Klub má v súčasnosti vyše 45 členov, z toho 3 rozhodcov, ďalej inštruktorov, úspešných zápasníkov zaradených do „Centra talentovanej mládeže“ a reprezentantov SR pre poomsae – súborné cvičenia a zápas.

KORYO PANTHERS TAEKWONDO Rožňava

Činnosť klubu je zameraná hlavne na prípravu športovcov v olympijskej disciplíne športového zápasu a cvičenie jednotlivcov, tzv. poomsae. Pretekári klubu sa zúčastňujú domácich turnajov a Majstrovstiev SR. Okrem účasti na domácich turnajoch, štartujú športovci klubu aj na turnajoch v zahraničí. Okrem výuky športového taekwondo sa v rámci tréningov prevádzajú strečingové cvičenia, posilňovacie cviky, atletická príprava a kolektívne športy. Tréningy prebiehajú na ZŠ Zlatá 2. Predsedom a hlavným trénerom je Gabriel Hiczér 3. DAN TKD Kukkivon, je zároveň aj reprezentantom SR v poomsae. Patrí medzi prvých cvičencov Taekwondo v Rožňave, ale aj na Slovensku. V rokoch 1995, 2006, 2008, 2009, 2012, 2014 bol ocenený ako najúspešnejší športovec mesta Rožňava.

MBK REGIÓN Rožňava

Basketbalový klub svoju činnosť vyvíja viac ako dvadsaťpäť rokov. Spolupracuje so školami a napomáha pri organizovaní športových podujatí. Dlhodobou prípravou v mládežníckych kategóriách sa umiestňujú v regionálnych súťažiach vždy na popredných priečkach. Venuje sa príprave mládeže od najmladších kategórií – prípravky, cez kategóriu mini, mladšie žiačky, staršie žiačky juniorky až po kategóriu najvyššej celoštátnej súťaže – extraligy žien. V kategórii EXTRALIGA SR sledovanosť dosiahla plnú obsadenosť hľadiska v novej športovej hale. V školskom roku 2009/2010, 2010/2011, ale aj v sezóne 2011/12 boli na základných školách otvorené po dva prípravné ročníky minibasketbalu. V súčasnosti aktívne pracujú štyri športové triedy na dvoch ZŠ, a to na ZŠ Pionierov a ZŠ J. Hronca – JUH.

Klub sa vo veľkej miere podieľa na progresívnej propagácii mesta na úrovni kraja, na celoštátnej, ale aj na medzinárodnej úrovni. Pravidelne sa zúčastňuje medzinárodných turnajov basketbalu žien. Takisto je klub organizátorom medzinárodných turnajov za účasti minimálne dvoch zahraničných družstiev. V klube pôsobí 6 trénerov a členskú základňu tvorí 70 hráčov a členov realizačného tímu. Mládežnícke mužstvá pôsobia v regionálnej súťaži kým mužstvo dospelých hrá 1. celoslovenskú ligu.

8.3 Podmienky pre športovanie verejnosti

Mesto Rožňava je spoluorganizátor väčšiny pravidelných športových a pohybových podujatí v meste ako *Deň zdravia* v spolupráci s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva, *Deň*

detí v spolupráci s Centrom voľného času, *Športová olympiáda a Cyklocross* a ďalších ako *Novoročný výstup na Volovec, Rallye Rožňava, Malý gemerský maratón*..

Cykloklub Karstvelo organizuje pri príležitosti Gemersko-turnianskeho festivalu podujatie „*bicyklovanie bez hraníc*“. V auguste v rámci dní obce Gemerská Hôrka organizuje cykloklub podujatie „*Gemerská župa na kolesách*“. V septembri sa koná „*Zlatý kras*“ jesenné bicyklovanie krasom.

Na území mesta sa nachádzajú športoviská, športové a relaxačné areály prístupné verejnosti a športovým klubom:

Športoviská pri školách

Na území mesta Rožňava sa nachádza 5 multifunkčných ihrísk. Tri sa nachádzajú v areáli základných škôl a jedno na sídlisku Juh a jedno multifunkčné ihrisko je súčasťou Gymnázia J. P. Šafárika. Ihriská pri základných školách a na sídlisku sú plne využívané žiakmi a takisto verejnosťou.

Výstavba multifunkčnej telocvične pri Gymnázium J. P. Šafárika (2010) bola jednou z priorit Koncepcie rozvoja športu v KSK. Celkový objem investície bol viac ako 2 mil. Eur. KSK vložil do združenia na výstavbu telocvične 1 493 726 Eur a mesto Rožňava 509 411 Eur. Mesto Rožňava okrem toho investovalo ďalších 332 tis. Eur do inžinierskych sietí a výstavby oporného múra.

Región Gemer získal vybudovaním telocvične v meste Rožňava primeraný športový i spoločenský stánok, ktorý vyhovuje tiež požiadavkám a pravidlám medzinárodných športových federácií, a v ktorom je možné organizovať väčšie podujatia.

Priestory telocvične vrátane hľadiska boli projektované tak, aby sa dali využiť pre potreby školských športových tried, ale aj pre mestské športové kluby. Tie telocvičňu využívajú na tréningy, ale aj na majstrovské súťažné zápasy. V hľadisku je 560 sedadiel vrátane mobilného zariadenia pre prepravu imobilných osôb. K dispozícii je univerzálna oznamovacia tabuľa ovládaná cez počítač s parametrami medzinárodných športových federácií.

Zimný štadión

Štadión bol postavený v roku 1987. Je zakrytý a čiastočne opláštený. K zimnému štadiónu je postavená budova, v ktorej sa nachádzajú šatne na verejné korčuľovanie, sociálne zariadenia, bufet. Pre hokejistov sú k dispozícii šatne, sociálne zariadenia, sprchy. Za sezónu navštívi klzisko cca 12 000 návštevníkov.

Futbalové ihrisko

Postavené v 40-tych rokoch 20. storočia. Počas nasledujúcich rokov bolo postupne upravované na hlavné futbalové ihrisko rozmerov 105 x 62 m, tréningové futbalové ihrisko 100 x 56 m, tréningovú plochu za tribúnou, tribúnu, pod ktorou sú priestory šatní, spŕch a WC, poschodovú budovu šatní a kancelárie a budovu práčovne, ktorú je možné využiť aj ako šatňu.

Letné kúpalisko

Areál kúpaliska bol postavený v roku 1981 s veľkým plaveckým bazénom s rozmermi 50 x 25 m a hĺbkou 1,2 – 4 m, pri ktorom sa nachádza i skokanská veža, okrem toho tri detské bazény. Voda v bazénoch je ohrievaná na 24 - 25°C. V areáli kúpaliska sa nachádzajú tenisové kurty, ihriská na plážový volejbal, minigolf a ďalšie športy. Návštevníkom je k dispozícii bufet i hygienické zariadenia. Kúpalisko spravujú Technické služby mesta Rožňava. Návštevnosť v sezóne je v priemere 22 000 návštevníkov.

Detské dopravné ihrisko

Detské dopravné ihrisko slúži pre deti a mládež materských a základných škôl v rámci dopravnej výchovy, ale aj pre deti z blízkeho a ďalekého okolia a samozrejme na aktívne trávenie voľného času pre rodiny s deťmi. Nachádza sa v tesnej blízkosti letného kúpaliska. Detské dopravné ihrisko bolo zrevitalizované v roku 2013 z finančných prostriedkov z Nadácie SPP ako aj spolufinancovania mesta Rožňava.

V meste Rožňava sa nachádzajú aj **dva tenisové kurty**, ktoré sú obyvateľmi, ale aj návštevníkmi mesta využívané v plnej miere.

8.4 SWOT Analýza – Šport a športová infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia mestských športových zariadení - tradícia a činnosť športových klubov - športové tradície výkonnostného i masového športu (futbal, basketbal, stolný tenis) - školské ihriská sú prístupné verejnosti - dobrá propagácia a zviditeľňovanie mesta cez športové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> - potreba výstavby a rekonštrukcie niektorých športovísk a športových zariadení sociálnymi zariadeniami (šatne, wc), tribúnami - nedostatok a zlý technický stav a označenie cykloturistických trás - nedostatok finančných prostriedkov na ohodnotenie trénerov, rozhodcov - chýbajúca krytá plaváreň - pokles záujmu obyvateľov o aktívny šport, najmä detí a mládeže - nízky záujem športových klubov o vzájomnú spoluprácu - nejasné kritériá pre prerozdelenie finančných prostriedkov mesta na podporu rozvoja športu - nedostatočná informovanosť o športovom dianí v meste vo väzbe na aktivity podporujúce rozvoj cestovného ruchu a zvyšovanie počtu návštevníkov mesta cez športové udalosti zvyšujúce počet prenocovaní
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - existencia vhodných priestorov na vybudovanie nenáročných ihrísk - prírodné podmienky pre rozvoj aktívneho oddychu, pohybu, rekreačného športu - zlepšenie možností využívania existujúceho dopravného ihriska - prispievanie na činnosť jednotlivých klubov z rozpočtu mesta - rozvoj športu ako produktu CR a prímestskej rekreácie - prerozdelenie finančných prostriedkov v súlade s pripravovaným Zákonom o športe 	<ul style="list-style-type: none"> - slabá podpora športu štátom - nákladná prevádzka športovísk - športové kluby sa spoliehajú na finančnú podporu mesta - nízka kúpna schopnosť obyvateľstva platíť športové služby - málo príležitostí pre získavanie externých zdrojov fondov EÚ, resp. ďalších finančných programov na podporu rozvoja športu

9 Kultúra

9.1 Kultúrne zariadenia, podujatia a inštitúcie

Služby v oblasti kultúry občanom mesta poskytujú verejné kultúrne inštitúcie zastúpené Gemerskou knižnicou, Banickým múzeom a Gemerským osvetovým strediskom v Rožňave. V meste pôsobí kvalitné profesionálne divadlo ACTORES, 18 umeleckých súborov – folklórne, tanečné a hudobné, na vysokej úrovni je škola spoločenského tanca. Zmysluplnému tráveniu voľného času a organizácii podujatí pre deti a mládež sa venujú dve mládežnícke organizácie. Pod záštitou väčšiny miestnych kultúrnych organizácií sa uskutočňujú pravidelné i nepravidelné kultúrno-spoločenské, zábavné podujatia pre mládež a dospelých. Medzi významné inštitúcie poskytujúce a organizujúce kultúrne podujatia a aktivity patria aj Základná umelecká škola a Centrum voľného času v Rožňave popísané v časti Školstvo.

V Rožňave sa každoročne organizuje množstvo kultúrnych, športových a spoločenských podujatí, z ktorých najvýznamnejšie sú

- Vianočný koncert,
- Novoročný koncert,
- Dni mesta Rožňava,
- Rožňavský jarmok,
- Vianočný trh,
- Aktív bezpríspevkových darcov krvi,
- Stavanie Mája.

9.2 Verejné kultúrne inštitúcie

Mestské divadlo ACTORES

Mestské divadlo Actores, patriace do skupiny neštátnych divadiel, vzniklo v roku 1994 a počas svojej dvadsaťročnej existencie zaznamenalo viacero úspechov v domácom i medzinárodnom kultúrnom kontexte. Reprezentovalo sa v zahraničí napr. Belgicko, Kanada, Česká republika, Venezuela, Mexiko, Nemecko, Estónsko, Lotyšsko, Chile a získalo ocenenia

za najlepšiu medzinárodnú produkciu, za najlepšiu réžiu, cenu kritiky za herecké výkony, cenu diváka.

Actores každé dva roky organizuje súťažný Medzinárodný festival alternatívnych divadiel TEMPUS – ART za účasti medzinárodnej poroty. Ide o ojedinelý divadelný festival na Slovensku, ktorého cieľom je sústrediť pozornosť na modernú medzinárodnú a slovenskú divadelnú produkciu. Zároveň TEMPUS ART zviditeľňuje mesto Rožňava a gemerský región, zapája dobrovoľníkov (hlavne mládež) do vzájomnej spolupráce mesta a občana, spolupracuje s rôznymi inštitúciami na Slovensku i v zahraničí, spolupracou s TIC pomáha oživovať cestovný ruch.

Actores repertoárovým zložením oslovuje detského, dospelého diváka a mládež mesačným harmonogramom v divadelnej sále s kapacitou 360 miest, ako aj pravidelnými výjazdmi do iných miest Slovenska.

Cieľom divadla je prilákať čo najväčšie množstvo návštevníkov a záujemcov o nekomerčnú kultúru, preto mesačný kalendár Actores zahŕňa rôznorodú žánrovosť a štýlovosť jednotlivých umeleckých hosťujúcich telies, za ktorými divák nemusí migrovať do iných miest, či štátov. Mestské divadlo Actores je členom Rady kolégia profesionálnych divadiel na Slovensku.

Gemerská knižnica Pavla Dobšinského

Vznikla v roku 1951 ako Okresná knižnica uznesením ONV v Rožňave, od tejto doby prešla mnohými zmenami. V súčasnosti zriaďovateľom knižnice je Košický samosprávny kraj.

Verejná regionálna knižnica slúži všetkým skupinám obyvateľstva, má dominantné postavenie v poskytovaní knižnično-informačných služieb. Plní úlohy v oblasti spracovávania dokumentov s dosahom na celý región, napĺňa poslanie kultúrno-vzdelávacej inštitúcie prostredníctvom knihovníckych, bibliografických, informačných, kultúrnych, vzdelávacích a iných aktivít. Knižnica poskytuje množstvo informačných služieb, poradenstvo, medziknižničnú výpožičnú službu, ale aj elektronické služby, ktoré patria medzi špičkové v rámci knižníc Slovenska.

Knižničný fond tvorí okolo 90 tisíc titulov v jazyku slovenskom, českom, maďarskom, anglickom, nemeckom, francúzskom i ruskom, 30 titulov periodík a denníkov, zvukové knihy, hudobné nosiče i CD nosiče.

Bezbariérový vstup, ako aj celá budova umožňuje ľahký prístup a pohyb aj zdravotne znevýhodneným používateľom, k dispozícii je pre zrakovo znevýhodnených používateľov aj počítač so špeciálnym softvérom.

Svojimi aktivitami, v spolupráci so školami, zvyšuje informačnú a vzdelanostnú úroveň najmä detí a mládeže, ale aj dospelého obyvateľstva a skvalitňuje využívanie voľného času. (literárne, výtvarne, prírodovedné, dejepisné súťaže, aktivity protidrogovej prevencie detí a mládeže).

Banické múzeum

Banické múzeum v Rožňave bolo založené v roku 1902 a plní funkciu okresného vlastivedného múzea. Múzeum sa špecializuje na baníctvo a hutníctvo Spišsko-gemerského rudohoria a na zber výtvarných diel na území historického Gemera (prvá expozícia s baníckou a hutníckou tematikou a početnými mineralogickými zbierkami bola sprístupnená verejnosti v roku 1912). Svoje aktivity zameriava na výstavy rôzneho druhu a ročne vyinstaluje 20-25 vlastných a prevzatých výstav. Bohaté zbierky spravuje v dvanástich fondoch: archeológia, geológia, baníctvo – hutníctvo, zoológia, botanika, história, numizmatika, národopis, zbrane, jaskyniarstvo, výtvarné umenie a fono - film - video.

Banické múzeum v Rožňave má šesť prezentačných jednotiek, ktorých stále expozície sú situované v piatich pamiatkových objektoch:

- Expozícia baníctva a hutníctva v Gemeri,
- Banské pracoviská,
- Expozícia prírody Slovenského krasu a priľahlých oblastí,
- Historická expozícia – prezentačný múzejný depozitár,
- Galéria Banického múzea,
- Andrásyho obrazáreň.

Gemerské osvetové stredisko

Gemerské osvetové stredisko je kultúrno-vzdelávacou inštitúciou pre okres Rožňava, ktorej zriaďovateľom je Košický samosprávny kraj.

Cieľom činnosti Gemerského osvetového strediska je podchytiť kultúrno-osvetové a výchovno-vzdelávacie aktivity vo všetkých oblastiach, vytvárať podmienky na ovplyvňovanie kvality a rozsahu voľno časových kultúrnych aktivít, napomáhať prevencii

protispoločenských javov a drogových závislostí s osobitným zreteľom na zmysluplné využívanie voľného času mládeže. Toto zameranie činnosti je zakomponované do hlavných úloh strediska, ktorých naplnenie je zabezpečované rôznymi formami: organizovaním súťaží, prehliadok, festivalov ako aj konfrontačných a prezentačných stretnutí kolektívov a jednotlivcov v rôznych oblastiach záujmovej umeleckej činnosti (ZUČ), vzdelávacími podujatiami, ako záujmové vzdelávanie, školiteľské podujatia v žánroch ZUČ, vzdelávacie aktivity pre špecifické skupiny obyvateľstva a klubová činnosť.

S účinnosťou od 1. 1. 2009 je súčasťou Gemerského osvetového strediska Hvezdáreň v Rožňave, ktorá plní úlohy z oblasti astronómie v populárno-výchovnej, odbornovo-výskumnej, pozorovateľskej a poradenskej činnosti.

9.3 Amatérske umelecké súbory

Tab. 41: Amatérske umelecké súbory

Názov súboru	Predmet činnosti
Evanjelický cirkevný detský spevácky zbor Permoníci	Spevácky zbor
Evanjelický cirkevný spevokol	Spevokol
Retro Band Music Rožňava	Hudobná skupina
Mužské spevácke kvarteto 4G	Spevokol
ZUŠ Band	Hudobná skupina ZUŠ Rožňava
Skupina Renaissance	Hudobná skupina
Skupina The Roads	Hudobná skupina
Skupina Sexit	Hudobná skupina
Skupina AllDevils	Hudobná skupina
Folklórny súbor Dubina	Folklórny súbor
Detský folklórny súbor Haviarik	Detský súbor ľudových tancov
Folklórny súbor Haviar	Folklórny tanečný súbor dospelých
Flauta Dolce	Dychový komorný súbor
Tanečná skupina Murda East	Skupina moderného tanca breakdance
AC RV Band	Kresťanská hudobná skupina
Skupina Farby Laky	Hudobná skupina
Ľudová hudba Maroša Rusňáka	Ľudová hudba
Ľudová hudba Zoltána Kónyu	Ľudová hudba

Zdroj: MsÚ RV, 2014

9.4 Neziskové organizácie pôsobiace v oblasti kultúry a kultúrneho vyžitia

Občianske združenia so zameraním na oblasť kultúry na území mesta sú (okrem divadla Actores):

- Samed,
- Haviar,

- Rákoczi Magyar Ház,
- Rožňavskí permoníci,
- Retro Music Band Rožňava,
- OZ Rozkvet pre ľudí.

Pre zachovávanie kultúrnej identity občanov založenej na princípe národných hodnôt a tradícií, v šírení písanej, hranej a spievanej kultúrnej produkcie zohrávajú významnú úlohu **národnostné zväzy i mládežnícke organizácie**. Pre potreby maďarskej národnostnej menšiny slúži CSEMADOK, pre slovenskú časť populácie tu pôsobí miestna pobočka Matice slovenskej. V Rožňave pôsobí Mládežnícke centrum DOMKA a Laura – mládežnícke združenie.

9.5 SWOT analýza – Kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kultúrne hodnoty a kultúrne podujatia mestského a nadregionálneho významu - bohatá sieť kultúrnych pamiatok, existujúce zbierkové fondy múzeí a galérií - výrazné hodnoty a aktivity duchovnej kultúry vytvárané činnosťou kultúrnych inštitúcií, subjektov tretieho sektora, verejnej i súkromnej sféry významom presahujúce rámec mesta - činnosť speváckych zborov, činnosť folklórnych súborov, činnosť občianskych združení zaoberajúcich sa kultúrou, činnosť kultúrnych inštitúcií - spolupráca s partnerskými mestami v oblasti kultúry - propagácia kultúry na internetových stránkach mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - nepostačujúce materiálno-technické zabezpečenie realizácie kultúrnych podujatí v porovnaní s EU štandardom (priestory na nacvičovanie, zvuková a svetelná technika, chýba priestor na outdoorové aktivity a dôstojný kultúrny stánok) - slabo rozvinutý kultúrno-poznávací turizmus, nedostatočný záujem o kultúrne pamiatky, pamiatky v majetku cirkvi sú nedostupné pre návštevnosť - nedostatočný marketing a propagácia kultúrnej ponuky a prezentácie kultúrneho dedičstva - nedostatočná koordinácia kultúrnych aktivít v meste a regióne
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - silný kultúrno-spoločenský potenciál obsahujúci kultúrne hodnoty hmotnej i duchovnej podstaty - zlepšenie kvality služieb, kultúrnej turistiky a cestovného ruchu - viac možností využívania kult. a historických pamiatok pre kultúrne aktivity - propagácia a rozvoj kultúry národnostných menšín - spojenie viacerých produktov do balíčka kultúrnych služieb v záujme zvýšenia príťažlivosti mesta - nové formy propagácie kultúry v zahraničí, možnosti spolupráce s inými mestami a cezhraničnej spolupráce, rozvoj bilaterálnych a multilaterálnych vzťahov - využitie potenciálu podnikateľského prostredia na podporu kultúry - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU a iných zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> - slabá podpora kultúry zo strany zriaďovateľov a štátu - rozvoj komerčnej kultúry a zníženie kvality kultúrnej produkcie - nezáujem časti obyvateľstva o kultúrne dianie v meste - nezáujem podnikateľskej sféry o kultúru, o podporu kultúry - nízka kúpyschopnosť obyvateľstva - emigrácia kvalitných ľudských zdrojov

10 Cestovný ruch

10.1 Cestovný ruch v regióne

10.1.1 Formy cestovného ruchu

Na základe zhodnotenia ponuky a dopytu v cestovnom ruchu na území Rožňavy a regiónu prevažujú (podľa TIC v Rožňave) nasledovné formy cestovného ruchu:

- **rekreačný cestovný ruch** - individuálna chatová rekreácia, chalupníctvo, podniková a odborová rekreácia,
- **kultúrno-poznávací cestovný ruch** - prírodné krásy, chránené územia, jaskyne, historické a kultúrne pamiatky, folklór,
- **športovo-turistický cestovný ruch** - letná, zimná turistika, lyžovanie - zjazdové, beh na lyžiach, cykloturistika, poľovníctvo a rybárstvo,
- **agroturistika** - vidiecky turizmus, odvetvie cestovného ruchu na oživovanie kultúrnych, gastronomických a ľudových tradícií a zvyklostí, zapojenie sa do atraktívnych poľnohospodárskych prác (sušenie sena, zber plodov tradičným spôsobom, a i.).

Z doplnkových foriem cestovného ruchu sa v posledných rokoch aj v regióne rozvíja **cykloturistika**, vďaka aktívnemu pôsobeniu Slovenského cykloklubu Slovenský kras v Gemerskej Hôrke (vyznačených cca 300 km cykloturistických trás). Z alternatívnych foriem cestovného ruchu sú to **poľovnícky cestovný ruch, jaskynná turistika a jazdectvo**.

10.1.2 Segmentácia trhu CR

Domáci trh

Domáci trh má pre mesto zásadný význam. Jeho výhodou je vysoký potenciál turistov z celého Slovenska a skutočnosť, že dopyt domácich návštevníkov je rovnomernejšie rozložený počas celého roka. Domáci dopyt reprezentujú predovšetkým veľké mestá – Košice, Bratislava, v menšej miere ostatné krajské resp. okresné mestá. Stabilný trh pre mnohé zariadenia, najmä stravovacie, dopravné, športovo – rekreačné a ďalšie predstavuje miestne obyvateľstvo.

Trh strednej a východnej Európy

Najvýznamnejšia je návštevnosť z Maďarska, ale aj z Poľska a Českej republiky. Maďarský trh je významný z dôvodu ľahkej dostupnosti, existuje menšia jazyková bariéra, nákupné dôvody a návštevy príbuzných. Návštevníci zo strednej Európy vyhľadávajú lacnejšie typy ubytovania, ako ubytovanie na súkromí alebo penzióny.

Trh západnej Európy

Najvýznamnejší sú francúzski a nemeckí turisti. Nemci sa vyznačujú relatívne vysokými výdavkami. Požadujú vysokú kvalitu služieb, ale za primeranú cenu. Sú ubytovaní prevažne v zariadeniach hotelového typu. Naopak z Francúzska navštevuje mesto a región nenáročný klient, väčšinou sú to skupinky mladých ľudí, ktorí vyhľadávajú jednoduché a lacné ubytovanie.

10.2 Kultúrny a poznávací turizmus

10.2.1 Mesto Rožňava – vstupná brána Slovenského krasu

V údolí rieky Slanej, medzi svahmi Slovenského Rudohoria a planinami Slovenského krasu, leží Rožňava – mesto slávnych tradícií baníctva, školstva a remesiel, biskupské sídlo, administratívne a kultúrne centrum horného Gemera a turistického regiónu Slovenský kras. Podrobný popis kultúrnohistorických pamiatok sa nachádza v prílohe tohto dokumentu.

10.2.2 Kultúrne cesty ako produkt cestovného ruchu

Gotická cesta

Gotická cesta je prvou turistickou poznávacou cestou na Slovensku. V ucelenom okruhu predstavuje najzaujímavejšie a najzácnejšie skvosty Gemera a Spiša a, ktoré svojim významom ďaleko presahujú rámec regiónu i Slovenska a sú neoddeliteľnou súčasťou európskeho kultúrneho života.

V produkte Národný park (NP) Slovenský kras prechádza Gotická cesta katastrami Rožňava, Krásnohorské Podhradie, Uhorná, Smolník, Betliar, Štítnik, Ochtiná, Slavošovce, Koceľovce,

Plešivec. Pôvodný 276 km dlhý okruh vyznačený v roku 1998 bol rozšírený o okruhy Gemersko - Rimavský, Spišský okruh - Tatranský, Spišský okruh - Pieninský, ktoré prechádzajú ďalšími zaujímavými zákutiami Gemera i Spiša. K týmto skvostom patria hradné komplexy Hrad Krásna Hôrka, Muránsky hrad a Spišský hrad, zachované historické jadrá miest (Rožňava, Rimavská Sobota, Levoča, Kežmarok a ďalšie), múzeá a katedrály, ale aj dedinské kostoly so vzácnymi stredovekými freskami, meštianske a remeselnícke domy či romantické kamenné mosty. Atraktivitu gotickej cesty zvyšuje aj nádherný prírodný rámeč, predovšetkým Národné parky Slovenský kras, Muránska planina, Slovenský raj i Pieniny. Popri cestách, v mestách a obciach, ktorými Gotická cesta prechádza, sú nainštalované hnedo - biele orientačné tabule s piktogramom v tvare gotickej klenby, ktoré upozorňujú na jednotlivé pamiatky.

Obr. 3: Kaštieľ Betliar Zdroj: TIC Rožňava, 2013

Železná cesta

Bohatá história Gemera je od začiatku spojená s využívaním nerastného bohatstva Slovenského Rudohoria. Ťažbou a spracovaním kovov, hlavne železných rúd sa tento región dlhé stáročia zaraďoval medzi najvýznamnejších producentov železa v Uhorsku. Vyrábalo sa tu najkvalitnejšie železo, ktoré sa spracovalo v tunajších železiarňach. Tie veľkosťou presahovali iné regióny a preto Gemer nazývali železným srdcom strednej Európy. Železná cesta Gemerom je súčasťou Európskej železnej cesty, ktorá formou kultúrnej turistiky prezentuje návštevníkom pamiatky baníckej a železiarskej tradície regiónu. Tri bývalé vysoké pece – Karlova huta vo Vlachove, Etelka v Nižnej Slanej a vysoká pec v Červeňanoch sú chránené ako vzácne technické pamiatky.

Produktom konjunktúry železiarstva v Gemeri bol rozkvet umenia, remesiel a vzdelanosti, ktoré spolu s prírodnou scenériou a technickými pamiatkami vytvorili z tohto regiónu prírodné a kultúrne bohatstvo s krásou obdivovanou návštevníkmi.

Železná cesta v produkte NP Slovenský kras prechádza katastrami Moldava, Medzev, Smolník v prvej vetve. Druhá vetva prechádza cez tieto katastre Rožňava, Betliar, Štítник, Plešivec, Domica, Brzotín, Krásnohorské Podhradie a Drnava.

Banská cesta

Baníctvo na Gemeri presiahlo v minulosti svojim významom hranice Rakúsko - Uhorska a do technického rozvoja Európy prispelo rozvojom banskej a železiarskej techniky. V spomínanej oblasti bol život od historických počiatkov spätý s ťažbou a spracovaním nerastného bohatstva ukrytého v útrobach tunajších hôr. Celá táto oblasť je popretkávaná baníckou históriou a odkazom na dávnu slávu baníctva v celom Uhorsku. O významnosti tejto banskej oblasti hovorí aj vytvorenie stredovekého spolku siedmich hornouhorských banských miest: Rožňava, Smolník, Jasov, Gelnica, Spišská Nová Ves, Telkibánya a Rudabánya, pričom do vyčlenenej oblasti patria prvé tri.

10.3 Športový turizmus

Agroturistika v hornom Gemeri

Jedným z najznámejších poskytovateľov agroturistických služieb v hornom Gemeri je **Ranč pod Ostrou skalou** v blízkosti Dobšinskej ľadovej jaskyne na okraji NP Slovenský raj, kde sa venujú chovu koní rôznych plemien. Samozrejmosťou je ponuka jazdy na koni, kočoch a saniach, taktiež výučba jazdenia pre začiatočníkov aj pokročilých. Z doplnkových služieb môžu hostia využiť možnosť zúčastniť sa na prácach pri ošetrovaní koní a hovädzieho dobytku, rúbaní dreva a pomáhať pri výrobe sena. Ubytovanie je poskytované v samostatnom objekte.

V oblasti NP Slovenský kras možno nájsť ďalšie zariadenia, ktoré poskytujú služby milovníkom agroturistiky. Jedným z nich je **Konský dvor** v obci Brzotín neďaleko Rožňavy, kde sa venujú chovu športových a ťažných koní. Záujemcom poskytujú možnosť jazdy na koni na jazdiarni aj v teréne, výučbu jazdy na koni pre začiatočníkov.

Ďalším zariadením z oblasti Slovenského krasu je **Penzión Ferdi-Rancs** v obci Dlhá Ves.

Cykloturistika

Vďaka množstvu prírodných a kultúrnych zaujímavostí, ako aj stredne členitému terénu poskytuje oblasť horného Gemera výborné podmienky pre vyznávačov cykloturistiky. Najvýznamnejšou cykloturistickou trasou oblasti je Cyklomagistrála Slovenský kras s niekoľkými vedľajšími trasami. Tento takmer 200 km dlhý okruh je vyznačený červenými cykloznačkami, obopína celé územie Slovenského krasu a prechádza každou atraktívnou lokalitou na jej území i v jej okolí. Oblasťou horného Gemera prechádza aj Rudohorská magistrála a Karpatská cyklistická cesta. Potenciál pre rozvoj cykloturistiky na Gemeri však zďaleka nie je využitý.

Jazda na koni

Jazdecké možnosti a nádherná príroda oblasti horného Gemera zaručujú aktívny oddych aj pre milovníkov jazdeckva. Jazdu na koni ponúkajú v obciach Plešivec, Dlhá Ves, Brzotín a Jovice, resp. pri Dobšinskej ľadovej Jaskyni. V regióne sa organizuje každoročne niekoľko významných jazdeckých podujatí napr. Hubertova jazda, Jazdecké preteky Brzotín.

Horolezectvo

Oblasť Slovenského krasu je bohatá na skalné útvary, bralá a tiesňavy avšak tie sa nestali horolezecky zaujímavými ani vyhľadávanými. Výnimkou je Zádielska dolina, ktorej horolezecké masívy svojou mohutnosťou a rozlohou patria medzi najznámejšie skalné terény na Slovensku a sú navštevované a zliezané od začiatku minulého storočia. Vápencové steny dvíhajúce sa nad dno tiesňavy do výšky až 350 m, bralá, rebrá, veže, skalné hrebene i bariéry umožňujú výstupy najvyššej klasifikácie a možno ich rátať na stovky. Lezenie na skalách doliny je obmedzené na niektoré skalné masívy a časovo obmedzené na obdobie od 1. augusta do 31. januára kalendárneho roka.

Rybolov

Začiatky organizovaného športového rybárstva v Rožňave a okolí sa datujú na koniec druhej svetovej vojny. Skutočné korene rybárstva však podľa historických dokumentov siahajú až do 14. storočia. Rieka Slaná, jej prítoky, ale aj množstvo jazier a rybníkov oplývali v tom čase dostatkom vodných živočíchov a ryby boli bežným trhovým artiklom. Prvý rybársky spolok

v okrese Rožňava vznikol v júli 1941 v Dobšinej a pracoval do ukončenia vojny. Jeho činnosť bola obnovená v roku 1945 v Nižnej Slanej a o necelý rok nato bol premiestnený do Rožňavy. Od roku 1952 sa zakladali rybárske revíry, zverené do obhospodarovania miestnej organizácii, ktorá sa o ne stará i v súčasnosti. Počas takmer šesťdesiatich rokov takto vzniklo viacero rybárskych revírov, niektoré síce zanikli, ale mnohé prinášajú potešenie zo športového rybolovu dodnes. Sú to napríklad jazerá vo Vlachove, v Kružnej a v Hrušove, či mŕtve rameno Nergeš. Neoddeliteľnou súčasťou rybárskej záľuby je starostlivosť o vodné plochy v podobe množstva dobrovoľne odpracovaných brigád, v zlepšovaní zarybnosti revírov a druhového zastúpenia rýb a vo zvýšenej pozornosti venovanej životnému prostrediu.

Poľovníctvo

Územie Horného Gemera je v rámci Slovenska jedným z najlesnatejších a patrí medzi oblasti s veľkými poľovníckymi možnosťami a tradíciou. V Betliari sa každoročne konajú Hubertove slávnosti, ktoré sú zasvätené patrónovi poľovníkov i jazdcov (majiteľ kaštieľa, gróf Andrassy, bol náruživým poľovníkom).

Vo vyhľadávaných poľovných revíroch tejto oblasti je možnosť lovu kvalitnej jelenej, diviačej a srnčej zveri a veľkých šeliem (vlk, medveď). Vo vyhradenom poľovnom revíri sa loví aj danielia a muflónia zver. Možnosti poľovania zabezpečujú Lesy Slovenskej republiky a poľovnícke združenia.

Adrenalinové športy

Adrenalinové športy v okolí Rožňavy a Slovenského krasu poskytuje Klub horských športov KRAS Rožňava a Speleologická vodcovská služba Slovenský kras.

10.3.1 Významné športové aktivity a výlety

Súčasťou ponuky cestovného ruchu sú organizované podujatia. Významným podujatím v mesiaci máj je ***Deň národných parkov***. Cykloklub Karstvelo organizuje pri tejto príležitosti podujatie ***Cyklokras***.

Z hľadiska cestovného ruchu a návštevnosti aj samotného mesta Rožňava sú významné dvojdnové „***Krásnohorské hradné hry***“, ktoré sa konajú každoročne začiatkom augusta

prevažne na hrade Krásna Hôrka, ale aj v Rožňave. Podujatie je zamerané na vytvorenie dobovej atmosféry prostredníctvom dobových krojov, stredovekého bojového umenia, atrakciami a kultúrnym programom. Hlavným organizátorom je občianske združenie Tri Ruže so sídlom v Rožňave. Návštevnosť tohto podujatia je cca 5 000 osôb.

10.4 Služby

10.4.1 Ubytovanie

Hotely v Rožňave (5 hotelov) sa orientujú predovšetkým na obchodných cestujúcich a solventnejších návštevníkov zo západnej Európy. Z ostatných turistov využívajú ich služby vo väčšej miere iba poľskí a maďarskí návštevníci. Ponuka existujúcich hotelov v súčasnosti kapacitne vyhovuje.

V poslednom období vzniklo na území mesta i v okolí Rožňavy niekoľko menších penziónov. Ich kvalitatívna úroveň je postačujúca, no kapacitne nie sú schopné uspokojiť skupinových návštevníkov. Problém ubytovania v izbách so samostatnými sociálnymi zariadeniami pre väčšie skupiny súčasne, naďalej pretrváva. Výnimkou je oblasť Mlynky – Dedinky – Stratená.

Od roku 1996 vzniklo v meste i regióne niekoľko desiatok ubytovacích kapacít v súkromí (nárast cca 400 lôžok). V súčasnosti začína byť tento druh ubytovania veľmi populárny medzi turistami, čo je dôsledkom toho, že cena ubytovania v hoteloch je vysoká. Ubytovanie v súkromí je populárne aj pre západoeurópskych turistov, ktorí ho obľubujú kvôli charakteru a nie cenovým výhodám. Na území mesta eviduje TIC Rožňava do 20 zariadení, v regióne takmer 80 zariadení s možnosťou ubytovania na súkromí.

V meste Rožňava v súčasnosti neexistuje kemping. Existujúce kempingy v blízkom okolí (*Betliar, Krásnohorské Podhradie, Gombasek*) nevyhnutne potrebujú úplnú rekonštrukciu. V súčasnosti nespĺňajú základné kritériá ako napojenie karavanov na infraštruktúru, hygienické zariadenia, stravovacie a iné doplnkové služby.

10.4.2 Reštauračné služby

Rožňava je gastrocentrom pre destináciu Slovenský kras. TIC eviduje 16 reštauračných zariadení na území mesta Rožňava a ďalších 15 v blízkom regióne. Kapacita reštauračných

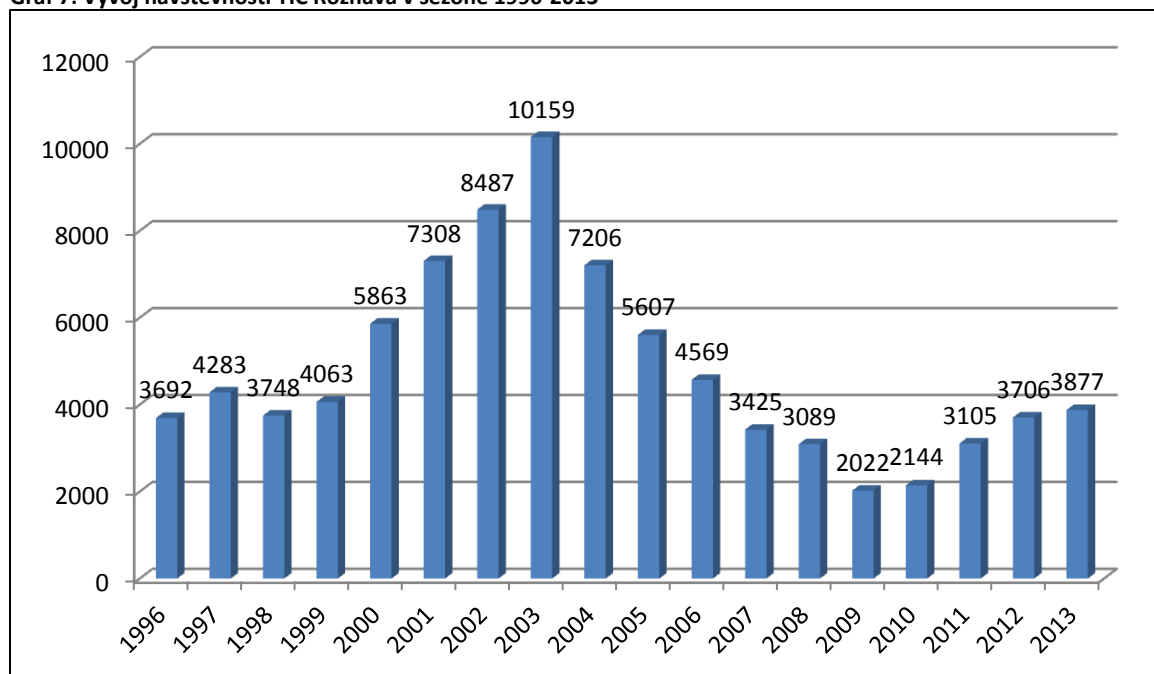
zariadení v meste je v priemere postačujúca, v letnej sezóne na niektorých atraktívnych miestach v regióne však dopyt prevyšuje ponuku. Úroveň poskytovaných služieb je v slovenskom meradle na primeranej úrovni.

Dôsledkom sezónnosti pri väčšine turistických atrakcií v regióne chýba zabezpečenie základných stravovacích služieb. V období mimo sezóny je dopyt po týchto službách príliš nízky a dopyt miestneho obyvateľstva nepostačuje na udržanie rentability takýchto zariadení, ide predovšetkým o miesta ako Gombasecká jaskyňa a Domica.

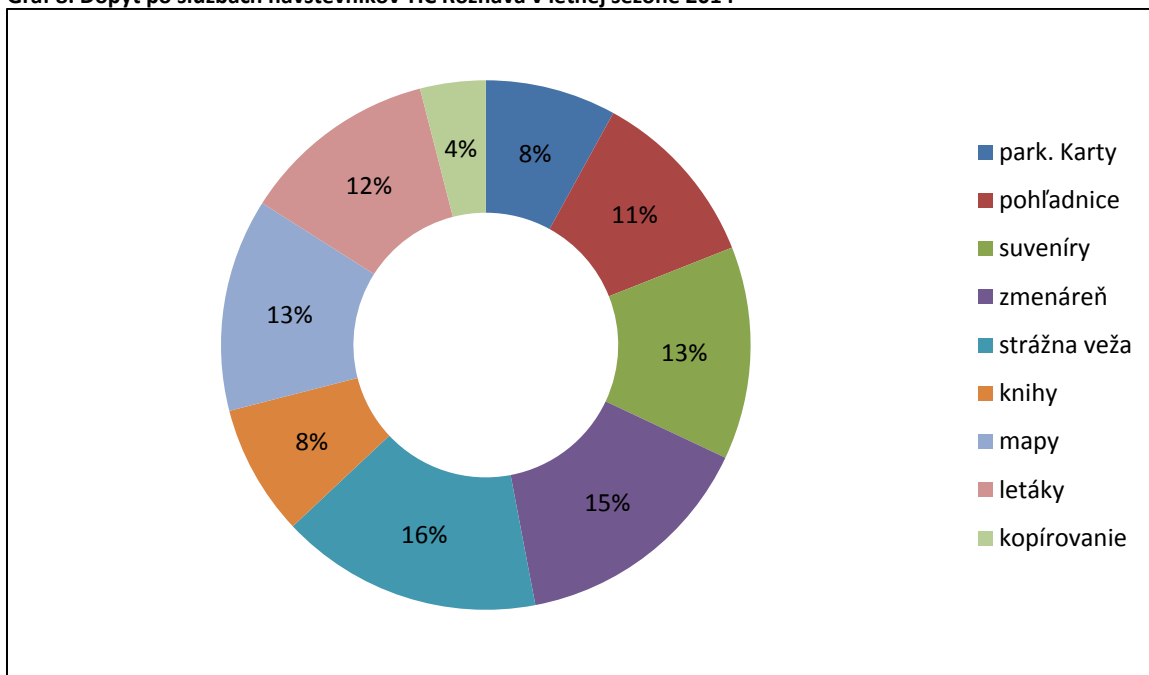
10.5 Propagácia a informovanosť

Propagáciu a informovanosť zabezpečuje najmä **Turistické informačné centrum (TIC)**, ktoré vzniklo v roku 1995 a jeho základným poslaním je poskytovanie informácií a obchodných služieb turistom. Návštevníci TIC Rožňava majú záujem hlavne o informácie o otváracích dobách jaskýň 19 %, múzeí a ostatných kultúrnohistorických pamiatok 17 %, o miestnych inštitúciách 16 %. Zo služieb TIC je na prvom mieste zmenáreň, 15 % návštevníkov má záujem o informačné letáky, 14 % o turistické mapy, obľúbené sú naďalej pohľadnice 13 % a Strážnu vežu sa rozhodne navštíviť cca 13 % návštevníkov.

Graf 7: Vývoj návštevnosti TIC Rožňava v sezóne 1996-2013

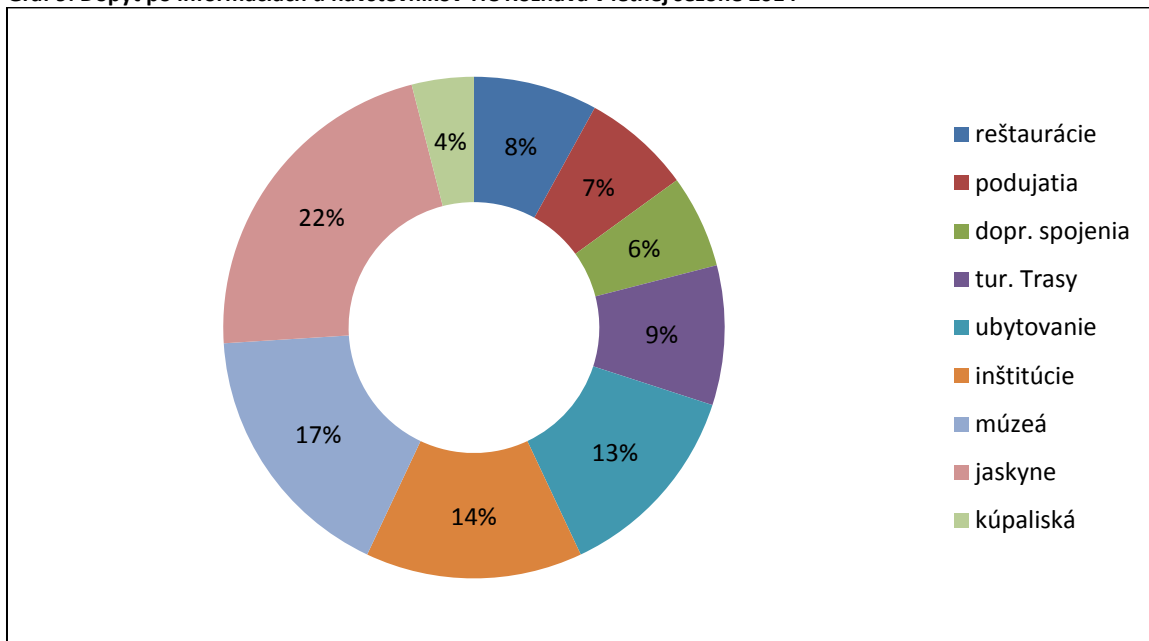

Graf 8: Dopyt po službách návštevníkov TIC Rožňava v letnej sezóne 2014

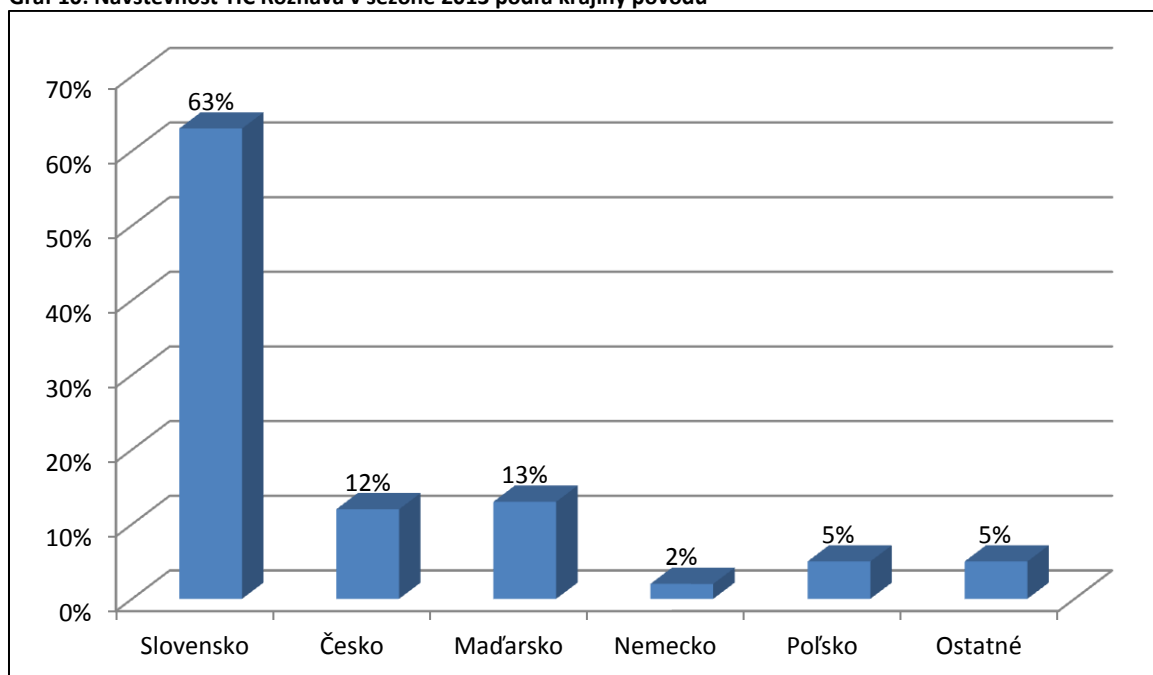
Zdroj: TIC Rožňava, 2014

Graf 9: Dopyt po informáciách u návštevníkov TIC Rožňava v letnej sezóne 2014

Zdroj: TIC Rožňava, 2014

Graf 10: Návštevnosť TIC Rožňava v sezóne 2013 podľa krajiny pôvodu

Zdroj: TIC Rožňava, 2014

10.6 Organizácie a aktivity podporujúce rozvoj cestovného ruchu

Združenie turizmu Slovenský kras

Organizácia je dobrovoľným nepolitickým neziskovým záujmovým združením. Je založená v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. za účelom združovania občanov a je samostatnou právnickou osobou. Združenie vzniklo v roku 1996 v rámci projektu British Know How Fundu „Rozvoj vidieckeho turizmu v regióne severný Gemer“. Sídlo sa nachádza v Turistickom informačnom centre v Rožňave. Členmi združenia sú fyzické a právnické osoby (podnikatelia, mestá a obce, rôzne organizácie, občania), ktoré aktívne pôsobia v cestovnom ruchu na miestnej a regionálnej úrovni resp. majú záujem o jeho rozvoj.

Medzi hlavné ciele združenia patrí: podpora rozvoja cestovného ruchu v oblasti horného Gemera; vytváranie podmienok pre ďalší rozvoj a zvyšovanie kvality služieb v CR; efektívne využívanie turistického potenciálu regiónu; koordinácia aktivít v CR na miestnej, regionálnej a štátnej úrovni; zabezpečovanie spoločnej propagácie vo forme publikácií a návštev veľtrhov turizmu na Slovensku a v zahraničí; poskytovanie vzdelávacej, poradenskej a informačnej činnosti pre svojich členov; vyhľadávanie a získavanie domácich a zahraničných finančných zdrojov, poradenská a koordinačná činnosť; ochrana záujmov členov združenia,

zastávať záujmy združenia voči oficiálnym orgánom a tretím osobám. Združenie je členom v Regionálnom združení cestovného ruchu Spiš - Gemer a v Regionálnej rozvojovej agentúre Rožňava.

Regionálna rozvojová agentúra (RRA)

Agentúra vznikla v roku 1996 na základe uznesenia vlády SR za účelom podpory hospodárskeho rozvoja gemerských okresov Rožňava a Revúca. RRA Rožňava vznikla ako združenie právnických osôb v zmysle Občianskeho zákonníka a je jednou z prvých a tým svojou pôsobnosťou najstarších agentúr v rámci IS RRA (integrovaná sieť RRA). Pretože v čase konštituovania RRA bol spoločný okres Rožňava a Revúca, medzi zakladajúcich členov patrí aj mesto Revúca.

Činnosť RRA Rožňava sa zameriava na prípravu a realizáciu projektov podporujúcich regionálny rozvoj a tvorbu podnikateľských zámerov na základe požiadaviek podnikateľov. Svojou činnosťou a databázou prispieva do napĺňania Koncepcie regionálneho rozvoja KSK a Územného plánu Košického VÚC. Činnosť agentúry sa orientuje najmä na prvostupňové konzultácie podnikateľskej klientely v oblastiach: spracovanie finančných plánov, poradenstvo v oblasti účtovníctva a ekonomiky, spracovanie marketingových plánov pre začínajúcich podnikateľov, poradenstvo v oblasti cestovného ruchu a vidieckej turistiky, poskytovanie právnej pomoci pri zakladaní nových firiem.

V meste Rožňava pôsobia **štyri cestovné agentúry**:

- Štítnická Mária - Cestovná agentúra REGION TOUR ROŽŇAVA,
- Cestovná agentúra Pohoda,
- REKSA MEDIA 4, s. r. o.,
- ALBATROS TOUR Rožňava, s. r. o.

Mesto Rožňava okrem propagácie cestovného ruchu s využitím web stránky mesta www.roznava.sk, sa pravidelne každý rok zúčastňuje veľtrhov cestovného ruchu ako spolu vystavovateľ:

- Veľtrh cestovného ruchu ITF Slovakiatour v Bratislave,
- Veľtrh cestovného ruchu UTAZÁS v Budapešti,
- Veľtrh cestovného ruchu v Miškolci.

Mesto Rožňava realizovalo významné cezhraničné projekty pre rozvoj CR v meste. Bolo úspešné v HU-SK CBC Programe s projektom „**Propagácia Slovenského krasu a Aggteleckého krasu ako turistickej destinácie**“ a získalo 231 361 €.

V roku 2008 MVaRR SR - Únia Slanej a Rimavy vyčlenilo 248 279 € na projekt „**Rozvoj partnerských vzťahov**“.

Ďalšie projekty v rámci cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou (HU – SK CBC) realizovalo **OZ Alma** a to:

1. Projekt (2009 - 2011): **Sýpky strážcovia hodnôt, pamiatky v službách turizmu** (841 tis. €)
2. Projekt (2012 - 2014): **Hviezdy, hviezdy – ekoturistický kompas na Kras** (180 tis. €)

10.7 SWOT analýza – Cestovný ruch

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - blízkosť národných parkov, kultúrno-historických a industriálnych pamiatok - Gotická, Železná a Banská cesta - počas celého roka podujatia s tradíciou - disponibilná pracovná sila - činnosť TIC na území mesta - možnosti ubytovania sa v meste - ponuka miestnych poľnohospodárskych produktov (pálenka, lekvár, med) - vhodné prírodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a vidieckeho cestového ruchu - blízkosť mesta k hlavným turistickým atrakciám (hrad Krásna Hôrka, kaštieľ Betliar, 4 jaskyne UNESCO) a národným parkom (NP Slovenský raj, NP Slovenský kras), - vhodné podmienky pre pešiu turistiku, cykloturistiku, poľovníctvo, rybárstvo - čisté životné prostredie vyhovujúce pre cestovný ruch - existujúce inštitúcie pre rozvojové projekty mesta Rožňava, ako TIC Združenie turistov, RRA, RPIC - podnikateľský inkubátor 	<ul style="list-style-type: none"> - niektoré atraktivity sú verejnou dopravou nedostupné pre návštevníka, v prípade, že nedisponuje vlastným motorovým vozidlom (vnútorná verejná hromadná doprava je pre návštevníkov nepostačujúca, najmä cez víkendy) - slabý marketing a propagácia mesta - chýba tvorba tematických regionálnych balíkov produktov a služieb, ktoré by boli dostupné aj pre individuálnych návštevníkov - chýbajúce znalosti a zručnosti ľudí pre prácu v CR, nedostatočné komunikačné zručnosti v poskytovaní služieb v cudzích jazykoch - nedostatočne vybavená infraštruktúra pre CR (informačný systém, ubytovanie rôznych kategórií, stravovanie, sprievodcovské služby) - neexistujúca ponuka atraktivít a možností CR v zimnom období - mesto, jeho vzhľad, nie je pre návštevníka dost' atraktívne - nízke príjmy z CR ako dôsledok sezónnosti a neschopnosti udržania turistov na viac dní v meste - nedostatok predajných produktov a služieb mesta a regiónu Horný Gemer (aktívny oddych, jaskyniarstvo, potápanie v jaskyniach,...) - nedostatočné sieťovanie a spolupráca miestnych aktérov rozvoja CR (aj v cezhraničnej spolupráci), mesto nie je lídrom rozvoja CR, nemá vybudované kapacity na manažment CR - absencia destinačného manažmentu regiónu/destinácie Horný Gemer - chýbajú cestovné kancelárie v meste
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vhodné prírodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a vidieckeho CR - Mesto Rožňava - ako poskytovateľ doplnkových služieb pre návštevníkov regiónu Horný Gemer - Dokončenie rekonštrukcie Námestia baníkov ako atraktívnej časti územia mesta Rožňavy - rastúci dopyt po miestnych, typických produktoch - rozvíjanie cezhraničnej spolupráce - tvorba nových, ucelených produktov pre cestovný ruch, ktoré vychádzajú a využívajú daný turistický potenciál - možnosť využitia štrukturálnych fondov, grantov na rozvoj CR - spolupráca a pridaná hodnota činností organizácií v CR 	<ul style="list-style-type: none"> - nadmerné očakávania vo vzťahu k ekonomickým prínosom z cestovného ruchu - konflikt záujmov rozvoja cestovného ruchu a ochrany prírody - pokles kúpyschopnosti obyvateľstva a návštevníkov mesta - konkurencia iných atraktívnych miest a území v okolí mesta - slabá finančná podpora CR v regióne (štát, VÚC) - odliv absolventov škôl a mladých ľudí v dôsledku nedostatku vhodných pracovných miest - nedobudovaná rýchlostná komunikácia R2 Košice – Zvolen (dostupnosť mesta a regiónu Horný Gemer)

11 Životné prostredie

11.1 Krajina a prírodné podmienky

11.1.1 Geomorfologické, geologické a klimatické pomery

Územie je budované viacerými litologicko-stratigrafickými jednotkami. Litograficky sa člení na vlachovské súvrstvie, súvrstvie Bystrého potoka a drnavské súvrstvie.

Rožňava je známa svojím nerastným bohatstvom. Vyskytujú sa tu rôzne rudné a nerudné suroviny. V okolí mesta sa v staršom a mladšom paleozoiku vyskytujú historicky známe žilné hydrotermálne ložiská komplexných rúd. V registri ložísk nerastných surovín SR sa evidujú tieto výhradné ložiská nerastných surovín: Rožňava – Mária, Rožňava – Strieborná žila, Tehliarske suroviny Rožňava II. Ostatné využiteľné evidované suroviny sú: flotačné piesky, hlušina – odval Rožňava – Štefan a ústie dopravného prekopu Nadabula.

Z geomorfologického hľadiska je územie zatriedené do sústavy Alpsko-Himalájskej, podsústavy Karpát, provincie Západných Karpát, oblasti Slovenské Rudohorie a celku Volovské vrchy.

Klimatické podmienky mesta Rožňava sú dané geografickou polohou mesta, ktoré leží v juhovýchodnej časti Slovenska. Priemerná ročná teplota sa pohybuje v rozsahu od 7,3 do 12,5 C°. Najchladnejším mesiacom je január, kedy sa priemerné teploty pohybujú od -3,1 do -5,9 C°. Najteplejší je mesiac júl s priemernými teplotami od 18 do 23,3 C°.

Z hľadiska zrážkových pomerov patrí Rožňava do horsko-pevninskej klimatickej oblasti. Priemerný ročný úhrn zrážok je 700 mm. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou dosahuje maximum v januári 21,6 a minimum v mesiaci október 0,1 a apríl 1,4 dňa. Ročný priemer je 79,1 dňa.

Priemerná vlhkosť vzduchu sa pohybuje od 78-80%. V apríli až septembri sa pohybuje okolo 73 %. Maximum relatívnej vlhkosti pripadá na november – január 84 %.

11.1.2 Hydrologické pomery

Povrchové vody z Rožňavy odvádza rieka Slaná ako hlavný alochtónny tok (t. j. tok, ktorý pramení mimo tohto územia). Vlieva sa do nej zľava Rožňavský potok – Drázus. Slaná pramení v gemerskej časti Slovenského rudohoria, na severnej strane Stolice, vo výške 1 275

m n. m. Na území odvodňuje južné stráne Slovenského rudohoria a rožňavskú kotlinu. Plocha povodia Slanej nad vtokom Rožňavského potoka je 299,702 km², dĺžka 39,6 km. Jej povodie má pretiahnutý tvar. Spádová krivka Slanej v hornom úseku nie je vyrovnaná. Rožňavský potok – Drázus pramení na južnej stráni Volovských vrchov vo výške 1 080 m n. m. Plocha povodia meria 42,304 km², dĺžka toku 13,4 km. Bystrina preteká úzkou a hlbokou dolinou až po Rožňavu. Čistota vody Slanej na najhornejšom úseku toku je prvotriedna.

11.1.3 Pôda a lesy

Na genézu pôdnych jednotiek vplyva predovšetkým geologické podložie – materská hornina, predovšetkým hlinité a hlinito-kremité sedimenty, kremité fylity, tufy a tufity, v okolí väčších tokov fluviálne sedimenty, piesčité a hlinité íly a štrky a v najvyšších polohách kremenné droby, seriticko-grafitické fylity, hemetické fylity a metalidity. Ďalej je to klíma, živé organizmy a činnosť človeka. Na území lesov sa vyvinuli predovšetkým hnedé lesné pôdy so zastúpením 83 %, podzoly 9 %, ilimerizované pôdy 5 % a rankrové pôdy 2 %. Nepatrný podiel majú antropogénne pôdy (banské haldy).

Rozhodujúci podiel na celkovom pôdnom fonde má lesný pôdny fond, ktorí tvorí 3 201,6 ha. Prevládajú listnaté lesy (48 %), pred zmiešanými (34 %) a ihličnatými (18 %).

Lesy v katastrálnom území mesta Rožňava sú z geomorfologického hľadiska zatriedené do sústavy Alpsko-Himalájskej, podsústavy Karpát, provincie Západných Karpát, oblasti Slovenské rudohorie a celku Volovské vrchy.

Z celkovej výmery lesov je 86 % hospodárskych lesov, účelových je 0,9 % a lesov ochranných je 13 %.

Z hľadiska druhového zloženia tvoria listnaté lesy 48 %, lesy zmiešané 34 % a ihličnaté lesy 18 %. Čo sa týka zastúpenia drevín, najviac sú rozšírené buk 25 %, dub 15 %, smrek 22 %, hrab 18 %, jedľa 10 % a zvyšných 10 % tvoria dreviny ako borovica, smrekovec, javor, jaseň, a lipa.

Lesy v katastrálnom území Rožňava, sú vo vlastníctve dvoch neštátnych subjektov a to Mesta Rožňava a časť lesného majetku Rímsko-katolíckeho biskupstva v Rožňave.

S ohľadom na súčasný stav lesa a potrebu zabezpečenia trvale udržateľného rozvoja lesa sa javí potreba zintenzívnenia činností pre zlepšenie hlavne zdravotného stavu lesa, jeho ekologizácie a taktiež realizácia programov a aktivít v záujme dlhodobého rozvoja lesného fondu.

11.1.4 Rastlinstvo a živočíšstvo

Fytograficky patrí územie mesta do oblasti západokarpatskej flóry. Oblasť Volovských vrchov je charakteristická jedľobučinami. V podrade sa darí rastlinným druhom ako sú: *lipkavec marinkový, zubačka žľaznatá, bažanka trváca, kopytník európsky*.

Suťoviská so skeletnetou pôdou osídlili spoločenstvá, v ktorých je dominantnou drevinou *javor horský, jaseň štíhly a brest horský*. V bylinnom podrade sa vyskytujú druhy ako *žihľava dvojdomá, mesačnica trváca, papraďovec laločnatý*.

Bučiny a jedľobučiny dosahujúce najvyšších polôh Volovských vrchov sú dnes už miestami nahradené umelo vysádzanými smrečninami, pretože vysokohorské smrečiny sa v týchto polohách prirodzene nachádzajú len na strmých severne orientovaných skalnatých bralách s prímiesou listnáčov.

Valašská kolonizácia ovplyvnila a rozšírila hôľne pasienky i kosné lúky, ktoré sa obhospodarovali do prvej polovice minulého storočia. Druhá polovica storočia však už nepriaznivo ovplyvnila tieto územia, z ktorých časť bola zalesnená smrekom, smrekovcom, kosodrevinou či dokonca jelšou zelenou i limbou (Volovec, Pipítka).

V kotline a na pahorkatine najväčšie plochy zaberajú polia. Poľné rastliny a buriny majú v porovnaní s pôvodnými formáciami obrovský priestor.

Na trvale vlhkých lokalitách sa vyskytujú dreviny nížinných lesov a močarísk.

Z intravilánu mesta, najmä z cintorínov a záhrad, sa do voľnej prírody šíria ovocné dreviny, okrasné rastliny, obilniny, ale aj buriny a invázne ruderalne druhy.

Fauna okolia sa nevymyká z rámca európskej fauny. Nachádzame tu druhy pochádzajúce z rozmanitého geologického veku. Podstatnú časť územia zaberajú lesy, čo určuje ráz živočíšstva. V predhoriach je z vtákov hojný škorec obyčajný. Lesy v kotline a predhoria obýva vlha obyčajná, okraje lesov a poľné lesíky či krovie obýva strakoš obyčajný. V nižších a stredných polohách je najhojnejšia sýkorka veľká, v ihličnatých lesoch sýkorka hôrna. Lesy od najnižších polôh až po ich hornú hranicu obýva oriešok obyčajný, ktorý je naším najmenším vtákom. Drozd čierny patrí medzi najobyčajnejšie vtáky, žije v lesoch od kotlín až po ich hornú hranicu. Dubiny, bučiny a zmiešané lesy obýva glezg obyčajný, okraje hôr a rúbaniská obýva strnádka obyčajná.

Biotop tvorený suchými listnatými lesmi, poľné lesíky, krovie a sady obýva jež obyčajný. Občasný je výskyt vlka dravého, rusa ostrovida a medveďa hnedého, častejšia je líška obyčajná, lasica obyčajná a jazvec obyčajný. Pomerne hojne sa vyskytuje sviňa divá, jeleň obyčajný a srnec hôrny. V kotline sa pod vplyvom človeka vytvorilo živočíšne spoločenstvo polí, lúk a pasienkov. K najvýznamnejším vtákom polí patrí jarabica poľná, vrabec poľný, straka obyčajná. Typicky poľným druhom cicavcov je hraboš poľný. Polia predstavujú lovné revíry pre vrany, havrany, bociany. Nesmierne bohatý je živočíšny svet aj vo vodách.

11.1.5 Ochrana prírody a krajiny

Sústava chránených území európskeho významu – NATURA 2000¹

Severná časť katastrálneho územia mesta Rožňava je súčasťou chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Volovské vrchy, schváleného uznesením vlády SR č. 636/2003 zo dňa 9. júla 2003 a a vyhláškou MŽP SR 196/2010 zo 16. 4. 2010.

CHVÚ je vyhlásené za účelom zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu bociana čierneho, ďatľa bielochrbtého, ďatľa čierneho, ďatľa prostredného, ďatľa trojprstého, hrdličky poľnej, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika bielokrkého, muchárika červenohrdlého, muchára sivého, orla krikľavého, orla skalného, penice jarabej, prepelice poľnej, rybárika riečneho, sovy dlhochvostej, strakoša červenochrbtého, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, včelára lesného, výra skalného, žlny sivej a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenie ich prežitia a rozmnožovania.

Navrhované územia európskeho významu na ochranu biotopov sa v katastrálnom území mesta nenachádzajú, najbližšie sú v k. ú. Brzotín a Plešivec.

Významné krajinné prvky (biotopy, biokoridory)

Najvýznamnejší biokoridor, ktorý zasahuje do katastra mesta je Alúvium Slanej a lemy veľkých lesných komplexov. Biokoridor Slanej je mimoriadne silno atakovaný stresovými

¹ NATURA 2000 je sústava území, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre Európsku úniu ako celok, nielen pre príslušný členský štát. Sústavu tvoria chránené vtáčie územia (vyhlasované podľa smernice Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov) a územia ochrany biotopov (vyhlasované na základe smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne žijúcich rastlín).

faktormi. Lemové biokoridory predstavujú významný interakčný prvok medzi lesnými a nelesnými ekosystémami. Takým je najmä biokoridor na juhovýchodnom až východnom svahu Sitárky 578 m a Rákoša 800 m. Biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu a biocentrá a biokoridory regionálneho významu sú sústredené mimo katastrálneho územia mesta.

Chránený strom „Buk v Rožňave“

Chránený strom rastie v intraviláne mesta neďaleko centra v Póschovej záhrade, na pozemku p. č. KN-C 1740/1, k. ú. Rožňava, ktorý je vo vlastníctve mesta.

Predmetom ochrany je cca 150 ročný buk lesný červenolistý, ktorý v parku vyniká svojimi dominantnými rozmermi a celkovým habitom (obvod kmeňa meraný vo výške 130 cm je 380 cm, výška cca 25 m). Tvorí výrazný estetický prvok parku.

Prírodné hodnoty v blízkom okolí mesta

Okres Rožňava má veľké prírodné bohatstvo a značné množstvo maloplošných a veľkoplošných chránených území. Najvýznamnejšími sú Národný park Slovenský raj a Národný park – Biosférická rezervácia Slovenský kras. V týchto dvoch chránených územiach sa nachádza 39 chránených území, z toho prírodné pamiatky 4, národné prírodné pamiatky 15, prírodné rezervácie 8 a národné prírodné rezervácie 12. Zo 712 jaskýň a priepastí Slovenského krasu bolo v roku 1995 zaradených 12 do zoznamu Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.

11.2 Zložky životného prostredia v meste Rožňava a okolí

11.2.1 Ovzdušie

V katastrálnom území mesta Rožňava sa nenachádzajú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, čo pozitívne vplýva na kvalitu ovzdušia a prevádzkovatelia veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia nachádzajúci sa v okruhu 20 km vďaka reliéfu a členitosti terénu neovplyvňujú kvalitu ovzdušia v meste.

Úroveň znečistenia ovzdušia v katastrálnom území Rožňava a v samotnom meste Rožňava ovplyvňujú predovšetkým emisie stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia a emisie

výfukových plynov z automobilovej dopravy (mobilné zdroje), vysoký podiel na znečistení ovzdušia majú malé a stredné zdroje znečisťovania – kotolne pri rodinných domoch, kotolne vykurované zemným plynom.

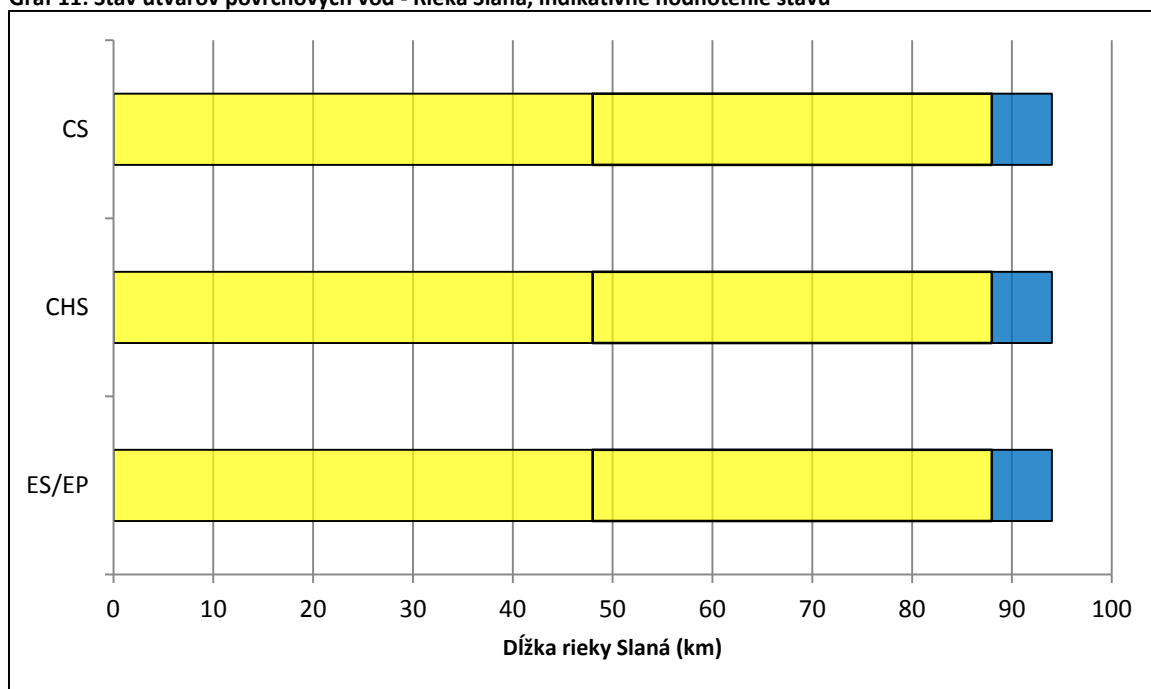
Zmenou palivovej základne u malých a stredných zdrojov z pevného paliva na zemný plyn došlo k výraznému zlepšeniu kvality ovzdušia priamo v meste. Celkovo sa úroveň znečistenia ovzdušia zo stacionárnych zdrojov v meste trvalo znižuje, avšak nie je zabezpečené meranie znečisťovania ovzdušia z mobilných zdrojov narastajúcej automobilovej dopravy, čo môže výrazne ovplyvniť kvalitu ovzdušia v koridoroch tranzitnej prepravy s vplyvom na zdravotný stav obyvateľstva v meste.

I keď mesto Rožňava nie je oblasťou riadenia kvality ovzdušia (v súlade s legislatívou na ochranu ovzdušia), znečisťujúce podniky si merania zabezpečujú na vlastné náklady. Mestu chýba meracia sieť, resp. *lokálna automatická meracia stanica* na monitorovanie znečisťovania ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami zo stacionárnych zdrojov nad úrovňou platných emisných limitov, rastúcej záťaže obytných území škodlivosťmi z výfukových plynov motorových vozidiel, zhoršenie vlastností ovzdušia v okolí miestnych existujúcich a novovybudovaných priemyselných podnikov, prašnosti a prítomnosti alergénov v obytných neupravených územiach mesta. Lokálnym meraním znečistenia ovzdušia sa zabezpečí aj málo využívaná informovanosť obyvateľstva o zhoršení stavu ovzdušia (smogové situácie, inverzie) a o reálnych rizikách zo znečistenia ovzdušia a možnej celkovej, miestnej aj individuálnej ochrany.

11.2.2 Stav a starostlivosť o čistotu povrchových vôd

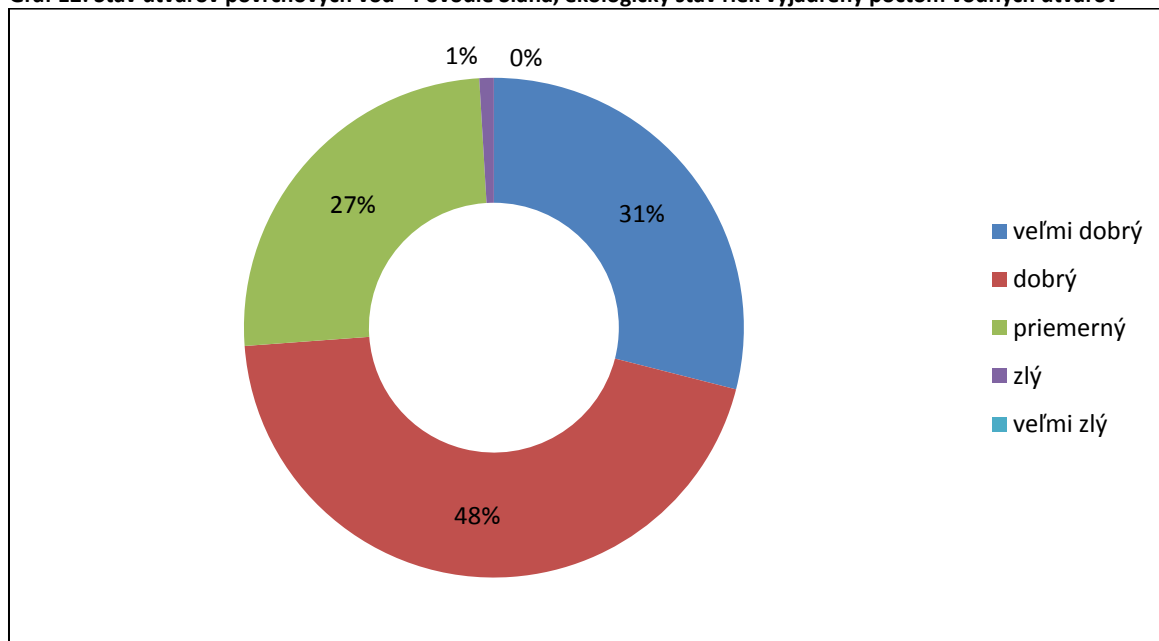
Prevažná väčšina vodných útvarov v povodí Slanej (75,0 %) je v dobrom alebo veľmi dobrom ekologickom stave, iba 25,0 % vodných útvarov v povodí nedosahuje dobrý stav. S výnimkou horného úseku Slanej od prameňa po prítok Dobšinského potoka, ktorý je vo veľmi dobrom ekologickom stave, Slaná vykazuje priemerný ekologický stav. Celý tok Slanej je v dobrom chemickom stave.

Graf 11: Stav útvarov povrchových vôd - Rieka Slaná, indikatívne hodnotenie stavu

Popis grafu: CS – celkový stav vôd; CHS – chemický stav vôd; ES/EP – ekologický stav vôd/ekologický potenciál vôd

Graf 12: Stav útvarov povrchových vôd - Povodie Slaná, ekologický stav riek vyjadrený počtom vodných útvarov

Zdroj: MŽP SR, 2013

11.2.3 Mestská verejná zeleň

Mestskou zeleňou sa rozumie zeleň rastúca na pozemkoch vo vlastníctve mesta. Verejnou zeleňou² sa rozumie zeleň rastúca na verejných priestranstvách ako aj verejné priestranstvá³, ktoré sú určené správcom mestskej zelene na výsadbu verejnej zelene.

Mesto Rožňava má schválené Všeobecne záväzným nariadením - **VZN o udržiavaní čistoty a poriadku a o správe a údržbe verejnej zelene**, ktorým sa riadi. Toto nariadenie upravuje práva a povinnosti všetkých fyzických a právnických osôb pôsobiacich na území mesta v oblasti:

- a) udržiavania čistoty a poriadku v meste,
- b) stavu verejnej zelene (najmä údržby, ochrany, ošetrovania zelene, výrubu drevín, náhradnej výsadby a pod.)

Správcom mestskej a verejnej zelene sú na území mesta Technické služby mesta Rožňava, ktoré sú na základe zmluvy s mestom povinné o zeleň sa starať, najmä ju ošetrovať, udržiavať, tvoriť a obnovovať. V súlade s rozhodnutiami o povolených výruboch je to organizácia oprávnená k výrubom stromov a krov, ako aj je oprávnená k náhradnej výsadbe za povolený výrub.

Tab. 42: Výmera mestskej a verejnej zelene v meste Rožňava

Lokalita	Výmera v m ²
Parky	55 913,78
Sídľisková zeleň	322 119,13
Líniová zeleň	47 310,84
Trávnik	87 296,94
Spolu	512 640,69

Zdroj: MsÚ RV, 2014

² Zeleňou sa rozumejú dreviny, byliny a ich spoločenstvá vyvinuté na určitej ploche prirodzeným spôsobom, alebo zámerným cieľavedomým založením a usmerňovaním človekom. Sú to predovšetkým stromy, kry, kvety, zelené plochy, nádoby so zeleňou.

³ Za verejné priestranstvo je určený všetok priestor v obci, okrem pozemkov, stavieb a priestorov vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb, alebo na ktoré majú tieto osoby právo hospodárenia s výnimkou budov, ktoré sú svojím charakterom určené na verejné účely (napr. tržnice, športové ihriská, štadióny). Sú to všetky miesta slúžiace verejnému užívaniu zodpovedajúcemu ich účelu (najmä cesty, chodníky, námestia, priechody, podchody a pod.). Súčasťou týchto ucelených súborov sú aj príslušné doplnkové zariadenia ako chodníky, prístrešky, ihriská, lavičky a pod.

V meste Rožňava sa nachádzajú parky: Veľký park, Malý park pri Strážnej veži, Alej Antona Kissa a Póschova záhrada. Póschova záhrada je v tesnej blízkosti Rožňavského potoka a kedysi bola súčasťou Póschovej vily⁴. V danej lokalite sa nachádza mladý, perspektívny porast so solitérmi z pôvodných výsadiieb z polovice 19. storočia. Dreviny sú domáceho pôvodu s menším množstvom introdukovaných drevín. Ozdobným prvkom záhrady je socha sediacej dievčiny z bronzu v životnej veľkosti v realistickom nad umelým jazierkom uprostred Póschovej záhrady (akad. sochár Arpád Račko, jeho dielom je aj socha Maratónca v Košiciach.).

V parku sa nachádzajú vzácne dreviny: Pagaštan konský – *Aescullus hippocastanum*, Buk obyčajný červenolistý – *Fagus silvatica atropurpurea*, Javor mliečny – *Acer platanoides*, Nahovetvec dvojdomý – *Gymnocladus dioecus*, Borovica hladká (vejmutovka) – *Pinus strobus*, Jaseň štíhly – *Fraxinus excelsior*, Javor horský – *Acer pseudoplatanus*.

V okolí Póschovej vily sú tiež Čerešňa japonská – *Prunus serrulata*, Hrab obyčajný – *Carpinus betulus*, Jarabina brekyňová – *Sorbus torminalis* a Tis červený – *Taxus baccata*.

11.2.4 Odpadové hospodárstvo

V meste je zabezpečený zber, preprava a zneškodnenie komunálnych odpadov (KO) prostredníctvom oprávnenej organizácie Brantner Gemer s.r.o., ktorá má s mestom uzavretú zmluvu v zmysle zákona o odpadoch. Systém zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov vznikajúcich na území mesta je zavedený od roku 2004 VZN mesta Rožňava o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadom. Štatistiku množstva (v kg) a druhov odpadov znázorňujú Graf č. 13. Jedná sa o nasledovné druhy odpadov: *kompozitné obaly, opotrebované pneumatiky, zemina a kamenivo, zmiešané odpady zo stavieb a demolácií, papier a lepenka, sklo, BRO z kuchynských a reštauračných zariadení, vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhľovodíky, farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, plasty, kovy, BRO, zmesový komunálny odpad, odpad z čistenia ulíc, objemný odpad.*

Komunálny odpad sa na území mesta ukladá do tzv. štandardných nádob a pre držiteľov komunálneho odpadu a jeho zložiek platí spravidla intervalový systém zberu. Pre zmesový

⁴ Názov záhrady je odvodený od mena podľa vtedajšieho majiteľa Dr. Jozefa Póschu, rodáka z Rožňavy, právnik, politika, publicistu, starostu mesta do roku 1923).

komunálny odpad a nádoby o objeme 110 l, 1 100 l platí týždenný interval odvozu, pre PE vrecia a malé smetné nádoby denný. V meste Rožňava sa pravidelne každý rok uskutočňuje tzv. JARNÉ a JESENNÉ UPRATOVANIE, pri ktorom sa spravidla zabezpečuje povinnosť vyplývajúca zo zákona o odpadoch a to: „zabezpečiť minimálne dvakrát do roka zber a prepravu objemných odpadov, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov“.

Separovaný zber zložiek KO sa uskutočňuje v rozsahu: zberový papier, sklo, plasty, tetrapaky, kovové obaly a opotrebované šatstvo. Pre držiteľov zložiek KO platí donáškový systém zberu. Zberové nádoby sú o objeme 1 100 l, uzatvorené, farebne a otvorom rozlíšené zvlášť na sklo, papier a plasty (vrátane tetrapakov a kovových obalov). Systém zberu plastov a papiera v individuálnej bytovej výstavbe je zavedený vrecový, na plasty žlté vrecia a na papier modré vrecia, frekvencia odvozu je každý druhý týždeň. Systém zberu skla v individuálnej bytovej výstavbe je kontajnerový, 1 100 l kontajnery sú rozmiestnené na jednotlivých uliciach, frekvencia vyprázdnenia je prevádzaná každý druhý mesiac. Systém zberu v kompletnej bytovej výstavbe pre papier, plasty a sklo je zavedený kontajnerový, 1 100 l kontajnery sú rozmiestnené spravidla pri každom druhom vchode bytového domu. Zber opotrebovaného šatstva je zabezpečovaný do špeciálnych kontajnerov, ktoré sú rozmiestnené na území mesta a frekvencia vyprázdnenia je zabezpečená dvakrát mesačne. Papier je zbieraný na území mesta nad rámec schváleného harmonogramu počas celého roka, a to mobilným zberom po jednotlivých uliciach hlavne od podnikateľských subjektov, obchodov a zo základných a stredných škôl.

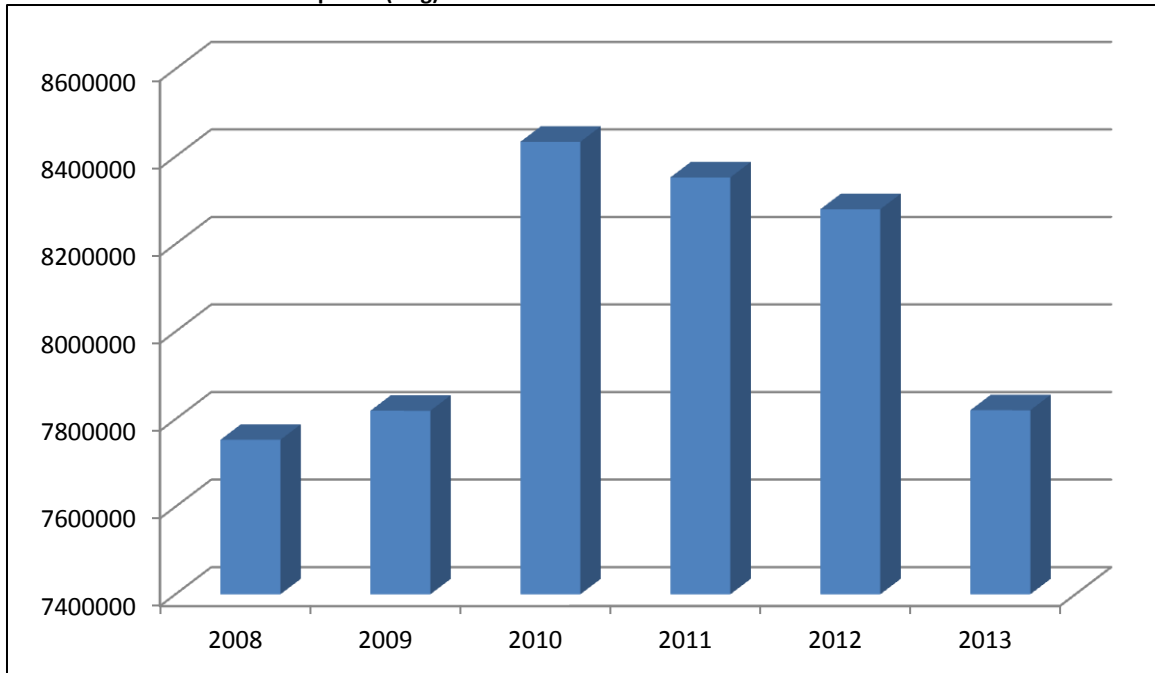
Pre nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom (ďalej len „BRKO“) platí objednávkový systém, keďže tak mesto, ako aj oprávnená organizácia zatiaľ nemá k dispozícii zariadenie na zhodnocovanie BRKO (kompostáreň). Miesta určené na nakladanie s komunálnymi odpadmi na sídliskách nie sú chránené pred dažďom a vetrom, chýbajú zastrešené stojiská zberových nádob na komunálny odpad.

Mesto Rožňava má zriadený zberový dvor prevádzkovaný prostredníctvom oprávnenej organizácie Brantner Gemer s. r. o. na ulici Štítnickej č. 21 v Rožňave, ktorý slúži pre obyvateľov mesta v týždni od pondelka až do soboty, kde môžu počas roka odovzdať bezplatne objemový odpad, drobný stavebný odpad, elektrické zariadenia, žiarovky, opotrebované batérie a akumulátory, papier, plasty, sklo, biologicky rozložiteľný odpad,

nepoužiteľné jedlé tuky a oleje. Bezplatnosť sa nevzťahuje pre právnické osoby a podnikateľské subjekty.

Za zber, prepravu a zneškodnenie alebo zhodnocovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov je zavedený paušálny poplatok, v prípade prevádzkovateľov ubytovacích a stravovacích služieb existuje možnosť zavedenia množstvového zberu.

Graf 13: Štatistika množstva odpadov (v kg) v meste Rožňava

Zdroj: MsÚ RV, 2014

11.3 SWOT analýza – Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - na území mesta sa nenachádzajú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia - dobrý ekologický stav rieky Slaná - existencia parkov v meste ako kostry verejnej zelene s významnými druhmi drevín - chránený buk na území mesta - zabezpečená starostlivosť o zeleň (základná údržba, obnova, povolené výrubu, výsadba) - VZN o čistote a zeleni v meste - zabezpečený systém separácie a systém zberu KO, v prevádzke je pre Rožňavčanov zberný dvor 6 dní v týždni - Rožňava ako súčasť NATURA 2000 a CHVÚ Volovské vrchy - nerastné bohatstvo a chránené ložiskové územia v k.ú. mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - emisie so stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, emisie z výfukových plynov automobilovej dopravy - chýba meracia stanica na monitorovanie stavu ovzdušia najmä emisií z dopravy a prašnosti v dýchacej zóne človeka - chýba vodojem - nie je vyriešené vyhovujúce zhodnocovanie BRKO - opakovaný vznik čiernych skládok a ich nákladné odstraňovanie - nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľstva - nízka informovanosť a nedostatok propagácie o spôsobe triedenia a zbere KO - nezastrešené/nezabezpečené stojiská pre zberné nádoby na KO (proti vyberaniu obsahu neprispôsobivými obyvateľmi) - absencia motivujúcich faktorov k realizácii separovaného zberu KO v domácnostiach - rozvrátené porasty parkov (prestárlosť drevín, nezabezpečenie obnovy) - chýba generel zelene, plán tvorby zelene, chýbajú projekty na revitalizáciu parkov - rozšírené invázne druhy rastlín na území mesta - nedostatočné protipovodňové opatrenia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - hodnotné prírodné územie (blízkosť NP Slovenský kras a NP Slovenský raj) - možnosti využívania obnoviteľných zdrojov energie - zvyšovanie environmentálneho povedomia - vytváranie zelených oddychových plôch na sídliskách - využívanie finančných prostriedkov z fondov EÚ na projekty ŽP 	<ul style="list-style-type: none"> - klimatické zmeny, extrémny počasie zmena zrážkových pomerov (suchá, záplavy) - nárast automobilovej dopravy a emisií z dopravy - zvyšovanie množstva odpadov, čierne skládky, neseparovanie KO občanmi - rozvrátené porasty parkov (prestárlosť drevín) - ďalšie šírenie invázných druhov rastlín

12 Doprava, dopravná a technická infraštruktúra

12.1 Dopravná dostupnosť mesta

Regiónom Horného Gemera prechádzajú dva významné cestné ťahy:

- cesta I. triedy č. 50 (E 571) východo-západným smerom a
- cesta I. triedy č. 67 severo - južným smerom.

Cestné vzdialenosti z Rožňavy:

Bratislava - 329 km, Nitra - 238 km, Zvolen - 143 km, Banská Bystrica - 143 km, Poprad - 74 km, Košice - 70 km.

Autobusová doprava

Z Bratislavy (cez Nitru, Zvolen, Lučenec) do Rožňavy premávajú spoje denne približne každú druhú hodinu. Z Košíc do Rožňavy premávajú spoje denne približne každú hodinu.

Železničná doprava

Z Bratislavy do Rožňavy (cez Zvolen) premávajú denne dva rýchliky. Z Košíc do Rožňavy premávajú denne štyri rýchliky a niekoľko osobných vlakov.

Železničná stanica Rožňava leží na trati ŽSR č. 160 Zvolen os.st. – Košice (počet koľají: 8 dopravných, 2 manipulačné a 1 odstavná). Odbočuje z nej trať ŽSR č. 167 do Dobšinej. Výpravná budova bola postavená s použitím Bratislavského univerzálneho montovaného systému BAUMS (prefabrikovaná stavebná konštrukcia). Dostupnosť železničnej stanice je zabezpečená len prímestskou autobusovou dopravou.

Letecká doprava

Najbližšie letisko je v Košiciach (KSC) vo vzdialenosti 70 km od Rožňavy. Ďalšie blízke letisko sa nachádza v Poprade vo vzdialenosti 73 km.

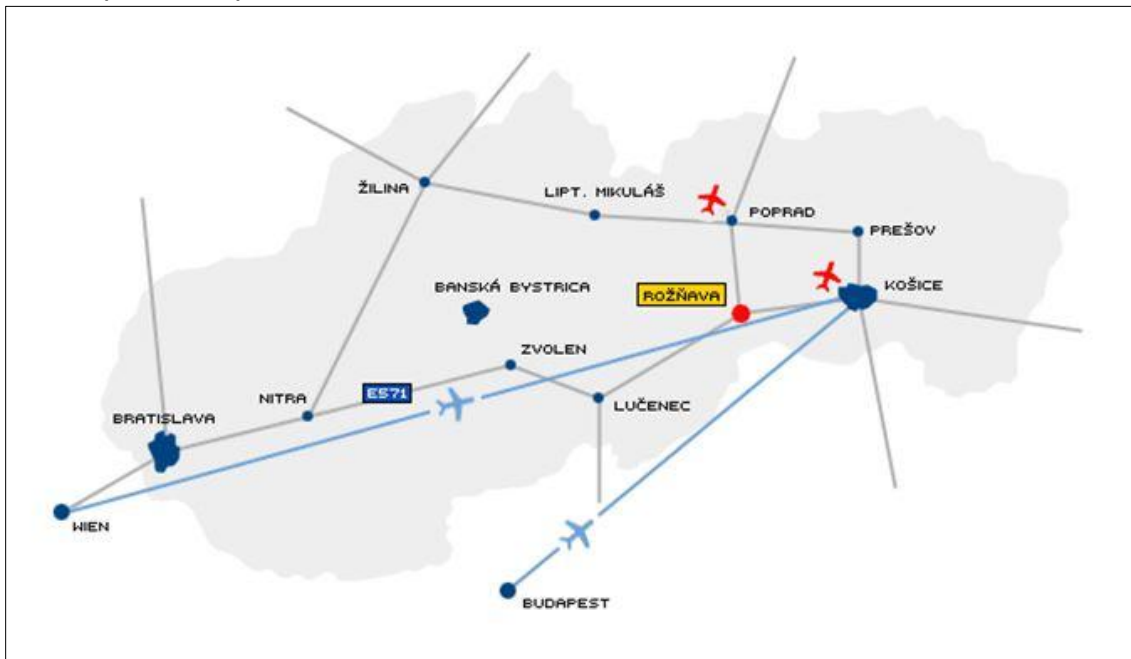
Mestská verejná doprava

V meste Rožňava premávajú na základe zmluvy so spoločnosťou Eurobus a.s., Košice, len 2 linky MVD, ktoré postačujú:

- linka č. 808102 – Rožňava, sídlisko P. J. Šafárika – autobusová stanica – Nadabula,
- linka č. 808107 – Rožňava, sídlisko Juh – autobusová stanica – Rožňavská baňa.

Problémom je dostupnosť autobusovej dopravy do Rožňavy a z Rožňavy do okolia a za atraktivitami a cieľmi CR (Slovenský Kras, Gombasecká jaskyňa, Betliar a mnohé ďalšie) počas letnej turistickej sezóny cez víkendy, sviatky a dni pracovného pokoja.

Obr. 4: Dopravná dostupnosť

Zdroj: Mesto Rožňava, 2007

12.2 Dopravná infraštruktúra

Na území mesta sa nachádza spolu 91,93 km ciest z toho chodníky 38,07 km. Miestne komunikácie a križovatky na území mesta sú v prevažnej miere dostatočne dopravne vybavené i vyznačené. Dopravné značenie a vybavenie si však žiada vykonanie údržby na území celého mesta. Pre podrobnejšie poznanie stavu miestnych komunikácií je potrebné vypracovanie pasportu ich stavebno-technického stavu.

V meste je nedostatok parkovacích miest, najmä na sídliskách. Pre sídlisko JUH za účelom doriešenia statickej dopravy je vypracovaná štúdia parkovacích plôch. V budúcnosti mesto plánuje vypracovanie podobných štúdií na ostatné časti mesta a po ich schválení aj s realizáciou nových parkovacích miest.

Za posledné obdobie cca 3 rokov boli v meste realizované dopravené projekty na zlepšenie dopravnej infraštruktúry, a to:

- príprava vjazdu do priemyselnej zóny,
- kruhový objazd na štátnej ceste II/526 a I/67, ďalší sa plánuje realizovať v roku 2015.

V súlade s územným plánom mesta sa uvažuje s prepojením miestnej komunikácie – Alej Jána Pavla II. s miestnou komunikáciou na Košickej ulici.

12.3 Technická infraštruktúra

Mesto Rožňava má vybudovanú technickú infraštruktúru, ktorá pozostáva

- z rozvodov a zariadení na dodávku pitnej vody,
- z rozvodov odvedenia splaškových vôd,
- rozvody plynu, elektrickej energie, tepla a odpadové hospodárstvo.

12.3.1 Zásobovanie pitnou vodou

Maximálna denná potreba vody pre mesto Rožňava je $Q_m = 75,63 \text{ l.s}^{-1}$ (t. j. 6 534,5 m³/deň).

Zásobovanie mesta Rožňava pitnou vodou je zabezpečované prostredníctvom verejného vodovodu - Rožňavský skupinový vodovod v správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Košice, Závod Rožňava, ktorý slúži na zásobovanie pitnou vodou obyvateľov mesta Rožňava a obcí Gemerská Poloma a Betliar (spolu napojených 21 832 obyvateľov). Kapacita vodovodu je 164 l.s^{-1} a kapacita vodných zdrojov spolu je 214 l.s^{-1} .

Zdrojmi pitnej vody sú povrchový tok Súľovský potok a prameň Pisztrang (krasová vyvieracia zachytená pramennou záchytkou) - vrty S4, R12, R12A, R12D v krasovej oblasti v k. ú. Slavec. Výdatnosť prameňa kolíše v rozmedzí 10 – 100 l/s.

Voda zo Súľovského potoka je upravovaná v úpravni vody Podsúľová, z úpravne vody je voda gravitačne privedená do vodojemu Kalvária. Na trase prírodného potrubia sú napojené prírodné potrubia do vodojemov Gemerská Poloma, Betliar a časti mesta Nadabula. Z vodojemu Kalvária je gravitačne zásobovaná časť mesta Rožňava (Banská strana, Vargove pole, Štítnická, Šafárikova, Námestie Baníkov).

Voda z prameňa a vrtov nachádzajúcich sa v k. ú. Slavec je privedená do akumuláčnej nádrže čerpacej stanice Slavec, kde dochádza k hygienickému zabezpečeniu vody a následne je výtlačným potrubím dopravovaná do vodojemu Benzina II. tlakové pásmo, z nej sú

zásobované časti mesta Rožňava: sídlisko Juh, ulice E.Rótha, Dobšinského, Páterova, Košická ul., Jovická ulica a príslušná IBV).

Zo zásobného potrubia vodojemu Benzina II. tlakové pásmo je voda čerpaná do vodojemu Benzina III. tlakové pásmo a z nej je zásobované sídlisko P. J. Šafárika s príslušnou IBV.

Mestská vodovodná sieť je zokruhovaná. Potrubná časť je väčšinou liatinová, preto je potrebné uvažovať s jej postupnou rekonštrukciou, o čom svedčí aj viacero porúch vyskytujúcich sa počas roka.

Na území mesta sa nachádzajú tri verejné pramene na uliciach Sama Czabana, Komenského a Záhradnícka, avšak podľa výsledkov laboratórnych analýz sú vody z týchto prameňov zdravotne závadné, preto musia byť v teréne označené „Nepitná voda“.

12.3.2 Kanalizácia a ČOV

Verejná kanalizácia v meste bola budovaná v rokoch 1970 – 1973 ako jednotná, to znamená, že dažďové a splaškové vody sú odvádzané jedným potrubím do čistiarne odpadových vôd (ČOV). V rokoch 2011 až 2013 bola dobudovaná kanalizácia v časti Sever Rožňava, Rožňavská Baňa, Nadabula. Kanalizácia v tejto časti Rožňavy je delená, slúži len na odvádzanie splaškových odpadových vôd. Celková dĺžka verejnej časti stokovej siete je 46,8 km a je vybudovaná zo železobetónových potrubí priemeru DN 300 mm až 1600 mm, PVC DN 300. Na kanalizačnej sieti sú vybudované 4 čerpace stanice a tlaková kanalizácia v časti Rožňavská Baňa a Nadabula v celkovej dĺžke 1 141,84 m. Na trase jednotnej kanalizácie je vybudovaných 7 odľahčovacích objektov s vyústením do vodných tokov Rožňavský potok a Slaná a 1 odtok z ČOV.

Kapacitne je kanalizácia postačujúca vzhľadom na evidovaný pokles odberu pitnej vody ako aj pokles počtu väčších producentov odpadových vôd. V oblasti odkanalizovania je však potrebné pristúpiť k zmene kanalizačného systému z jednotnej stokovej sústavy na kombinovanú.

ČOV pre mesto Rožňava je situovaná v juhozápadnom okraji intravilánu mesta medzi štátnou cestou Rožňava – Tornaľa a recipientom Slaná. Dokončená rozšírená časť ČOV s tromi objektmi biologického čistenia je riešená ako mechanicko–biologická čistiareň s hrubým predčistením, primárnou sedimentáciou, dlhodobou aktiváciou a sekundárnou sedimentáciou s kompletným kalovým hospodárstvom, vrátane mechanického odvodnenia

kalu a s plynovým hospodárstvom prepojeným s kotolňou. Technický stav ČOV si vyžaduje obnovu, kompletnú rekonštrukciu, vrátane technologickej časti ČOV.

12.3.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Mesto Rožňava je elektrifikované na 100 %. Elektrickú sieť spravuje VSE Holding. Na území mesta sa elektrická energia nevyrába, ale dodáva sa k jednotlivým odberateľom prostredníctvom siete trafostaníc, podzemných a vzdušných elektrických vedení. Elektrická energia v priemyselnom parku sa dodáva zo štyroch existujúcich trafostaníc.

12.3.4 Zásobovanie plynom

V roku 2003 bola dokončená plynifikácia mesta, ako aj mestských častí Rožňavská baňa a Nadabula. Je možné konštatovať, že mesto je plynifikované na 90 % a nesplynifikované ostali ulice Klobučnická, Splavná, Cintorínska nachádzajúce sa v severnej časti mesta.

Strednotlaké rozvody plynu majú dĺžku 50 km a sú v správe a vlastníctve SPP - distribúcia a. s. Bratislava. Priebežne sa jednotlivé vetvy už rekonštruujú, nakoľko končí ich životnosť.

12.3.5 Zásobovanie teplom

V meste sú dve stredotlaké kotolne – Nemocnica s poliklinikou a Gemtex s. r. o. Sídlišká v Rožňave sú zásobované teplom a teplou úžitkovou vodou z centrálnych kotolní, ktoré obhospodaruje spoločnosť STEFE Rožňava s. r. o., so sídlom na Páterovej 8, Rožňava. Rozvody sú umiestnené v podzemných teplovodných kanáloch, vedúcich k jednotlivým objektom, ktoré v mnohých miestach vykazujú značné tepelné straty. Rozvody tepla a TÚV sú zastaralé, je potrebné počítať s ich postupnou výmenou za potrubia s progresívnymi tepelnými izoláciami (predizolované potrubia).

Samotné tepelné zdroje sú vybavené regulačnou riadiacou technikou (autonómne s ekvitermickou reguláciou) avšak táto si vyžaduje stále zdokonaľovanie. Na jeseň v roku 2013 bola ukončená a do prevádzky stavba „Centrálny zdroj tepla na biomasu na sídlisku“. V roku 2012 boli ukončené rekonštrukcie rozvodov tepla na sídlisku JUH a I. etapa investície do výmeny vonkajších rozvodov ÚK na sídlisku STRED. V roku 2013 bola ukončená výmena

rozvodov okruhu kotolne K 106, Mierová ulica – severná vetva, a v roku 2014 sa realizuje Mierová ulica – južná vetva. Výmena všetkých teplovodných rozvodov na území mesta v správe spoločnosti STEFE Rožňava by sa mala zrealizovať postupne do konca roku 2019.

12.3.6 Telekomunikácie a internet

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Význam telekomunikačných technológií v meste a v celom regióne narastá vo vzťahu k zapájaniu regiónu do hospodárstva celej krajiny a rovnako aj v kontexte integrálnej súčasti európskeho hospodárskeho regiónu a rozširovaní trhu práce, pohybu kapitálu a migrácie obyvateľstva.

Obyvatelia mesta Rožňava môžu využívať služby rôznych telekomunikačných spoločností. Územie mesta je v plnom rozsahu a s dostatočnou kapacitou pokryté ako pevnými, tak aj mobilnými operátormi pôsobiacimi na Slovenskom telekomunikačnom trhu.

Hlasové služby poskytuje jeden fixný operátor (T-Com) a traja mobilní operátori (Orange, T-mobile, O2). Káblové rozvody fixného operátora sú vedené čiastočne už podpovrchovo a časť je vedená vzduchom. Služby na prenos dát poskytujú viaceré spoločnosti.

Mesto Rožňava prevádzkuje vlastnú oficiálnu web stránku www.roznava.sk. Pripojenie na internet v meste je možné prostredníctvom telekomunikačných operátorov pevných a mobilných sietí poskytujúcich svoje služby na území mesta.

12.3.7 Rozhlas a televízia

V meste je vybudovaná miestna káblová televízia, ktorú spravuje spoločnosť UPC Broadband Slovakia s. r. o. Obyvatelia mesta môžu využívať aj služby iných spoločností, ktoré poskytujú prístup k televíznym a rozhlasovým staniciam prostredníctvom satelitných služieb. V meste nie je zavedený mestský rozhlas. Prostredníctvom káblovej televízie šíri svoje pravidelné vysielanie mestská televízia RVTV.

12.4 SWOT analýza – Doprava, dopravná a technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<p><u>Doprava a dopravná infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrý dopravný systém v meste <p><u>Environmentálna infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mesto plne zásobené pitnou vodou aj v perspektívnom výhľade - mesto je odkanalizované jednotnou sústavou s funkčnou ČOV v meste <p><u>Technická infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mesto je plynofikované na 90 % - mesto je elektrifikované na 100 % - vyriešené zásobovanie teplom - dostatočná ponuka telekomunikačných služieb - vybudovaná miestna káblová televízia 	<p><u>Doprava a dopravná infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nezabezpečená bezbariérovosť v rámci dopravy v meste (prechody, križovatky) - chýbajú v meste cyklochodníky - nedostatok parkovacích miest - nedobudovaný vjazd do priemyselnej zóny - chodníky a miestne komunikácie sú v zlom stavebno-technickom stave - málo využívaná železničná doprava (umiestnenie železničnej stanice mimo mesta) - absencia napojenia na diaľnicu/rýchlostnú komunikáciu <p><u>Environmentálna infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - viacero porúch ročne na potrubiach rozvodov pitnej vody/potrebná postupná rekonštrukcia - nepitná voda je dostupná pre neprispôsobivých občanov, ktorí boli odstavení od pitnej rozvodov pitnej vody (neplatiči) - potreba riešenia zmeny jednotnej na kombinovanú kanalizáciu (odvádzanie splaškových a dažďových vôd) <p><u>Technická infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nesplynofikované ostali ulice Klobučnická, Splavná, Cintorínska - zastaralé rozvody tepla a TUV , potrebná postupná výmena z dôvodu únikov tepla - chýba v meste rozhlas
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Výstavba prepojovacej komunikácie sídlisko JUH – Košická ul. - Komplexné riešenie parkovania v meste - Možnosť využitia ekologických dopravných prostriedkov 	<ul style="list-style-type: none"> - nárast cien energií, - nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu miestnych komunikácií a chodníkov, - majetkoprávne nevysporiadané existujúce miestne komunikácie - vzdialenosť železničnej stanice/málo využívaná doprava

13 Bezpečnosť občanov a návštevníkov mesta

13.1 Štátna polícia a jej činnosť

Policajný zbor (PZ) je ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem, ako aj úlohy vyplývajúce z medzinárodných záväzkov SR. So zabezpečením bezpečnosti miest PZ plní najmä tieto úlohy:

- spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku,
- odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov,
- spolupôsobí pri zabezpečovaní verejného poriadku; ak bol porušený, robí opatrenia na jeho obnovenie,
- odhaľuje priestupky a zisťuje ich páchatel'ov, a ak tak ustanovuje osobitný zákon, priestupky aj objasňuje a prejednáva,
- vykonáva pátranie po osobách a pátranie po veciach,
- dohliada na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a spolupôsobí pri jej riadení.

Územie samotného mesta je s cieľom sledovania protiprávneho správania a konania rozdelené na 3 časti:

- 1. Rožňava – sídlisko Podrákoš, sídlisko P. J. Šafárika, Námestie baníkov, obec Čučma.**
Hranice obvodu tvoria ulice: Betliarska, Akademika Hronca, Janka Kráľa, Košická – nepárne čísla.
- 2. Rožňava – sídlisko Vargové pole, záhradkárske osady Sever a Juh, Štítnická ulica.**
Hranice obvodu tvoria: Betliarska ulica, Šafárikova ulica – párne čísla a katastrálne hranice obcí.
- 3. Rožňava – sídlisko Juh, sídlisko Stred, Kasárne.**
Hranice obvodu tvoria: štátna cesta I/50, Košická ulica – párne čísla, Šafárikova ulica – nepárne čísla.

Najvyššia miera kriminality sa prejavuje v územnej časti 1, čo súvisí hlavne s drobným krádežami na ulici Krásnohorskej v hypermarkete Tesco.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad 10 vybraných ukazovateľov trestnej činnosti, ktoré sú reprezentatívnymi údajmi, aj keď sa vzťahujú na celý obvod, nie len na samotné mesto. Z tabuľky je zrejmé, že počet trestných činov z roka na rok klesá a ich objasnenosť medziročne vo väčšine prípadov stúpa:

- Objasnenosť trestnej činnosti je vyššia ako celoslovenský priemer v 9 z 10 ukazovateľov, pričom 100 %-ná je objasnenosť mravnostnej trestnej činnosti a znásilnení (89,83 % objasnenosť je zaznamenaná pri násilnej trestnej činnosti),
- Nižšiu ako priemernú objasnenosť nedosahuje Obvodné oddelenie PZ (OO PZ) v Rožňave v rámci žiadneho druhu trestnej činnosti v rámci celoslovenského priemeru,
- Celkový priemer objasnenosti skutkov v Rožňave a okolí dosahuje 70,76 % a je vyšší ako celoslovenský priemer (50,81 %).

Tab. 43: Prehľad vybraných ukazovateľov trestnej činnosti v meste

Skutky	Mesto Rožňava			Slovenská republika
	2011	2012	2013	2013
Celkom počet skutkov	541	610	619	92 873
<i>Objasnenosť</i>	62.48%	65.08%	70.76%	50.81%
Násilná trestná činnosť	51	40	59	7 002
<i>Objasnenosť</i>	84.31%	75%	89.83%	75.28%
Vraždy	0	0	0	96
<i>Objasnenosť</i>	-	-	-	73.96%
Lúpeže	1	7	5	851
<i>Objasnenosť</i>	100%	71.43%	80%	52.76%
Mravnostná trestná činnosť	4	0	6	1 041
<i>Objasnenosť</i>	75%	-	100%	68.88%
Znásilnenia	0	0	1	150
<i>Objasnenosť</i>	-	-	100%	61.33%
Majetková trestná činnosť	235	258	278	43 176
<i>Objasnenosť</i>	38.72%	50.78%	59.35%	33.38%
Krádeže motorových vozidiel	0	13	6	2 694
<i>Objasnenosť</i>	-	61.54%	66.67%	18.71%
Krádeže vlámaním	81	68	78	12 844
<i>Objasnenosť</i>	29.63%	54.41%	60.26%	25.53%
Krádeže vlámaním do bytov	6	10	13	1 714
<i>Objasnenosť</i>	33.33%	50%	46.15%	33.90%
Ekonomická trestná činnosť	97	136	94	18 145
<i>Objasnenosť</i>	65.98%	58.82%	48.94%	44,85%

Zdroj: PZSR, Rožňava

V treťom štvrtroku 2014 bolo v obvode Rožňava zistených celkovo 393 trestných činov. Z nich objasnených bolo 67,43 % prípadov. Celková škoda z trestnej činnosti predstavovala 1 016 tis. Eur.

13.1.1 Bezpečnosť cestnej premávky

Celkové hodnotenie dopravnej nehodovosti v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2013 v služobnom obvode mesta Rožňava:

V období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2013 bolo na území Rožňavského okresu zaevidovaných celkom 1 224 dopravných nehôd, z čoho v služobnom obvode mesta Rožňava bolo evidovaných 521 dopravných nehôd. Za uvedené obdobie bolo zaznamenaných 22 usmrtených osôb, ťažko zranených 103 a ľahko zranených 586. Hmotné škody boli odhadnuté vo výške takmer 3 mil. Eur.

Obr. 5: Mapové vyobrazenie služobného obvodu mesta Rožňava

Zdroj: ORPZ RV, 2014

Tab. 44: Celkový prehľad dopr. nehôd s následkami na zdraví v služobnom obvode mesta Rožňava

Počet DN a následky na zdraví /rok	2009	2010	2011	2012	2013
celkom nehôd	249	169	141	105	106
DN so zranením	91	54	53	45	45
počet usmrtených	3	0	2	4	0
počet ťažko zranených	21	17	11	5	13
počet ľahko zranených	85	58	50	58	56

Zdroj: PZSR, Rožňava

Tab. 45: Celkový prehľad dopr. nehôd podľa zavinenia v služobnom obvode mesta Rožňava

Zavinenie DN/rok	2009	2010	2011	2012	2013
vodič motorového vozidla	199	122	114	80	85
vodič nemotorového vozidla	4	1	6	3	4
chodec	5	5	3	7	3
zver	22	19	8	10	5

Zdroj: PZSR, Rožňava

Tab. 46: Celkový prehľad dopravných nehôd podľa 5 najčastejších príčin vzniku v služobnom obvode mesta Rožňava

Príčina vzniku DN/rok	2009	2010	2011	2012	2013
nedovolená rýchlosť	124	35	34	16	30
porušenie povinnosti vodiča	97	51	42	33	26
nesprávny spôsob jazdy	13	5	2	2	3
nesprávna jazda cez križovatku	10	9	10	9	4
nesprávne prechádzanie	6	3	3	2	3

Zdroj: PZSR, Rožňava

Tab. 47: Celkový prehľad dopravných nehôd, pri ktorých bol preukázaný alkohol

Alkohol pri DN/rok	2009	2010	2011	2012	2013
alkohol pri DN	36	29	21	19	22

Zdroj: PZSR, Rožňava

Tab. 48: Celkový prehľad dopr. nehôd podľa miesta v služobnom obvode mesta Rožňava

Zavinenie DN/rok	2010	2011	2012	2013
DN v obci	97	83	67	59
DN mimo obec	72	58	38	47
cesta I triedy	69	52	41	36
cesta II. triedy	17	13	10	7
cesta III. triedy	8	10	4	14
komunikácia nesledovaná	58	54	38	35

Zdroj: PZSR, Rožňava

Tab. 49: Prehľad dopravných nehôd podľa dní v týždni v služobnom obvode mesta Rožňava

Zavinenie DN/rok	2009	2010	2011	2012	2013
Pondelok	45	19	23	15	12
Utorok	28	19	19	17	13
Streda	38	29	15	19	15
Štvrtok	29	14	21	16	17
Piatok	40	40	24	17	24
Sobota	36	22	27	13	14
Nedeľa	30	26	12	8	11

Zdroj: PZSR, Rožňava

13.2 Mestská polícia a jej činnosť

Mestská polícia v Rožňave bola založená dňa 19. 12. 1990 uznesením Mestského zastupiteľstva v Rožňave č. 1/1990. Činnosť Mestskej polície v Rožňave vychádza zo zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov. Mestská polícia je

poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, z uznesení mestského zastupiteľstva a z rozhodnutí primátora. Mestská polícia vykonáva dozor aj nad dodržiavaním zákonom vymedzených dopravných predpisov v doprave na území mesta pri zabezpečovaní plynulosti a bezpečnosti premávky v súlade s úpravou cestnej premávky vykonanej dopravnými značkami a so všeobecnou úpravou cestnej premávky.

V súčasnej dobe má MsP v Rožňave **13 príslušníkov** vo výkone, ktorí vykonávajú službu od pondelka do piatku nepretržite spravidla v nasledovnom zadelení:

Stála služba 1 príslušník v každej zmene

- riadi činnosť hliadky v príslušnej zmene,
- reaguje na podnety občanov,
- vybavuje oznámenia o priestupkoch a sťažnosti,
- koordinuje súčinnosť s PZ a ostatnými inštitúciami po dohovore s náčelníkom MP,
- poskytuje informácie občanom,
- pri vzniku mimoriadnej udalosti (nehody, havárie a pod.) koordinuje činnosť hliadok a vykonáva opatrenia,
- operatívne usmerňuje činnosť hliadky na nasnímané podnety MKS.

Zmena 06.00 – 14.00 hod. 1 – 2 hliadky o počte 2 príslušníkov

- vykonáva kontrolu nad verejným poriadkom v centre mesta,
- rieši zistené priestupky a pôsobí preventívne,
- spolupracuje s občanmi,
- kontroluje používanie parkovacích kariet na spoplatňovaných parkoviskách mesta.

Zmena 14.00 – 22.00 hod 1 – 2 hliadky o počte 2 príslušníkov

- vykonáva kontrolu verejného poriadku na celom území mesta a vykonáva ostatné činnosti ako hliadka v zmene 06.00 – 14.00 hod.

Zmena 22.00 – 06.00 hod (len v piatok) 1 hliadka o počte 2 - 3 príslušníkov

- vykonáva kontrolu nad verejným poriadkom na celom území mesta, najmä v problematických lokalitách (verejné priestranstvá pred barmi, klubmi, pohostinstvami a v centre mesta).

Okrem uvedených činností jedna dvojčlenná hliadka a jeden príslušník v stálej službe vykonávajú službu **v sobotu v čase od 21.00 do 05.00 hod.**

V prípade mimoriadnej situácie, alebo v prípade mimoriadnych akcií (Dni mesta, jarmoky, neplánované súčinnosťné akcie a podobne), náčelník nariaduje výkon služby mimoriadnym rozpisom. Dňom 1. 5. 2009 bolo na Mestskej polícii v Rožňave zriadené tzv. chránené pracovisko o počte troch ŤZP pracovníkov. Ide o stálu obsluhu mestského monitorovacieho kamerového systému v dvoch zmenách v pracovných dňoch.

Poznaj svojho policajta

Z dôvodu priblíženia Mestskej polície Rožňava (ďalej len MsP) priamo k obyvateľom mesta, zlepšenia osobnej a miestnej znalosti a zvýšenia konkrétnej zodpovednosti jednotlivých príslušníkov Mestskej polície Rožňava za výkon činnosti, boli v rámci územia mesta vytvorené služobné obvody.

Tab. 50: Vybrané ukazovatele činnosti Mestskej polície Rožňava

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	
Mena	€	€	€	€	€	
Počet príslušníkov MsP	14	14	14	14	14	
Celkový počet vyriešených priestupkov	4 157	3 260	1 950	2 622	2 450	
Z toho	Počet priestupkov riešených na úseku VZN	1 058	479	695	628	655
	Počet priestupkov riešených na úseku dopravy	3 033	2 748	1 220	1 940	1 629
	Počet ostatných riešených priestupkov	66	33	35	54	166
	Riešené v blokovom konaní	2 209	1 524	781	1 254	1 023
	Na sumu	31 034	28 855	14 015	19 095	17 945
	Riešené blokom na pokutu nezaplatenú na mieste	63	150	52	57	77
	Na sumu	1 400	3 920	1 205	1 565	1 750
	Riešené preventívne (napomenutím)	1 664	1 366	1 009	1 191	1 209
Oznámené správne orgánu a pod.	154	129	61	70	69	

Zdroj: MsP RV, 2014

Mestská polícia Rožňava vykonáva tiež osvetovo-preventívnu činnosť, napr. vo forme prednášok pre žiakov základných a študentov stredných škôl zamerané na dopravnú výchovu a zvyšovanie právneho vedomia. MsP realizovala aj preventívno-bezpečnostné akcie zamerané najmä na bezpečnosť chodcov, vykonávanie kontrol záškoláctva a na podávanie alkoholu mladistvým osobám v pohostinských zariadeniach a na iných verejne prístupných miestach na území mesta v súčinnosti s PZ SR a ÚPSVaR Rožňava. V roku 2013 došlo k legislatívnemu obmedzeniu možnosti vykonávania kontrol na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok u osôb mladších ako 18 rokov príslušníkmi PZ SR, čo značne skomplikovalo až zamedzilo i činnosť mestskej polície v tejto oblasti.

Tab. 51: Kontroly podávania alkoholu maloletým a mladistvým v Rožňave

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet kontrol	9	11	4	13	3
Zistené osoby pod vplyvom alkoholu	29	27	10	29	0

Zdroj: MsP RV, 2014

V rámci iných činností MsP zabezpečuje ochranu verejného poriadku počas verejných kultúrnych a športových podujatí, zabezpečuje kontrolu mestských lesov a v čase rannej špičky zabezpečuje bezpečnosť chodcov najmä v blízkosti škôl a predškolských zariadení.

13.3 Požiarna ochrana a jej činnosť

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru (ďalej len OR HaZZ) v Rožňave je zriadené zákonom č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov a jeho činnosť je upravená zákonmi č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov. Podľa § 3 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov:

- plní úlohy štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
- vykonáva štátny požiarny dozor,
- plní úlohy pri zdolávaní požiarov, pri poskytovaní pomoci a vykonávaní záchranných prác pri haváriách, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach a pri ochrane životného prostredia,
- poskytuje pomoc pri ohrození života a zdravia fyzických osôb, majetku právnických osôb a fyzických osôb,
- vykonáva záchranné práce pri núdzovom odstraňovaní stavieb a ľadových bariér,
- zabezpečuje jednotné uplatňovanie technických požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti, posudzovania zhody a vykonávanie dohľadu nad výrobkami,
- plní úlohy v oblasti výchovy, vzdelávania a odbornej prípravy na úseku ochrany pred požiarmi a v oblasti preventívno-výchovného pôsobenia,
- plní úlohy na úseku materiálneho vybavenia a technického zabezpečenia súvisiace s vykonávaním činností zboru,
- plní ďalšie úlohy podľa osobitných predpisov,
- podieľa sa na plnení úloh integrovaného záchranného systému, civilnej ochrany a na príprave na obranu štátu a činnostiach súvisiacich s mobilizačnými prípravami.

Zásahová činnosť

Zásahový obvod hasičskej stanice v Rožňave tvorí **mesto Rožňava a ďalších 39 priľahlých obcí**. Zásahovú činnosť vykonávajú nepretržite 3 zmeny s 12 príslušníkmi v 24 – hodinovej službe, ktorí majú k dispozícii 8 zásahových vozidiel vrátane výškovej techniky a technické vybavenie na likvidáciu požiarov, záchranu osôb pri dopravných nehodách a iných zdravotných a majetok ohrozujúcich situáciách.

Požiare

Mesto Rožňava z dôvodu najvyššej koncentrácie obyvateľstva, zástavby a priemyslu v porovnaní so zvyškom miest a obcí v zásahovom obvode OR HaZZ v Rožňave, vytvára najväčšie riziká v súvislosti so vznikom požiarov. V meste Rožňava je i najväčší podiel z celkovej požiarovosti okresu Rožňava. Vývoj požiarovosti v meste ukazuje nasledovná tabuľka.

Tab. 52: Základné štatistické údaje o požiaroch v meste za posledných 5 rokov

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet požiarov	122	47	55	61	41
Priama škoda v €	205 916	7 365	15 180	21 200	41 750
Uchránené hodnoty v €	1 886 360	267 830	943 160	1 134 560	712 600
Počet zranených	6	1	1	0	1
Počet usmrtených	0	0	0	0	0

Zdroj: HaZZ SR RV, 2014

Analýza príčin požiarov poukazuje, že najčastejšie príčiny súvisia s konaním občanov, či už úmyselným alebo nedbanlivým.

Tab. 53: Najčastejšie príčiny vzniku požiarov

Príčina	Počet požiarov
Manipulácia s otvoreným ohňom	85
Vypaľovanie trávy a suchých porastov	40
Úmyselné zapálenie neznámou osobou	40
Spaľovanie odpadu a odpadkov mimo skládok	26
Elektrický skrat	22
Obsluha spotrebiča pri varení	20

Zdroj: HaZZ SR RV, 2014

V členení požiarov podľa miesta vzniku prevažujú požiare v stavebnej časti, kde súčasne dochádza i k najväčším škodám na majetku s veľkým rizikom ohrozenia života a zdravia občanov.

Tab. 54: Členenie požiarov z hľadiska miesta vzniku

Miesto vzniku	Počet požiarov	Priama škoda v €
Stavebná časť a vybavenie budov vrátane technológie	117	203 305
Prírodné prostredie, trávnaté porasty a lesy	94	14 430
Kontajnery na odpad a skládky odpadu	86	7 640
Dopravné prostriedky	29	66 080

Zdroj: HaZZ SR RV, 2014

Technické zásahy

Rôznorodosť zásahovej činnosti OR HaZZ Rožňava kladie vysoké nároky na odbornú pripravenosť, zručnosť a technické vybavenie zasahujúcich príslušníkov. V zásade prevláda záchrana osôb pri dopravných nehodách, odstraňovanie spadnutých stromov z komunikácií, povodňové záchranné práce, zdravotnícka pomoc, zdoľávanie a likvidácia požiarov.

Tab. 55: Základné štatistické údaje o technických zásahoch v meste za posledných 5 rokov

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet technických zásahov	112	112	98	82	89
Počet zranených	39	29	29	23	15
Počet usmrtených	0	0	1	3	4

Zdroj: HaZZ SR RV, 2014

Požiarne prevencia

Úlohy oddelenia požiarnej prevencie zabezpečujú na okresnom riaditeľstve 4 príslušníci. Základným princípom požiarnej prevencie je vytváranie a rozvíjanie podmienok na zabezpečenie účinnej ochrany života a zdravia osôb i majetkových hodnôt pred požiarimi, ako aj poskytovanie pomoci pri vzniknutých udalostiach za účelom ich efektívneho zdoľávania. Oblasť požiarnej prevencie a zabezpečovanie základných opatrení na predchádzanie vzniku požiarov, ale aj na ich účinné zdoľávanie je na okresnom riaditeľstve riešená viacerými spôsobmi:

- plnením úloh súvisiacich s vykonávaním štátneho požiarneho dozoru
- riadením, organizovaním a vykonávaním odbornej prípravy na úseku ochrany pred požiarimi a overovaním odbornej spôsobilosti preventívárov požiarnej ochrany obce
- prejednávaním priestupkov na úseku ochrany pred požiarimi
- pomáhaním obciam pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarimi

- vykonávaním preventívno-výchovnej činnosti vo vzťahu k širokej verejnosti a osobitne vo vzťahu k mládeži;
- vydávaním súhlasu a ustanovovaním podmienok, po ktorých splnení možno spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve;
- vydávaním súhlasu a ustanovením podmienok na usporiadanie verejných podujatí, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb;
- vyhlasovaním a odvolávaním času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, zabezpečovaním preventívnych protipožiarnych opatrení pre obdobia a pre činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarov (ochrana lesov pred požiarimi, ochrana úrody pred požiarimi a podobne);
- pripomienkovaním návrhov všeobecne záväzných právnych predpisov s technickým obsahom týkajúcich sa najmä zabezpečovania ochrany pred požiarimi pri výstavbe a prevádzkovaní stavebných objektov, pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulácii s požiarno nebezpečnými látkami;
- poradenskou činnosťou v oblasti ochrany pred požiarimi a poskytovaním odbornej pomoci pri riešení ochrany pred požiarimi v objektoch.

13.4 Mimoriadne udalosti v meste a ich dopady na obyvateľstvo

Za posledných 5 rokov (2009 - 2013) v meste Rožňava a v časti Nadabula bola len jedna mimoriadna udalosť a to v roku 2013 z dôvodu extrémnych zrážok, kde zrážkové vody z lúk a polí nad mestom Rožňava zaplavili sídlisko Juh a priľahlé ulice. Mimoriadnou udalosťou došlo k značným majetkovým škodám, ktorým sa dalo v značnej miere zabrániť napr. pravidelnou údržbou kanalizácie, potrubí a rigolov okolo ciest a miestnych komunikácií. Vzhľadom na klimatické podmienky dá sa predpokladať, že takéto dažde sa budú v budúcnosti opakovať.

13.5 SWOT analýza – Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - MsP s 13 výkonnými príslušníkmi - spolupráca mestskej a štátnej polície a s ďalšími záchrannými zložkami - vysoká objasnenosť činov (PZ SR i MSP) podľa konkrétnych ukazovateľov - realizácia programu MsP: Poznaj svojho policajta s určením obvodov v meste v rámci činností MsP - preventívne osvetové a vzdelávacie činnosti MsP najmä v spolupráci so školami - schopnosť a skúsenosť operatívne riešiť negatívne vzniknuté situácie, - znižujúci sa počet dopravných nehôd - klesá počet požiarov i spôsobených škôd - silná preventívna činnosť oblasti predchádzania požiarov 	<ul style="list-style-type: none"> - najvyššia miera kriminality pri hypermarkete TESCO - nárast výtržníctva už aj mladistvých - nedostatok výkonných príslušníkov MsP - zastaralý mestský kamerový systém - nedostatočné protipovodňové opatrenia (viď opatrenia v oblasti ŽP), chýba vyzrozumievacia technika v meste, nie je ani rozhlas v meste - nedostatočná osвета v oblasti bezpečnosti cestnej premávky - v meste Rožňava je najväčší podiel z celkovej požiarovosti okresu Rožňava
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie mestského kamerového systému - zvýšenie počtu príslušníkov MsP (podľa vzoru 1 príslušník na 1000 obyvateľov) - využívanie detského dopravného ihriska ako prostriedok v rámci dopravnej výchovy mládeže - viac projektov na realizáciu preventívnych a výchovných aktivít - spolupráca s terénnymi soc. pracovníkmi mesta, aktivity v rámci komunitných činností (neprispôsobivé obyvateľstvo, sociálne vylúčenie obyvateľa) 	<ul style="list-style-type: none"> - vysoké % neprispôsobivého a sociálne vylúčeného obyvateľstva (väzba na kriminalitu, požiarovosť) - nárast chudoby - ohrozenie zdravia a života obyvateľov v rámci živelných pohrôm.

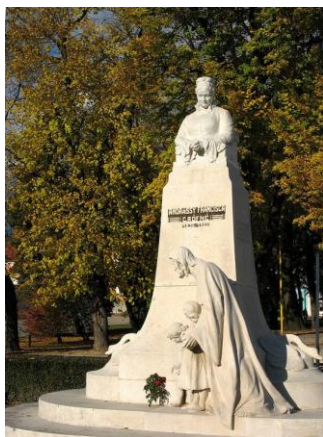
14 Príloha - Historické pamiatky mesta Rožňava

Strážna veža

Renesančnú mestskú strážnu vežu postavili na mieste staršej gotickej stavby počas tureckej hrozby v r. 1643-1654 (J. Gerscheuer a D. Mosszen). 38 m vysoká veža v r. 1766 vyhorela a jej pôvodnú renesančnú vrcholovú časť so štítkovou atikou po požiari nahradili barokovou drevenou ochodzou a šindľovou prilbicou. Viackrát upravovaná veža plnila dôležitú strážnu funkciu, svedectvom čoho je zachovaná strielňa na jej východnej a turecká delová guľa na južnej fasáde. V blízkosti delovej gule sa nachádza renesančná kamenná tabuľa z doby postavenia veže s dobovou podobou erbu mesta. Veža bola v r. 1997 obnovená a sprístupnená pre turistov ako vyhliadková.

Pomník Františky Andrássyovej

Dominantný secesný pomník s bustou Františky Andrássyovej z carrarského mramoru s postavou starca a dvoch detí je dielom sochárov J. Horvayho a E. Szamovolszkého. Architektonické riešenie areálu vypracoval autor krásnohorského mauzólea Richard Berndl. Pomník, ktorý bol postavený na pamiatku dobrodinky mesta, manželky grófa Dionýza Andrássyho z verejnej zbierky v r. 1905, dvadsať rokov po jeho odstránení z námestia, v r. 1993 rekonštruovali na pôvodnom mieste.

Kostol jezuitov

Bývalý kostol jezuitov zasvätený sv. Františkovi Xaverskému bol postavený na mieste pôvodnej stredovekej radnice v r. 1659-1687 na príkaz ostrihomskeho arcibiskupa Juraja Lippayho. Severné priečelie kostola - jedinej čisto barokovej architektúry v meste - zdobia drevené sochy Mojžiša a kráľa Dávida. Z pôvodného barokového zariadenia kostola sa zachoval iba bočný oltár sv. Alojza Gonzagu z druhej tretiny 18. storočia. Hlavný oltárny obraz sv. Františka Xaverského je dielom miestneho maliara Antona Lammela (1904).

Morový stĺp

Morový stĺp bol postavený v r. 1710 na pamiatku 2035 obetiam rožňavskej cholerovej epidémie. Na reštaurovanom vysokom stĺpe stojí novodobá kópia sochy Immaculaty (originál sa nachádza v budove radnice), pri nohách ktorej do r. 1911 stáli sochy sv. Floriána a sv. Jána Nepomuckého, patróna rožňavskej diecézy, ktorými bol stĺp doplnený okolo r. 1730.

Biskupský palác

Palác rožňavských biskupov vznikol na mieste kláštora a školy jezuitov v r. 1776-1778 podľa projektu Grosmana a miestneho staviteľa Jána Mayera. Majestátnu barokovo-klasicistickú budovu v pol. XIX. stor. rozšírili o predĺženie východného traktu, v ktorej sa nachádza vzácna knižnica a archív diecézy.

Špitál

obnovenej budove sídli Regionálne stredisko Pamiatkového ústavu.

Budova najstaršej nemocnice v meste vznikla vďaka Juraja Andrásyho v r. 1710. Túto skutočnosť pripomína pôvodná pamätná tabuľa na jej južnej fasáde. Barokovo-klasicistickú stavbu zdobí jedinečná atika s tromi nikami, v ktorých sa nachádzajú barokové súsošia sv. Floriána, Najsvätejšej Trojice a Piety. Od r. 1994

Biskupská katedrála

neskorobarokovým zariadením. Kazateľnica a hlavný oltár sú dielami Jozefa Godeho (1779) a nástenné maľby značne prestavanej katedrály sú dielami rakúskych maliarov Josepha Heissa a Ignáca Spöttla (1862) a košického maliara Teodora Kolbayho (1845). Samostatná barokovo-klasicistická zvonica (1776-1779) je dielom domáceho staviteľa Jána Mayera.

Biskupská katedrála, do r. 1776 farský kostol Nanebovzatia Panny Márie pochádza zo začiatku 14. stor. (1304). Pôvodnú gotickú jednolodňovú stavbu s polygonálnou svätyňou na začiatku 16. stor. rozšírili o severnú loď a neskorogotickú tzv. Bakóczovu kaplnku, bohatú na kamenárske detaily. Prekrásne gotické pastofórium z r. 1507 je jedným z mála umeleckých diel pripomínajúcich stredovekú podobu interiéru. Tabuľová maľba Metercie z r. 1513, pôvodne ústredný obraz neskorogotického krídlového oltára, je svedectvom o kvalite stredovekého mobiliára, ktorý po roku 1776 nahradili

Kostol a kláštor františkánov

Kostol sv. Anny a kláštor františkánov bol postavený v r. 1733-1791, veža v r. 1782. Takmer sto rokov stavaný neskorobarokový komplex s klasicistickou úpravou je významnou dominantou historického jadra mesta. Interiér kostola a bočnej kaplnky zdobia nástenné maľby miestneho maliara Júliusa Ádáma (1918). V minulosti sa v kláštore nachádzalo mnoho umeleckých diel z 18. stor.

Budova katolíckej fary

Budova katolíckej fary na rohu námestia a Betliarskej ulice dostala svoju dnešnú podobu počas renesančných, barokových a klasicistických prestavieb podobne ako väčšina domov okolo námestia. Pôvodne gotický meštiansky dom bol už pravdepodobne v 16. storočí poschodový a jeho fasádu vyzdobili nástennými maľbami s biblickou tematikou a bohatým ornamentálnym dekorom. Pri barokovej prestavbe domu nástenné maľby zopakovali a ozdoby prispôbili vkusu doby. Nástenné maľby boli objavené na konci sedemdesiatych rokov a nadáciou Al fresco znovu reštaurované v roku 1997.

Kláštor vincentiek

Zaujímavá historizujúca architektúra s prvkami neogotiky vznikla v r. 1866 vďaka štedrej podpore biskupa Štefana Kollartsika, ktorého erb sa nachádza na atike. Priečelie budovy zdobia reštaurované terakotové sochy anjela a Madonny s dieťaťom a nad vstupnou bránou sa nachádza terakotový reliéf s biblickou tematikou.

Radnica

Klasicistická budova novej radnice vznikla adaptáciou niekoľkých meštianskych domov západnej strany námestia v r. 1711. Pôvodne symetrickú a jediná trojpodlažnú architektúru v historickom jadre mesta v prvej tretine nášho storočia rozšírili adaptáciou ďalšieho meštianskeho domu. Klasicistický tympanón zdobí erb mesta z glazovanej keramiky, ktorého anjelom chránenú podobu nájdeme nad vstupom do Turistickej informačnej kancelárie. Ďalšiu podobu erbu mesta nájdeme na chodbe 1. poschodia v podobe kolorovaného kamenného reliéfu. Nad bránou radnice sa nachádza pamätná tabuľa pripomínajúca pobyt Františka II. Rákócziho v meste (1906).

Dom banskej komory

Mohutná náročná dvojpodlažná renesančná budova s charakteristickými opornými piliermi a renesančnou loggiou nad svojou vstupnou bránou bola postavená v 17. stor. pre potreby banskej komory. Na prelome rokov 1706 a 1707 budova banskej komory bola sídlom Františka II. Rákócziho a miestom zasadnutia krajinského snemu, na ktorom sa rozhodlo o detronizácii Habsburgovcov. Budova bola v r. 1998 obnovená.

Gotický meštiansky dom

Meštiansky dom č. 17 ako jediný spomedzi domov obklopujúceho námestia si zachoval znaky svojho gotického pôvodu. Bol postavený pravdepodobne na prelome 15. a 16. stor., v období vzniku dnes známej štruktúry historického jadra mesta. Tri gotické kamenné portály brán, neskorogotický portálik v podjazde a pre Rožňavu netypické množstvo cenných neskorostredovekých architektonických detailov hovorí o bohatstve mesta a jeho obyvateľov v čase, kedy rožňavské baníctvo prežívalo najväčší rozmach svojej histórie.

Evanjelický kostol

Rožňavský evanjelický kostol patrí medzi najhodnotnejšie klasicistické architektúry na Slovensku. Halový kostol úctyhodných rozmerov bol postavený r. 1784-1786 podľa projektov miestneho staviteľa Jána Mayera. Oltár a kazateľnica sú dielami významného majstra druhej pol. 18. stor. Jozefa Godeho.

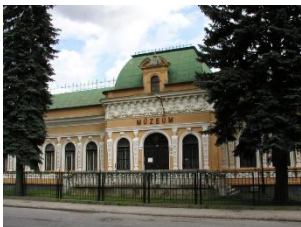
Budova manufaktúry na spracovanie kože

Banícke múzeum.

Priečelie dvojpodlažnej klasicistickej budovy nad oknami jej prízemnia zdobia zaujímavé reliéfy znázorňujúce pracovné postupy pri spracovaní kože. Objekt bol postavený v r. 1782 pre účely modernej manufaktúry na spracovanie kože. V budove dnes sídli

Banícke múzeum

Účelová budova Baníckeho múzea bola postavená podľa projektov Alexandra Müllera v r. 1905 v secesnom štýle. Elegantná budova je domovom hodnotnej bansko-hutníckej expozície miestneho múzea.

Krámiky

Rad krámkov sa nachádza pozdĺž východnej strany kostola sv. Františka Xaverského. Sú to zvyšky niekdajších mestských krámkov postavených nad rozsiahlou mestskou pivnicou, v ktorých boli mestské miery a váhy, mestský výčap a podobné dôležité zariadenia nepostrádateľné pri chýrnych rožňavských jarmokoch. Na severnom konci krámkov sa nachádza kaplnka sv. Jána Nepomuckého, patróna rožňavskej diecézy.

Reformovaný kostol

Postavil ho významný rožňavský staviteľ Nándor Szilvássy v rokoch 1904-1905 podľa plánov budapeštianskeho architekta Ferenc Weiningera v novogotickom slohu. Fasáda kostola je obkladaná leštenou červenou tehľou.

15 Zoznam tabuliek

Tab. 1: Základná charakteristika.....	5
Tab. 2: Veková štruktúra obyvateľov	7
Tab. 3: Náboženská štruktúra.....	9
Tab. 4: Vzdelanostná štruktúra	10
Tab. 5: Narodenia, úmrtia, sobáše, rozvody	10
Tab. 6: Počet obyvateľov okresu Rožňava - stredný stav obyvateľstva podľa pohlavia a veku ..	10
Tab. 7: Stredná dĺžka života obyvateľov okresu Rožňava	11
Tab. 8: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo okresu Rožňava.....	14
Tab. 9: Uchádzači o zamestnanie v meste Rožňava	14
Tab. 10: Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie k 31. 12. 2013	16
Tab. 11: Tabuľka: Základné ukazovatele o evidovaných UoZ k 31. 12. 2013	16
Tab. 12: Štruktúra znevýhodnených UoZ k 31. 12. 2013.....	16
Tab. 13: Iná štruktúra znevýhodnených UoZ k 31. 12. 2013	16
Tab. 14: Štruktúra UoZ (stav ku 31. 12. 2012) podľa doby trvania nezamestnanosti.....	16
Tab. 15: Prehľad najväčších zamestnávateľov v okrese Rožňava.....	20
Tab. 16: Prehľad MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Rožňava.....	22
Tab. 17: Počet žiakov a zamestnancov školy, Základná škola akad. J. Hronca.....	27
Tab. 18: Počet žiakov a zamestnancov školy, Základná škola, ul. Zlatá	28
Tab. 19: Počty žiakov a zamestnancov školy, Základná škola, ul. Pionierov	29
Tab. 20: Počty žiakov a zamestnancov školy, Spojená škola J. A. Komenského – ZŠ a SOŠ s vyučovacím jazykom maďarským	30
Tab. 21: Počty žiakov a zamestnancov školy, Katolícka Základná škola sv. Jána Nepomuckého	30
Tab. 22: Počty žiakov a zamestnancov školy, ZŠ Reformovanej kresťanskej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským.....	31
Tab. 23: Počty žiakov a zamestnancov ZUŠ.....	33
Tab. 24: Obecné byty a domy v meste Rožňava – stav k 31. 12. 2014.....	50
Tab. 25: Malometrážne byty	51
Tab. 26: Byty s nižším štandardom.....	51
Tab. 27: Domy s nižším štandardom	51
Tab. 28: Nájomné byty	51
Tab. 29: Byty v odpredaných bytových domoch	51
Tab. 30: Typy obývaných bytov	51
Tab. 31: Domácnosti podľa typu bytu	52
Tab. 32: Súkromné domácnosti podľa typu a veľkosti v meste Rožňava	52
Tab. 33: Obývané byty podľa hustoty obývanosti v meste Rožňava.....	52
Tab. 34: Obývané byty podľa hustoty obývanosti v meste Rožňava.....	53
Tab. 35: Stredný stav a pohyb obyvateľstva	54
Tab. 36: Živonarodení, zomretí a úmrtnosť	54
Tab. 37: Počet a percento hospitalizácií podľa územia trvalého bydliska pacienta.....	54
Tab. 38: Všeobecná zdravotná starostlivosť	55
Tab. 39: Zoznam lekární v Rožňave	55

Tab. 40: Počet ambulancií v jednotlivých odboroch	58
Tab. 41: Amatérské umelecké súbory	69
Tab. 42: Výmera mestskej a verejnej zelene v meste Rožňava	92
Tab. 43: Prehľad vybraných ukazovateľov trestnej činnosti v meste.....	105
Tab. 44: Celkový prehľad dopr. nehôd s následkami na zdraví v služobnom obvode mesta Rožňava	106
Tab. 45: Celkový prehľad dopr. nehôd podľa zavinenia v služobnom obvode mesta Rožňava	107
Tab. 46: Celkový prehľad dopravných nehôd podľa 5 najčastejších príčin vzniku v služobnom obvode mesta Rožňava	107
Tab. 47: Celkový prehľad dopravných nehôd, pri ktorých bol preukázaný alkohol	107
Tab. 48: Celkový prehľad dopr. nehôd podľa miesta v služobnom obvode mesta Rožňava	107
Tab. 49: Prehľad dopravných nehôd podľa dní v týždni v služobnom obvode mesta Rožňava	107
Tab. 50: Vybrané ukazovatele činnosti Mestskej polície Rožňava	109
Tab. 51: Kontroly podávania alkoholu maloletým a mladistvým v Rožňave.....	110
Tab. 52: Základné štatistické údaje o požiaroch v meste za posledných 5 rokov	111
Tab. 53: Najčastejšie príčiny vzniku požiarov	111
Tab. 54: Členenie požiarov z hľadiska miesta vzniku	112
Tab. 55: Základné štatistické údaje o technických zásahoch v meste za posledných 5 rokov ..	112

16 Zoznam grafov

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov	7
Graf 2: Národnostná štruktúra	8
Graf 3: Index starnutia v EÚ, index starnutia a priemerný vek v okrese Rožňava	11
Graf 4: Medziročne porovnanie vývoja evidovanej miery nezamestnanosti v %	15
Graf 5: Medziročné porovnanie počtu poberateľov dávky v hmotnej núdzi v %.....	15
Graf 6: Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie	17
Graf 7: Vývoj návštevnosti TIC Rožňava v sezóne 1996-2013	79
Graf 8: Dopyt po službách návštevníkov TIC Rožňava v letnej sezóne 2014.....	80
Graf 9: Dopyt po informáciách u návštevníkov TIC Rožňava v letnej sezóne 2014	80
Graf 10: Návštevnosť TIC Rožňava v sezóne 2013 podľa krajiny pôvodu	81
Graf 11: Stav útvarov povrchových vôd - Rieka Slaná, indikatívne hodnotenie stavu.....	91
Graf 12: Stav útvarov povrchových vôd - Povodie Slaná, ekologický stav riek vyjadrený počtom vodných útvarov.....	91
Graf 13: Štatistika množstva odpadov (v kg) v meste Rožňava.....	95

17 Zoznam obrázkov

Obr. 1: Námestie Baníkov v Rožňave	5
Obr. 2: Mesto Rožňava	6
Obr. 3: Kaštieľ Betliar Zdroj: TIC Rožňava, 2013	74
Obr. 4: Dopravná dostupnosť.....	98
Obr. 5: Mapové vyobrazenie služobného obvodu mesta Rožňava	106

